

PRIVATPERSON

Type innsender: Privatperson

Kontaktperson: Inger Margrethe Tronstad

Stilling:

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Reduserer kostnader pr plass

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Ok

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

1: redusere summen skolen får per elev (da kan tilbudet bestå, men det kan gå utover kvaliteten på den praktiske undervisningen)

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Ingen grunn til å redusere påbygg. Elever går for eks naturbruk for å bli vetrinær.

1g: Er utdanningstilbudene innen videregående opplæring for voksne i overensstemmelse med arbeidslivets behov, skolens opplæringskapasitet og arbeidslivets opplæringskapasitet i Trøndelag?

Ja

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Sats på ungdommen. Kutt på veg.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Å gi framtidstru, bolyst og la arbeidsplasser bestå i skolemiljøa som er. Å legge ned skoler er det inga framtid i. Berre samfunnsdød.

2c: Hvordan ta i bruk kompenserende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Ingen vits i å satse på kollektivtransport for å bøte på nedlagt skole. Det kan aldri bøte på nedleggelse. Mange sårbare elever kan aldri bu på hybel. Skal dei ikkje ha skolerett? Skal ikkje stat og fylke vere den svakaste sitt fremste vern? Digital undervisning kan aldri erstatte ein skolekvardag. Skolen er samfunnet til ein ungdom.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Ja. Det treng ikkje å bli ein fagleg forverra situasjon om ein ikkje gjer noko. Små trygge miljø er gode opplæringsmiljø.

FROL SYMFONIORKESTER

Type innsender: Organisasjon/kommune/fagskole/øvrig skole eller utdanningsinstitusjon

Kontaktperson: Karin Toft Skjellegrind

Stilling: Styreleder

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Reduser antall plasser på yrkesfag, slik at de som ønsker høyere studier må velge studiespesialisering og ikke yrkesfag med påbygg.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

4: la musikktilbudet forbli uendret, og heller ta innsparingene ved å øke kuttene på spisset toppidrett, yrkesfag eller øke kravet til samling av klasser/oppfylling av tilbud primært i distriktene

1f: Hvordan bør vi dimensjonere tilbudet ved Olav Duun videregående skole? Bør vi gå for alternativ 1 eller alternativ 2 i forslaget?

alternativ 1

CREO INDERØY

Type innsender: Gruppe/råd (uten organisasjonsnummer)

Kontaktperson: Ulf Håkan Lundkvist

Stilling: Plasstillitsvalgt

Region: Innherred

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

2: legge ned to musikktilbud i fylket (da beholder vi kvaliteten, men færre elever får tilbudet)

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Då ni inte ger möjlighet till inspill på punkt 1c lägger jag här det vi efter en ganska lång process formulerat. Vill också säga att i ljuset av att ni frågat efter inspill och regionala perspektiv framstår denna administrativa miss som en tydlig signal om att ni inte egentligen är så intresserade av fördjupande åsikter på denna punkt. Mycket klandervärt. Här är i varje fall våra: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet? Att peka ut ett av de fyra alternativen som det mest lämpliga är en svår uppgift för oss. Samtliga alternativ utom alternativ fyra innebär ett direkt hot mot musikktilbudet vid Inderøy vidaregående skole og dermed, enligt vår bedömning, också ett allvarligt långsiktig hot mot skolans existens som helhet. Samtidigt kan vi inte utan vidare ställa oss bakom alternativ fyra. Vi ser och erkänner behovet av att dimensionera musikutbildningen utifrån de ekonomiska och demografiska utmaningar som Trøndelag står inför fram mot tjugohundrafyrtio. Att enbart försvara dagens struktur oförändrad menar vi därför inte är en tillräckligt långsiktig lösning. Vår principiella bedömning av den framtida musikutbildningen Vår bedömning tar sin utgångspunkt i de mål som fylkeskommunen själv har satt för den framtida tilbudsstrukturen och för musikutbildningen. I "Mandat for arbeidsgruppe - organisering og ressursbruk på musikk" uttrycks en ambition om att Trøndelag fortsatt ska satsa på musik. Samtidigt är centrala mål för den långsiktiga strukturförändringen att upprätthålla god kvalitet och starka fagmiljöer samt att utbildningsutbudet ska svara mot samhällets och arbetslivets kompetensbehov. Det är kriterier vi också menar bör ligga till grund när de fyra alternativen för musikktilbudet värderas. Frågan är därför inte i första hand hur många musiklinjer som kan bevaras, utan vilken struktur som långsiktig kan säkerställa den kvalitet och den specialiserade kompetens som motiverar samhällets särskilda investering i utbildningen. Musiklinjerna är en del av utbildningskedjan fram mot högre musikutbildning och ett professionellt musikliv. Samhället har behov av professionella musiker, musikpedagoger och annan specialiserad musikfaglig kompetens. Ska denna kompetens finnas också i framtiden måste det finnas en sammanhängande utbildningsväg där elever får möjlighet att utveckla färdigheter på en nivå som gör vidare utbildning och professionell verksamhet möjlig. Det är i detta

perspektiv vi først og främst måste forstå behovet av fördjupning på instrument, individuell undervisning, samspel på hög nivå och specialiserad lärarkompetens. Detta är resurskrävande delar av utbildningen, men de är resurskrävande därför att de ska utveckla en specialiserad kompetens. Det betyder inte att värdet av musiklinjerna begränsar sig till de elever som senare blir professionella musiker. Tvärtom tyder både forskning och erfarenhet på att kompetensen från MDD får användning betydligt bredare. Elever går videre til pedagogikk, kulturforvaltning, men også helse, offentlig forvaltning og næringsliv. Disse folkene representerer i tillegg en betydelig samfunnsmessig merverdi ved at "Kunstfaglig kompetanse fra MDD-utdanning anvendes bredt og ofte indirekte i arbeidsliv, frivillighet og lokalsamfunn, noe som er særlig viktig i distriktskommuner der fleksibilitet og rolleblanding er utbredt". (Rapport-MDD-Namsos_29.05.26-signed.pdf Mot denna bakgrund bedömer vi att dagens elevsats inte kan reduceras i någon betydande omfattning utan att samtidigt kraftigt försvaga möjligheten att uppnå de mål som fylkeskommunen själv har satt för musikutbildningen. Det blir därför naturligt för oss att stödja principen bakom alternativ 2: att dimensionera antalet musiktilbud efter framtidens elevunderlag, men samtidigt behålla en resursnivå som gör det möjligt för de kvarvarande utbildningarna att fullgöra sitt kärnuppdrag. Vi menar samtidigt att en modifierad variant av alternativ 3 kan övervägas. Den föreslagna elevsatsen på cirka 160 000 kronor bedömer vi som för låg, men en sats omkring 170 000 kronor skulle kunna innebära en mer försvarbar balans mellan ekonomisk anpassning och faglig kvalitet. Med den betydande elevtalsnedgång som fylkeskommunen själv prognostiserar fram mot 2040 kommer också den samlade merkostnaden för att upprätthålla en högre elevsats att minska när antalet musikelever blir färre. Vi frågar oss därför om detta kan ge utrymme för en högre elevsats, samtidigt som den samlade kostnaden för musiktilbudet över tid reduceras? Oavsett utfallet av denna höring måste strukturförändringar av denna skala göras med ett långsiktigt perspektiv. Ett etablerat musiktilbud består inte bara av elevplatser. Det kräver ändamålsenliga och specialiserade lokaler, utrustning, specialiserad fagkompetens och en organisation som byggs upp över lång tid. Runt etablerade musiklinjer utvecklas dessutom fagliga förbindelser till kulturskolor, professionella musiker, ensembler, arrangörer, frivillighet och andra kulturaktörer. Begreppet starka fagmiljöer bör därför inte förstås alltför snävt när det gäller MDD. Ett starkt musikfagligt miljø är inte nödvändigtvis begränsat till antalet elever och lärare innanför skolans väggar. En koncentration av fler elever till en större skola innebär därför inte automatiskt att det samlade fagmiljön blir starkare. Inderøy vidaregående skole och Innherred Fylkeskommunen efterfrågar uttryckligen regionala perspektiv i høringen. Vi vill därför också beskriva konsekvenserna utifrån Inderøy vidaregående skole och Innherred. Inderøy vidaregående skole har idag ett starkt och etablerat MDD-miljø och är, såvitt vi känner till, den enda vidaregående skolan i Trøndelag som erbjuder samtliga tre discipliner - musik, dans och drama. Verksamheten bedrivs i väl utformade och specialanpassade lokaler och är integrerad i ett större fagmiljø med starka förbindelser till frivilligheten, kulturskolan, professionella aktörer och det lokala och regionala kulturlivet. Inderøy vgs har dessutom Innherreds enda vidaregående musikktilbud. En nedläggning skulle därför inte bara innebära att ett etablerat fagmiljø försvinner från en enskild skola, utan att hela Innherred blir utan ett vidaregående tilbud i

musik. Vi frågar oss om detta är en önskvärd utveckling, inte minst mot bakgrund av att Innherred enligt fylkeskommunens eget underlag idag har näst flest VG1-sökande av regionerna i Trøndelag. Musiklinjen utgör samtidigt den klart största delen av skolans elevunderlag. En nedläggning av musiktilbudet vid Inderøy vgs skulle därför kraftigt försvaga skolans samlade elevunderlag och ekonomiska bärkraft. Detta måste ses i ljuset av den långsiktiga strukturutredningen, där Innherred står inför en betydande elevtalsnedgång och där skolenedläggningar uttryckligen anges som ett aktuellt strukturellt grepp fram mot tjugohundrafyrtio. Om en sådan utveckling i nästa led leder till att Inderøy vidaregående skole läggs ned blir konsekvenserna betydligt större än bortfallet av musiktilbudet. Även skolans tilbud i dans och drama försvinner då och måste antingen etableras på nytt någon annanstans eller avvecklas. Såvitt vi känner till skulle en sådan utveckling dessutom innebära att den norra delen av Trøndelag står helt utan ett vidaregående tilbud i drama. Mot denna bakgrund menar vi bestämt att Innherred, som idag har näst flest VG1-sökande av regionerna i Trøndelag, även i framtiden bör ha ett starkt vidaregående utbildningstilbud inom musik, dans och drama. Att lämna en region av denna storlek helt utan ett eller flera av dessa konstfagliga tilbud menar vi inte är förenligt med målet om en långsiktigt hållbar och regionalt balanserad tilbudsstruktur. Kommentar till alternativ ett: Vi är kritiska till att alternativ ett över huvud taget presenteras som ett fagligt likvärdigt alternativ. I høringsbrevet beskrivs konsekvensen som att den praktiska undervisningens kvalitet kan bli "noe lavere". Den bakomliggande fagliga utredningen "RAPPORT OM ORGANISERING OG RESSURSBRUK FOR MUSIKKTILBUDENE I TRØNDELAGE" ger enligt vår uppfattning en betydligt allvarigare bild. Vid en elevsats på hundrafemtio tusen kronor bedöms ingen av de fyra centrala kvalitetsdimensionerna som fullt uppnådd, däribland möjligheten att uppfylla kompetensmålen och att tillvarata elevernas utveckling och motivation. Alternativet står därmed i tydlig konflikt med både utbildningens kärnuppgift och fylkeskommunens egna ambitioner om kvalitet och starka fagmiljöer. Vi menar därför att formuleringen "noe lavere kvalitet" tonar ned konsekvenserna jämfört med det fagliga kunskapsunderlag som høringen själv bygger på.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

För oss innebär trøndelagssamfunnets beste att målet om en decentraliserad samhällsstruktur även framöver måste tillmätas ett reellt värde när ekonomiska prioriteringar och strukturförändringar görs. Vi har förståelse för att den demografiska utvecklingen kommer att kräva förändringar och att dagens struktur inte kan bevaras överallt. Samtidigt är det viktigt att dessa förändringar inte i sig förstärker den centralisering som demografin redan driver fram. Om offentliga tilbud och institutioner systematiskt koncentreras till de största befolkningscentren riskerar strukturpolitiken att accelerera den utveckling som den samtidigt försöker anpassa sig till. Regional balans kan därför inte enbart vara en konsekvens av vad som är mest kostnadseffektivt på kort sikt. Den måste också vara en del av själva målsättningen.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Vi stiller oss frågande til hur vissa av bedömningarna i tabell 4 har kunnat ges så kategoriska värden. Flera av variablerna beskriver komplexa konsekvenser som rimligen är starkt beroende av den konkreta skolan, regionen och hur strukturförändringen genomförs. Vi ifrågasätter också i vilken grad erfarenheter från tidigare strukturprocesser utan vidare kan överföras till andra delar av Trøndelag. Geografi, avstånd, utbildningstilbud, fagmiljöer och elevgrupper varierar betydligt mellan regionerna. Om tabell 4 ska användas som del av beslutsunderlaget för framtida strukturförändringar menar vi därför att bedömningarna måste göras konkret för de skolor och regioner som berörs, och att kunskapsgrunnlaget bakom värderingarna måste vara tydligt redovisat.

CREO INDERØY

Type innsender: Gruppe/råd (uten organisasjonsnummer)

Kontaktperson: Ulf Håkan Lundkvist

Stilling: Plasstillitsvalgt

Region: Innherred

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

2: legge ned to musikktilbud i fylket (da beholder vi kvaliteten, men færre elever får tilbudet)

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

För oss innebär trøndelagssamfunnets beste att målet om en decentraliserad samhällsstruktur även framöver måste tillmätas ett reellt värde när ekonomiska prioriteringar och strukturförändringar görs. Vi har förståelse för att den demografiska utvecklingen kommer att kräva förändringar och att dagens struktur inte kan bevaras överallt. Samtidigt är det viktigt att dessa förändringar inte i sig förstärker den centralisering som demografin redan driver fram. Om offentliga tilbud och institutioner systematiskt koncentreras till de största befolkningscentren riskerar strukturpolitiken att accelerera den utveckling som den samtidigt försöker anpassa sig till. Regional balans kan därför inte enbart vara en konsekvens av vad som är mest kostnadseffektivt på kort sikt. Den måste också vara en del av själva målsättningen.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Då ni inte ger möjlighet till inspill på punkt 1c lägger jag här det vi efter en ganska lång process formulerat. Vill också säga att i ljuset av att ni frågat efter inspill och regionala perspektiv framstår denna administrativa miss som en tydlig signal om att ni inte egentligen är så intresserade av fördjupande åsikter på denna punkt. Mycket klandervärt. Här är i varje fall våra: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet? Att peka ut ett av de fyra alternativen som det mest lämpliga är en svår uppgift för oss. Samtliga alternativ utom alternativ fyra innebär ett direkt hot mot musikktilbudet vid Inderøy vidaregående skole och därmed, enligt vår bedömning, också ett allvarligt långsiktigt hot mot skolans existens som helhet. Samtidigt kan vi inte utan vidare ställa oss bakom alternativ fyra. Vi ser och erkänner behovet av att dimensionera musikutbildningen utifrån de ekonomiska och demografiska utmaningar som Trøndelag står inför fram mot tjugohundrafyrtio. Att enbart försvara dagens struktur oförändrad menar vi därför inte är en tillräckligt långsiktig lösning. Vår principiella bedömning av den framtida musikutbildningen Vår bedömning tar sin utgångspunkt i de mål som fylkeskommunen

själv har satt för den framtida tilbudsstrukturen och för musikutbildningen. I "Mandat for arbeidsgruppe - organisering og ressursbruk på musikk" uttrycks en ambition om att Trøndelag fortsatt ska satsa på musik. Samtidigt är centrala mål för den långsiktiga strukturförändringen att upprätthålla god kvalitet och starka fagmiljöer samt att utbildningsutbudet ska svara mot samhällets och arbetslivets kompetensbehov. Det är kriterier vi också menar bör ligga till grund när de fyra alternativen för musiktilbudet värderas. Frågan är därför inte i första hand hur många musiklinjer som kan bevaras, utan vilken struktur som långsiktigt kan säkerställa den kvalitet och den specialiserade kompetens som motiverar samhällets särskilda investering i utbildningen. Musiklinjerna är en del av utbildningskedjan fram mot högre musikutbildning och ett professionellt musikliv. Samhället har behov av professionella musiker, musikpedagoger och annan specialiserad musikfaglig kompetens. Ska denna kompetens finnas också i framtiden måste det finnas en sammanhängande utbildningsväg där elever får möjlighet att utveckla färdigheter på en nivå som gör vidare utbildning och professionell verksamhet möjlig. Det är i detta perspektiv vi först och främst måste förstå behovet av fördjupning på instrument, individuell undervisning, samspel på hög nivå och specialiserad lärarkompetens. Detta är resurskrävande delar av utbildningen, men de är resurskrävande därför att de ska utveckla en specialiserad kompetens. Det betyder inte att värdet av musiklinjerna begränsar sig till de elever som senare blir professionella musiker. Tvärtom tyder både forskning och erfarenhet på att kompetensen från MDD får användning betydligt bredare. Elever går vidare till pedagogikk, kulturforvaltning, men også helse, offentlig forvaltning og næringsliv. Disse folkene representerer i tillegg en betydelig samfunnsmessig merverdi ved at "Kunstfaglig kompetanse fra MDD-utdanning anvendes bredt og ofte indirekte i arbeidsliv, frivillighet og lokalsamfunn, noe som er særlig viktig i distriktkommuner der fleksibilitet og rolleblanding er utbredt". (Rapport-MDD-Namsos_29.05.26-signed.pdf)

Mot denna bakgrund bedömer vi att dagens elevsats inte kan reduceras i någon betydande omfattning utan att samtidigt kraftigt försvaga möjligheten att uppnå de mål som fylkeskommunen själv har satt för musikutbildningen. Det blir därför naturligt för oss att stödja principen bakom alternativ 2: att dimensionera antalet musiktilbud efter framtidens elevunderlag, men samtidigt behålla en resursnivå som gör det möjligt för de kvarvarande utbildningarna att fullgöra sitt kärnuppdrag. Vi menar samtidigt att en modifierad variant av alternativ 3 kan övervägas. Den föreslagna elevsatsen på cirka 160 000 kronor bedömer vi som för låg, men en sats omkring 170 000 kronor skulle kunna innebära en mer försvarbar balans mellan ekonomisk anpassning och faglig kvalitet. Med den betydande elevtalsnedgång som fylkeskommunen själv prognostiserar fram mot 2040 kommer också den samlade merkostnaden för att upprätthålla en högre elevsats att minska när antalet musikelever blir färre. Vi frågar oss därför om detta kan ge utrymme för en högre elevsats, samtidigt som den samlade kostnaden för musiktilbudet över tid reduceras? Oavsett utfallet av denna höring måste strukturförändringar av denna skala göras med ett långsiktigt perspektiv. Ett etablerat musiktilbud består inte bara av elevplatser. Det kräver ändamålsenliga och specialiserade lokaler, utrustning, specialiserad fagkompetens och en organisation som byggs upp över lång tid. Runt etablerade musiklinjer utvecklas dessutom fagliga förbindelser till kulturskolor, professionella musiker, ensembler, arrangörer, frivillighet och

andra kulturaktörer. Begreppet starka fagmiljöer bör därför inte förstås alltför snävt när det gäller MDD. Ett starkt musikfagligt miljö är inte nödvändigtvis begränsat till antalet elever och lärare innanför skolans väggar. En koncentration av fler elever till en större skola innebär därför inte automatiskt att det samlade fagmiljön blir starkare. Inderøy vidaregående skole och Innherred Fylkeskommunen efterfrågar uttryckligen regionala perspektiv i høringen. Vi vill därför också beskriva konsekvenserna utifrån Inderøy vidaregående skole och Innherred. Inderøy vidaregående skole har idag ett starkt och etablerat MDD-miljö och är, såvitt vi känner till, den enda vidaregående skolan i Trøndelag som erbjuder samtliga tre discipliner - musik, dans och drama. Verksamheten bedrivs i väl utformade och specialanpassade lokaler och är integrerad i ett större fagmiljö med starka förbindelser till frivilligheten, kulturskolan, professionella aktörer och det lokala och regionala kulturlivet. Inderøy vgs har dessutom Innherreds enda vidaregående musikktilbud. En nedläggning skulle därför inte bara innebära att ett etablerat fagmiljö försvinner från en enskild skola, utan att hela Innherred blir utan ett vidaregående tilbud i musik. Vi frågar oss om detta är en önskvärd utveckling, inte minst mot bakgrund av att Innherred enligt fylkeskommunens eget underlag idag har näst flest VG1-sökande av regionerna i Trøndelag. Musiklinjen utgör samtidigt den klart största delen av skolans elevunderlag. En nedläggning av musikktilbudet vid Inderøy vgs skulle därför kraftigt försvaga skolans samlade elevunderlag och ekonomiska bärkraft. Detta måste ses i ljuset av den långsiktiga strukturutredningen, där Innherred står inför en betydande elevtalsnedgång och där skolenedläggningar uttryckligen anges som ett aktuellt strukturellt grepp fram mot tjugohundrafyrtio. Om en sådan utveckling i nästa led leder till att Inderøy vidaregående skole läggs ned blir konsekvenserna betydligt större än bortfallet av musikktilbudet. Även skolans tilbud i dans och drama försvinner då och måste antingen etableras på nytt någon annanstans eller avvecklas. Såvitt vi känner till skulle en sådan utveckling dessutom innebära att den norra delen av Trøndelag står helt utan ett vidaregående tilbud i drama. Mot denna bakgrund menar vi bestämt att Innherred, som idag har näst flest VG1-sökande av regionerna i Trøndelag, även i framtiden bör ha ett starkt vidaregående utbildningstilbud inom musik, dans och drama. Att lämna en region av denna storlek helt utan ett eller flera av dessa kunstaffliga tilbud menar vi inte är förenligt med målet om en långsiktig hållbar och regionalt balanserad tilbudsstruktur. Kommentar till alternativ ett: Vi är kritiska till att alternativ ett över huvud taget presenteras som ett fagligt likvärdigt alternativ. I høringsbrevet beskrivs konsekvensen som att den praktiska undervisningens kvalitet kan bli "noe lavere". Den bakomliggande fagliga utredningen "RAPPORT OM ORGANISERING OG RESSURSBRUK FOR MUSIKKTILBUDENE I TRØNDELAGE" ger enligt vår uppfattning en betydligt allvarigare bild. Vid en elevsats på hundrafemtio tusen kronor bedöms ingen av de fyra centrala kvalitetsdimensionerna som fullt uppnådd, däribland möjligheten att uppfylla kompetensmålen och att tillvarata elevernas utveckling och motivation. Alternativet står därmed i tydlig konflikt med både utbildningens kärnuppgift och fylkeskommunens egna ambitioner om kvalitet och starka fagmiljöer. Vi menar därför att formuleringen "noe lavere kvalitet" tonar ned konsekvenserna jämfört med det fagliga kunskapsunderlag som høringen själv bygger på.

ANGÅENDE 2d: Vi ställer oss frågande till hur vissa av bedömningarna i tabell 4 har kunnat

ges så kategoriska värden. Flera av variablerna beskriver komplexa konsekvenser som rimligen är starkt beroende av den konkreta skolan, regionen och hur strukturförändringen genomförs. Vi ifrågasätter också i vilken grad erfarenheter från tidigare strukturprocesser utan vidare kan överföras till andra delar av Trøndelag. Geografi, avstånd, utbildningstilbud, fagmiljöer och elevgrupper varierar betydligt mellan regionerna. Om tabell 4 ska användas som del av beslutsunderlaget för framtida strukturförändringar menar vi därför att bedömningarna måste göras konkret för de skolor och regioner som berörs, och att kunskapsgrunnlaget bakom värderingarna måste vara tydligt redovisat.

DANS I TRØNDELAG AS

Type innsender: Organisasjon/kommune/fagskole/øvrig skole eller utdanningsinstitusjon

Kontaktperson: Anna Charlotta Nordanstedt

Stilling: Kunstnerisk leder

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Høringsuttalelse OPPLÆRINGSTILBUDET I TRØNDELAG - TILBUDSSTRUKTUR FRAM MOT 2040 Bevar det tverrfaglige MDD-miljøet ved Inderøy videregående skole Dans i Trøndelag vil understreke betydningen av å bevare det samlede tilbudet innen musikk, dans og drama (MDD) ved Inderøy videregående skole. For oss som arbeider med dans og kultur i Trøndelag, er kompetansemiljøet ved skolen en viktig del av infrastrukturen som gjør det mulig å opprettholde og utvikle et levende kulturliv i regionen. Inderøy videregående skole har over tid utviklet et særegent og sterkt tverrfaglig kunst- og kulturfaglig miljø. Dette miljøet har verdi langt utover selve videregående opplæringen. Det fungerer som en viktig del av det regionale kulturelle økosystemet og bidrar til kompetansebygging, rekruttering og utvikling av kulturlivet både i Trøndelag og nasjonalt. Det er nettopp kombinasjonen av musikk, dans og drama som gjør tilbudet særlig verdifullt. Når elever med ulike kunstfaglige spesialiseringer får arbeide og lære sammen, utvikler de ikke bare kompetanse innen sitt eget fag, men også forståelse for andre kunstformer og for hvordan disse kan spille sammen. Dette gir elevene en bredere kunst- og kulturforståelse og en ballast som er relevant langt utover deres egen utøverrolle. Et miljø som skaper kompetanse for hele kulturlivet Dans i Trøndelag samarbeider med en rekke organisasjoner og aktører regionalt og nasjonalt. Gjennom dette arbeidet møter vi tidligere elever fra Inderøy videregående skole i mange ulike roller i kulturlivet og i samfunnet for øvrig. Bare høsten 2026 har vi møtt tidligere elever fra Inderøy videregående skole som leder for Kulturkvartalet på Steinkjer, administrativ leder i Danseinformasjonen i Oslo, helsefagarbeider med kompetanse innen dans og kultur ved Risvollan helse- og velferdssenter, i arbeidet med Huldance på Verdal, som utøvere ved CODA-festivalen i Oslo, som prosjektleder ved Kunstrom Jacob på Steinkjer og som lærere ved flere kulturskoler og som sceneteknikere på Turnéteatret I Trøndelag og m.fl. Dette viser at kompetansen som utvikles ved Inderøy videregående skole, finner veien ut i mange deler av samfunnet. Elevene blir ikke bare utøvere. De blir kulturledere, produsenter, pedagoger, entreprenører, administratorer og bidragsytere i et bredt spekter av samfunnsområder. Det er derfor viktig å se verdien av MDD-tilbudet i et langsiktig perspektiv. Investeringen i disse utdanningsplassene er samtidig en investering i fremtidig kompetanse i kulturlivet. Den tverrfaglige kompetansen har en egenverdi Et godt kulturliv trenger mennesker som forstår mer enn sitt eget fagfelt. En musiker som har erfaring med dans og drama, vil kunne samarbeide annerledes med dansere, skuespillere og andre kunstnere. På samme måte vil dansere og dramautøvere som har fått innsikt i musikk,

utvikle en større forståelse for samspillet mellom kunstformene. Denne tverrfagligheten er særlig viktig i et kulturliv som i stadig større grad er prosjektbasert og avhengig av samarbeid på tvers av fag, institusjoner og sektorer. MDD-tilbudet ved Inderøy videregående skole gir elevene mulighet til både å fordype seg i sitt eget spesialfelt og samtidig være en del av et større kunst- og kulturfaglig fellesskap. Vi mener denne kombinasjonen er en av tilbudets viktigste styrker. Konsekvensene av å svekke miljøet Når man vurderer endringer i tilbudsstrukturen, er det viktig å se utover elevtall og kortsiktige effektiviseringsgevinster. Etablerte kompetansemiljøer tar lang tid å bygge opp, og de kan være svært krevende å etablere på nytt dersom de først blir svekket eller splittet. En reduksjon eller oppsplitting av det samlede MDD-miljøet ved Inderøy videregående skole vil derfor kunne få konsekvenser som ikke nødvendigvis er synlige i de første årene. Det kan påvirke rekrutteringen til kunst- og kulturfag, samarbeidet mellom kunstformene og tilgangen på kompetanse til kulturlivet i hele regionen. For Norddelen av Trøndelag er dette særlig viktig. Et sterkt kunst- og kulturfaglig utdanningsmiljø utenfor de største byene bidrar til å sikre at kompetanse, aktivitet og arbeidsmuligheter innen kultur også utvikles regionalt. Dette er i tråd med målet om et mangfoldig og desentralisert kulturliv. Dans i Trøndelag anbefaler å bevare det samlede tilbudet Dans i Trøndelag mener at dansefaget best kan utvikles i en tverrfaglig sammenheng der elever får møte musikk og drama som likeverdige kunstfag. Det er nettopp i møtet mellom fagene at mye av den kunstneriske og samfunnsmessige merverdien oppstår. Vi anbefaler derfor at det samlede MDD-tilbudet ved Inderøy videregående skole bevares. Å opprettholde musikk, dans og drama som et samlet fagmiljø er etter vårt syn ikke bare et spørsmål om å bevare et utdanningstilbud. Det handler om å bevare og videreutvikle en viktig del av den kulturelle infrastrukturen i Trøndelag. Et sterkt MDD-miljø ved Inderøy videregående skole gir unge mennesker mulighet til å utvikle seg som kunstnere og fagpersoner, samtidig som det utdanner mennesker som kan bidra til kulturpolitikk, kulturadministrasjon, kulturledelse, undervisning, helse, entreprenørskap og et bredt spekter av andre samfunnsområder. Dans i Trøndelag mener derfor at de langsiktige samfunnsverdiene av å bevare et samlet og sterkt MDD-miljø ved Inderøy videregående skole må veie tungt i vurderingen av framtidig tilbudsstruktur.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

2: legge ned to musikktilbud i fylket (da beholder vi kvaliteten, men færre elever får tilbudet)

UTDANNINGSFORBUNDET VERDAL

Type innsender: Organisasjon/kommune/fagskole/øvrig skole eller utdanningsinstitusjon

Kontaktperson: Terje Leinum

Stilling: Lokallagsleder

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Endringer i tilbudsstruktur fram mot 2029 Verdal UDF har forståelse for de økonomiske og demografiske utfordringene som ligger til grunn for arbeidet med ny tilbudsstruktur. Samtidig må endringene gjennomføres på en måte som ivaretar elevenes behov, regionens kompetansebehov og fylkeskommunens mål om levende lokalsamfunn. Vi støtter fylkesdirektørens vurdering om å opprettholde et bredt VG1-tilbud så langt som mulig, og at samling av tilbud primært bør vurderes på VG2-nivå. Yrkesfaglige tilbud Vi er bekymret for foreslåtte reduksjoner i yrkesfaglige tilbud på Innherred. Regionen har et betydelig behov for fagarbeidere innen industri, matproduksjon, bygg og anlegg, teknologi, service oppvekst og helse. Dimensjoneringen må derfor bygge på et langsiktig perspektiv og ikke i for stor grad styres av midlertidige svingninger i søkertall eller arbeidsmarked. Balansen mellom studieforberedende og yrkesfag Vi støtter sterke studieforberedende fagmiljøer, men mener en økning i andelen elever på studieforberedende bør oppnås gjennom veiledning, informasjon og attraktive tilbud, ikke ved å redusere kapasiteten på yrkesfag. Trøndelag vil framover ha behov for både flere fagarbeidere og flere med høyere utdanning, og elevene må fortsatt ha reell valgfrihet. Oppfylling framfor reduksjon Verdal UDF støtter økt oppfylling av klasser og grupper som et viktig virkemiddel for å møte de økonomiske utfordringene. Oppsummering Verdal UDF anbefaler at fylkeskommunen: opprettholder bredden i VG1-tilbudene, bruker, økt oppfylling og samordning som hovedvirkemiddel, vurderer konsekvensene for regional arbeidskraft før yrkesfaglige tilbud reduseres, sikrer en langsiktig dimensjonering som ivaretar behovet for både fagarbeidere og høyt utdannet arbeidskraft. Helse- og oppvekstfag med studiekompetanse Vi ønsker at Verdal vgs får beholde Vg2-koden HDBUA2N – Barne- og ungdomsarbeiderfag, SK 3-år. Dette begrunnes med at: Verdal vgs er eneste skole i fylket som tilbyr denne retningen, Tilbudet var en del av den opprinnelige godkjenningen av 3-årig HO med studiekompetanse, Skolen har kompetente lærere, egnede lokaler og etablerte praksissamarbeid, Tilbudet bidrar til rekruttering til lærer- og barnehagelærerutdanningene, Tilbudet kan gjennomføres innenfor eksisterende ressurser, Resultatene på gjennomføring er gode, Tilbudet styrker skolens samlede fagmiljø, blant annet innen MFY.

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Toppidrett Verdal UDF støtter videreføring av satsingen på spisset toppidrett med redusert økonomisk omfang og en tydeligere organisering mellom skole og idrett.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

2: legge ned to musikktilbud i fylket (da beholder vi kvaliteten, men færre elever får tilbudet)

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Påbygg til generell studiekompetanse Vi mener en viss innstramming kan gi bedre gjennomføring og føre til at flere elever tar fagbrev. Samtidig må det fortsatt være fleksibilitet i systemet slik at elever kan endre utdanningsvalg underveis. Vi er særlig opptatt av at: arbeidslivet har behov for personer som kombinerer fagbrev og høyere utdanning, elever som senere ønsker høyere utdanning fortsatt må ha reelle muligheter, utfordringen for elever uten læreplass først og fremst må løses gjennom flere læreplasser.

1e: Hvordan bør vi plassere skoletilbud til elever med individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og hvilke tilbud bør vi flytte ut av skolene?

Individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) Vi anbefaler å videreføre dagens desentraliserte modell på Innherred. Tilbud på nærskolen gir tryggere overganger, kortere reisevei og bedre oppfølging for en særlig sårbar elevgruppe.

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Skole- og tilbudsstruktur fram mot 2040 Verdal UDF erkjenner behovet for tilpasninger som følge av synkende elevtall og strammere økonomiske rammer. Samling av tilbud og høyere grad av oppfylling kan være nødvendige tiltak for å sikre kvalitet og bærekraft. Samtidig må eventuelle skolenedleggelser eller større strukturendringer utredes grundig med tanke på: elevgjennomføring, rekruttering til arbeidslivet, bosetting og regional utvikling, tilgang til et bredt skoletilbud i regionene. Innherred er den største skole-regionen i fylket utenom Trondheim, og bredden i tilbudene må opprettholdes. Prinsipper fram mot 2040 Fylkeskommunen bør legge følgende prinsipper til grunn: Eleven først, Likeverdige muligheter i hele Trøndelag, Bærekraftig ressursbruk, Regional kompetanseutvikling, Fleksibilitet og innovasjon. Kompenserende tiltak ved strukturendringer Dersom tilbud eller skoler samles, bør fylkeskommunen prioritere: bedre og mer fleksible skyssløsninger, styrket oppfølging av hybelboere, digitale og fleksible opplæringsløsninger som supplement til fysisk undervisning. Slike tiltak er viktige, men kan ikke fullt ut erstatte nærhet til skole, læringsmiljø og støtteapparat.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Trøndelagssamfunnets beste Ved vurdering av framtidig struktur bør langsiktige hensyn til kompetanseforsyning, arbeidsliv, bosetting og regional utvikling veie tungt. Kortsiktige

økonomiske gevinster må balanseres opp mot konsekvensene for elever og samfunn. ITO på lengre sikt Dersom behovet for arealkrevende ITO-tilbud øker, kan det på sikt vurderes en modell med ett tilbud i nordre og ett i søndre Innherred. Dette må imidlertid utredes grundig, og elevens beste må være det avgjørende hensynet.

OPPLÆRINGSKONTORET FOR BYGGFAGENE I TRØNDELAG SA

Type innsender: Organisasjon/kommune/fagskole/øvrig skole eller utdanningsinstitusjon

Kontaktperson: Nils Inge Bjørklund

Stilling: Daglig leder

Region: Innherred

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

2: legge ned to musikktilbud i fylket (da beholder vi kvaliteten, men færre elever får tilbudet)

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Det bør innføres strengere krav til å komme inn på påbygging til generell studiekompetanse slik at det er reelle sjanser for at de som kommer inn fullfører og består. I tillegg bør kapasiteten reduseres i tråd med høyere krav for å komme inn på studiet.

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Her bør man se på muligheter for å legge opp til kombinasjonsklasser for å fortsatt kunne ivareta tilbud for elever som ønsker en utdanning der det er små klasser som står i fare for å bli nedlagt eller flyttet til en annen skole langt unna sitt bosted. Dette for også å imøtekomme arbeidslivets rekrutteringsbehov.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

For å ivareta trøndelagssamfunnets beste er det viktig å tenke bredt både når det gjelder tilbud som fremmer bolyst og verdiskapning. Det vil bli større mangel på arbeidskraft i tiden som kommer, og da er det viktig at det finnes gode utdanningstilbud som dekker næringslivets behov.

UTDANNINGSFORBUNDET INDERØY

Type innsender: Organisasjon/kommune/fagskole/øvrig skole eller utdanningsinstitusjon

Kontaktperson: Wenche Kulseth Schanke

Stilling: Lokallagsleder

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Vi har forståelse for at Trøndelag fylkeskommune står overfor krevende økonomiske rammebetingelser og en forventet nedgang i ungdomskullene fram mot 2040. Samtidig mener vi at framtidige strukturelle grep må ta utgangspunkt i mer enn elevtall og kostnad per elev. Fylkeskommunen må også vurdere kvaliteten i tilbudene, elevenes gjennomføring, kompetansen i fagmiljøene, regionale behov, reisevei, lokalsamfunnets utvikling og de samlede samfunnsmessige konsekvensene. Dette er særlig viktig når det gjelder Inderøy videregående skole og skolens tilbud innen musikk, dans og drama (MDD). Inderøy videregående skole – en skole med høy kvalitet Inderøy videregående skole er en liten skole, men den representerer et sterkt og særpreget fagmiljø. Skolen har høy fagkompetanse blant de ansatte og en organisering som legger godt til rette for tett oppfølging av elevene. Det er viktig å understreke at skolestørrelse ikke nødvendigvis er et mål på kvalitet. En mindre skole kan ha betydelige kvaliteter som det er vanskeligere å ivareta i større og mer sentraliserte enheter. Ved Inderøy videregående skole kjenner de ansatte elevene godt, og skolens størrelse bidrar til et oversiktlig, trygt og inkluderende skolemiljø. Høy gjennomføring bør være et sentralt kriterium når framtidig skolestruktur vurderes. Dersom en skole lykkes godt med å få ungdom til å trives, mestre og fullføre videregående opplæring, bør dette tillegges stor vekt i vurderingen av skolens framtid. Dette harmonerer også godt med fylkeskommunens egne mål for tilbudsstrukturen, hvor det understrekes at Trøndelag skal ha god kvalitet i opplæringen, høy gjennomføring og best mulig læringsresultater, samtidig som elevenes beste skal stå sentralt. Et lite og inkluderende skolemiljø Inderøy videregående skole har gjennom sin størrelse gode forutsetninger for å være en inkluderende skole hvor elevene blir sett. For mange ungdommer er nettopp dette avgjørende for å lykkes i videregående opplæring. En stor og sentralisert skole er ikke nødvendigvis det beste alternativet for alle elever. For enkelte ungdommer kan en mindre skole med oversiktlige rammer, tett voksenkontakt og et sterkt fellesskap være avgjørende for at de skal fullføre videregående opplæring. Skolens status som MOT-skole understøtter dette arbeidet. MOT-arbeidet er en del av skolens kultur og bidrar til å bygge trygghet, tilhørighet, inkludering og mestring blant elevene. Når fylkeskommunen vurderer endringer i skolestrukturen, mener Utdanningsforbundet Inderøy derfor at det må gjøres grundige vurderinger av hvordan endringene vil påvirke elevenes skolemiljø, tilhørighet og mulighet for å fullføre. Inderøy har et nasjonalt særpreget tilbud innen musikk, dans og drama Det viktigste argumentet for å opprettholde

Inderøy videregående skole er etter vårt syn skolens helhetlige tilbud innen musikk, dans og drama. Inderøy videregående skole tilbyr komplette treårige løp på Vg1, Vg2 og Vg3 innen musikk, dans og drama. Skolen er dermed et særpreget tilbud i Trøndelag og et tilbud som har betydning langt utover Inderøy kommune. Dette er ikke et tilbud som enkelt kan erstattes ved å flytte noen elevplasser til en annen skole. Et komplett MDD-miljø er avhengig av en kritisk masse av elever, lærere, kunstfaglig kompetanse, produksjonsmuligheter, lokaler og samarbeidspartnere. Inderøy har gjennom mange år bygget opp et slikt miljø. Det er derfor Utdanningsforbundet Inderøy sitt syn at Inderøy videregående skole bør videreføres som et regionalt tyngdepunkt for musikk, dans og drama. MDD er også et regionalt tilbud Selv om skolen ligger i Inderøy kommune, er MDD-tilbudet i realiteten et regionalt tilbud. En betydelig del av elevmassen kommer fra andre kommuner enn Inderøy. Dette viser at tilbudet dekker et behov som går langt utover kommunegrensene. Dette må tas med i vurderingen når tilbudsstrukturen skal planlegges. Det er ikke riktig å betrakte Inderøy videregående skole som en skole som først og fremst dekker behovet til ungdom i Inderøy kommune. Fylkeskommunen skriver selv at samling av tilbud kan føre til økt reisetid og skyssbehov for elever. For MDD-elever vil en sentralisering til en annen skole kunne innebære betydelig lengre reisevei. For enkelte elever kan dette i praksis gjøre tilbudet mindre tilgjengelig. Når tilbudet allerede finnes ved Inderøy og rekrutterer elever regionalt, bør spørsmålet derfor være om det er samfunnsøkonomisk og utdanningspolitisk riktig å flytte tilbudet – ikke bare om det er mulig. En sentralisering av MDD-tilbudet vil få direkte konsekvenser for elevenes hverdag. Elever som i dag kan bo hjemme og gå på Inderøy videregående skole, kan få en betydelig lengre daglig reisevei dersom tilbudet flyttes. For noen kan alternativet bli hybel. Fylkeskommunen erkjenner selv at endringer i skolestrukturen kan føre til økt reisetid, økte skyssbehov og at flere elever kan måtte bo på hybel. Utdanningsforbundet Inderøy mener at dette må vurderes opp mot målet om høy gjennomføring. For ungdommer som allerede har behov for trygge og oversiktlige rammer, kan økt reisebelastning eller hybelliv være en ekstra terskel. Nærhet til videregående opplæring handler derfor også om sosial utjevning og like muligheter til å gjennomføre videregående opplæring. Et sterkt samspill med kulturlivet i Inderøy Inderøy har et rikt og aktivt kulturliv, og MDD-tilbudet ved den videregående skolen er en viktig del av dette. Inderøy videregående skole er en del av AKSET kultur- og skolesamfunn, sammen med blant annet Inderøy kulturhus, Inderøy kulturskole, Inderøy bibliotek, Sakshaug skole og Inderøy ungdomsskole. Skolen er dermed en del av en unik infrastruktur hvor skole, kulturskole, bibliotek, kulturhus og andre aktører kan samarbeide og bruke fasiliteter på tvers. Denne organiseringen gir store muligheter for samarbeid, og MDD-elevne er samtidig viktige bidragsyttere til det lokale og regionale kulturlivet. Fylkeskommunens eget høringsmateriale peker på at elever fra estetiske og kreative utdanninger ofte blir viktige ressurspersoner i lokalt kulturliv og frivillighet, og at bortfall av slike tilbud kan føre til et fattigere kulturliv og redusert bolyst. Dette argumentet er derfor særlig relevant for Inderøy. Ansatte på tvers av enhetene Det tette samarbeidet mellom Inderøy videregående skole og de øvrige kultur- og utdanningsinstitusjonene i kommunen har også betydning for arbeidskraften. Flere ansatte arbeider på tvers av enhetene, blant annet mellom videregående skole og kulturskolen. For enkelte ansatte er

denne kombinasjonen nødvendig for å kunne fylle opp stillingen. Dette gir en fleksibel og effektiv bruk av høykompetent arbeidskraft og bidrar samtidig til å bygge sterke fagmiljøer på tvers av institusjonene. En eventuell svekkelse av MDD-tilbudet vil derfor kunne få konsekvenser som går langt utover selve videregående skolen. Det kan også påvirke kulturskolen, kulturmiljøet og tilgangen på spesialisert kunstfaglig kompetanse i regionen. MDD-tilbudet bør vurderes ut fra samfunnsverdi – ikke bare elevkostnad I

høringsdokumentet omtales musikk som et kostbart tilbud sammenlignet med ordinære studieforberedende utdanninger. Utdanningsforbundet Inderøy mener at dette blir en for snever måte å vurdere MDD-tilbudet på. Kostnaden per elev må ses opp mot den samlede verdien tilbudet skaper. Et kunstfaglig tilbud gir ikke bare studiekompetanse. Det utvikler kompetanse, kreativitet, samarbeidsevne og kulturkompetanse – og utdanner ungdommer som senere kan bli viktige ressurspersoner i kulturliv, skole, frivillighet og samfunnsliv. Fylkeskommunens eget kunnskapsgrunnlag peker nettopp på denne samfunnsmessige effekten av MDD-utdanningene. Inderøy som regionalt kompetanse- og kultursenter

Utdanningsforbundet Inderøy mener derfor at framtidig tilbudsstruktur bør ta utgangspunkt i skolens særpreg og regionale funksjon. I stedet for å se på Inderøy videregående skole som en liten skole som må effektiviseres, bør fylkeskommunen vurdere hvordan skolen kan utvikles som et regionalt kompetansesenter for kunstfag. Det bør være mulig å oppnå en mer robust tilbudsstruktur gjennom å samle og styrke fagmiljøer, framfor å sentralisere dem bort fra regionene. Inderøy har allerede infrastrukturen, kompetansen, samarbeidsrelasjonene og elevgrunnlaget som skal til for å ivareta en slik rolle. Vår anbefaling Utdanningsforbundet Inderøy mener at:

1. Inderøy videregående skole må videreføres som selvstendig skolested.
2. Det komplette Vg1–Vg3-tilbudet innen musikk, dans og drama må opprettholdes ved Inderøy videregående skole.
3. Inderøy videregående skole bør utvikles som et regionalt tyngdepunkt for musikk, dans og drama i Trøndelag.
4. Skolens høye fagkompetanse, gode gjennomføring og sterke skolemiljø må tillegges betydelig vekt i vurderingen av framtidig tilbudsstruktur.
5. Den regionale rekrutteringen til MDD-tilbudet må tas med i vurderingen.
6. Konsekvensene av økt reisevei og eventuelt behov for hybel må vurderes opp mot målet om høy gjennomføring, inkludering og like muligheter.
7. Samspillet mellom videregående skole, kulturskole, kulturhus, bibliotek og øvrig kulturliv på Inderøy må inngå i vurderingen av tilbudets samfunnsverdi.
8. Arbeidskraft og fagkompetanse som i dag brukes på tvers av enhetene, må inngå i konsekvensvurderingen.
9. Kostnaden per elev må vurderes opp mot den samlede samfunnsverdien av MDD-tilbudet, og ikke alene brukes som argument for sentralisering.
10. Fylkeskommunen bør utrede hvordan Inderøy videregående skole kan styrkes som regionalt kunstfaglig kompetansesenter fram mot 2040.
11. Inderøy videregående har betydning for regional balanse og desentralisert utdanningsstruktur. Videregående opplæring bør være tilgjengelig i hele fylket for å sikre likeverdige utdanningsmuligheter uavhengig av bosted.
12. Nedbygging av tilbudet kan svekke rekrutteringen til lokalt arbeids- og kulturliv. Inderøy videregående skole bidrar til å utvikle kompetanse, engasjement og tilknytning som kommer kommunen og regionen til gode på lang sikt.
13. Et lokalt skoletilbud kan redusere frafall og fremme psykisk helse. Kortere reisevei, nærhet til familie og tilhørighet til lokalmiljøet kan være særlig viktig for elevenes

trivsel, læring og gjennomføring. 14. Eksisterende bygningsmasse og infrastruktur bør utnyttes best mulig. Fylkeskommunen bør vurdere de langsiktige økonomiske konsekvensene av å redusere aktiviteten ved en skole som allerede har etablerte lokaler, fagmiljøer og samarbeidspartnere. 15. Bærekraftsperspektivet må vektlegges. Sentralisering kan føre til økt transportbehov og flere elever med lange daglige reiser eller behov for hybel, noe som kan være i strid med mål om bærekraftig samfunnsutvikling. Utdanningsforbundet Inderøy mener at Trøndelag fylkeskommune i møte med framtidens utfordringer må våge å tenke annerledes enn ensidig sentralisering. Når ungdomskullene blir mindre og kampen om kompetansen blir større, er det avgjørende å ta vare på de miljøene som allerede fungerer godt. Inderøy videregående skole har høy fagkompetanse, gode forutsetninger for inkludering og gjennomføring, et sterkt skolemiljø og et unikt kunstfaglig tilbud som har regional betydning. Vi mener derfor at Inderøy videregående skole ikke bør ses på som en liten skole som skal avvikles eller svekkes, men som et fagmiljø og regionalt tilbud som bør tas vare på og videreutvikles. Et sterkt MDD-miljø på Inderøy er en investering i ungdom, kompetanse, kulturliv og framtidig bolyst i hele regionen.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

4: la musikktilbudet forbli uendret, og heller ta innsparingene ved å øke kuttene på spisset toppidrett, yrkesfag eller øke kravet til samling av klasser/oppfylling av tilbud primært i distriktene

CREO INDERØY

Type innsender: Gruppe/råd (uten organisasjonsnummer)

Kontaktperson: Ulf Håkan Lundkvist

Stilling: Plasstillitsvalgt

Region: Innherred

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

2: legge ned to musikktilbud i fylket (da beholder vi kvaliteten, men færre elever får tilbudet)

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

För oss innebär trøndelagssamfunnets beste att målet om en decentraliserad samhällsstruktur även framöver måste tillmätas ett reellt värde när ekonomiska prioriteringar och strukturförändringar görs. Vi har forståelse för att den demografiska utvecklingen kommer att kräva förändringar och att dagens struktur inte kan bevaras överallt. Samtidigt är det viktigt att dessa förändringar inte i sig förstärker den centralisering som demografin redan driver fram. Om offentliga tilbud och institutioner systematiskt koncentreras till de största befolkningscentren riskerar strukturpolitiken att accelerera den utveckling som den samtidigt försöker anpassa sig till. Regional balans kan därför inte enbart vara en konsekvens av vad som är mest kostnadseffektivt på kort sikt. Den måste också vara en del av själva målsättningen.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Då ni inte ger möjlighet till innspill på punkt 1c lägger jag här det vi efter en ganska lång process formulerat: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet? Att peka ut ett av de fyra alternativen som det mest lämpliga är en svår uppgift för oss. Samtliga alternativ utom alternativ fyra innebär ett direkt hot mot musikktilbudet vid Inderøy vidaregående skole och därmed, enligt vår bedömning, också ett allvarligt långsiktigt hot mot skolans existens som helhet. Samtidigt kan vi inte utan vidare ställa oss bakom alternativ fyra. Vi ser och erkänner behovet av att dimensionera musikutbildningen utifrån de ekonomiska och demografiska utmaningar som Trøndelag står inför fram mot tjugohundrafyrtio. Att enbart försvara dagens struktur oförändrad menar vi därför inte är en tillräckligt långsiktig lösning. Vår principiella bedömning av den framtida musikutbildningen Vår bedömning tar sin utgångspunkt i de mål som fylkeskommunen själv har satt för den framtida tilbudsstrukturen och för musikutbildningen. I "Mandat for arbeidsgruppe - organisering og ressursbruk på musikk" uttrycks en ambition om att Trøndelag fortsatt ska satsa på musik. Samtidigt är centrala mål för den långsiktiga

strukturförändringen att upprätthålla god kvalitet och starka fagmiljöer samt att utbildningsutbudet ska svara mot samhällets och arbetslivets kompetensbehov. Det är kriterier vi också menar bör ligga till grund när de fyra alternativen för musiktilbudet värderas. Frågan är därför inte i första hand hur många musiklinjer som kan bevaras, utan vilken struktur som långsiktigt kan säkerställa den kvalitet och den specialiserade kompetens som motiverar samhällets särskilda investering i utbildningen. Musiklinjerna är en del av utbildningskedjan fram mot högre musikutbildning och ett professionellt musikliv. Samhället har behov av professionella musiker, musikpedagoger och annan specialiserad musikfaglig kompetens. Ska denna kompetens finnas också i framtiden måste det finnas en sammanhängande utbildningsväg där elever får möjlighet att utveckla färdigheter på en nivå som gör vidare utbildning och professionell verksamhet möjlig. Det är i detta perspektiv vi först och främst måste förstå behovet av fördjupning på instrument, individuell undervisning, samspel på hög nivå och specialiserad lärarkompetens. Detta är resurskrävande delar av utbildningen, men de är resurskrävande därför att de ska utveckla en specialiserad kompetens. Det betyder inte att värdet av musiklinjerna begränsar sig till de elever som senare blir professionella musiker. Tvärtom tyder både forskning och erfarenhet på att kompetensen från MDD får användning betydligt bredare. Elever går vidare till pedagogikk, kulturförvaltning, men också helse, offentlig förvaltning og næringsliv. Disse folkene representerer i tillegg en betydelig samfunnsmessig merverdi ved at "Kunstfaglig kompetanse fra MDD-utdanning anvendes bredt og ofte indirekte i arbeidsliv, frivillighet og lokalsamfunn, noe som er særlig viktig i distriktskommuner der fleksibilitet og rolleblanding er utbredt". (Rapport-MDD-Namsos_29.05.26-signed.pdf)

Mot denna bakgrund bedömer vi att dagens elevsats inte kan reduceras i någon betydande omfattning utan att samtidigt kraftigt försvaga möjligheten att uppnå de mål som fylkeskommunen själv har satt för musikutbildningen. Det blir därför naturligt för oss att stödja principen bakom alternativ 2: att dimensionera antalet musiktilbud efter framtidens elevunderlag, men samtidigt behålla en resursnivå som gör det möjligt för de kvarvarande utbildningarna att fullgöra sitt kärnuppdrag. Vi menar samtidigt att en modifierad variant av alternativ 3 kan övervägas. Den föreslagna elevsatsen på cirka 160 000 kronor bedömer vi som för låg, men en sats omkring 170 000 kronor skulle kunna innebära en mer försvarbar balans mellan ekonomisk anpassning och faglig kvalitet. Med den betydande elevtalsnedgång som fylkeskommunen själv prognostiserar fram mot 2040 kommer också den samlade merkostnaden för att upprätthålla en högre elevsats att minska när antalet musikelever blir färre. Vi frågar oss därför om detta kan ge utrymme för en högre elevsats, samtidigt som den samlade kostnaden för musiktilbudet över tid reduceras? Oavsett utfallet av denna höring måste strukturförändringar av denna skala göras med ett långsiktigt perspektiv. Ett etablerat musiktilbud består inte bara av elevplatser. Det kräver ändamålsenliga och specialiserade lokaler, utrustning, specialiserad fagkompetens och en organisation som byggs upp över lång tid. Runt etablerade musiklinjer utvecklas dessutom fagliga förbindelser till kulturskolor, professionella musiker, ensembler, arrangörer, frivillighet och andra kulturaktörer. Begreppet starka fagmiljöer bör därför inte förstås alltför snävt när det gäller MDD. Ett starkt musikfagligt miljö är inte nödvändigtvis begränsat till antalet elever och lärare innanför skolans väggar. En koncentration av fler elever till en större skola

innebär därför inte automatiskt att det samlade fagmiljön blir starkare. Inderøy vidaregående skole och Innherred Fylkeskommunen efterfrågar uttryckligen regionala perspektiv i høringen. Vi vill därför också beskriva konsekvenserna utifrån Inderøy vidaregående skole och Innherred. Inderøy vidaregående skole har idag ett starkt och etablerat MDD-miljö och är, såvitt vi känner till, den enda vidaregående skolan i Trøndelag som erbjuder samtliga tre discipliner - musik, dans och drama. Verksamheten bedrivs i väl utformade och specialanpassade lokaler och är integrerad i ett större fagmiljö med starka förbindelser till frivilligheten, kulturskolan, professionella aktörer och det lokala och regionala kulturlivet. Inderøy vgs har dessutom Innherreds enda vidaregående musikktilbud. En nedläggning skulle därför inte bara innebära att ett etablerat fagmiljö försvinner från en enskild skola, utan att hela Innherred blir utan ett vidaregående tilbud i musik. Vi frågar oss om detta är en önskvärd utveckling, inte minst mot bakgrund av att Innherred enligt fylkeskommunens eget underlag idag har näst flest VG1-sökande av regionerna i Trøndelag. Musiklinjen utgör samtidigt den klart största delen av skolans elevunderlag. En nedläggning av musikktilbudet vid Inderøy vgs skulle därför kraftigt försvaga skolans samlade elevunderlag och ekonomiska bärkraft. Detta måste ses i ljuset av den långsiktiga strukturutredningen, där Innherred står inför en betydande elevtalsnedgång och där skolenedläggningar uttryckligen anges som ett aktuellt strukturellt grepp fram mot tjugohundrafyrtio. Om en sådan utveckling i nästa led leder till att Inderøy vidaregående skole läggs ned blir konsekvenserna betydligt större än bortfallet av musikktilbudet. Även skolans tilbud i dans och drama försvinner då och måste antingen etableras på nytt någon annanstans eller avvecklas. Såvitt vi känner till skulle en sådan utveckling dessutom innebära att den norra delen av Trøndelag står helt utan ett vidaregående tilbud i drama. Mot denna bakgrund menar vi bestämt att Innherred, som idag har näst flest VG1-sökande av regionerna i Trøndelag, även i framtiden bör ha ett starkt vidaregående utbildningstilbud inom musik, dans och drama. Att lämna en region av denna storlek helt utan ett eller flera av dessa kunstaffliga tilbud menar vi inte är förenligt med målet om en långsiktigt hållbar och regionalt balanserad tilbudsstruktur. Kommentar till alternativ ett: Vi är kritiska till att alternativ ett över huvud taget presenteras som ett fagligt likvärdigt alternativ. I høringsbrevet beskrivs konsekvensen som att den praktiska undervisningens kvalitet kan bli "noe lavere". Den bakomliggande fagliga utredningen "RAPPORT OM ORGANISERING OG RESSURSBRUK FOR MUSIKKTILBUDENE I TRØNDELAGE" ger enligt vår uppfattning en betydligt allvarligare bild. Vid en elevsats på hundrafemtio tusen kronor bedöms ingen av de fyra centrala kvalitetsdimensionerna som fullt uppnådd, däribland möjligheten att uppfylla kompetensmålen och att tillvarata elevernas utveckling och motivation. Alternativet står därmed i tydlig konflikt med både utbildningens kärnuppgift och fylkeskommunens egna ambitioner om kvalitet och starka fagmiljöer. Vi menar därför att formuleringen "noe lavere kvalitet" tonar ned konsekvenserna jämfört med det fagliga kunskapsunderlag som høringen själv bygger på.

ANGÅENDE 2d: Vi ställer oss frågande till hur vissa av bedömningarna i tabell 4 har kunnat ges så kategoriska värden. Flera av variablerna beskriver komplexa konsekvenser som rimligen är starkt beroende av den konkreta skolan, regionen och hur strukturförändringen genomförs. Vi ifrågasätter också i vilken grad erfarenheter från tidigare strukturprocesser

utan vidare kan överföras till andra delar av Trøndelag. Geografi, avstånd, utbildningstilbud, fagmiljöer och elevgrupper varierar betydligt mellan regionerna. Om tabell 4 ska användas som del av beslutsunderlaget för framtida strukturförändringar menar vi därför att bedömningarna måste göras konkret för de skolor och regioner som berörs, och att kunskapsgrunnlaget bakom värderingarna måste vara tydligt redovisat.

CREO INDERØY

Type innsender: Gruppe/råd (uten organisasjonsnummer)

Kontaktperson: Ulf Håkan Lundkvist

Stilling: Plasstillitsvalgt

Region: Innherred

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

2: legge ned to musikktilbud i fylket (da beholder vi kvaliteten, men færre elever får tilbudet)

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

För oss innebär trøndelagssamfunnets beste att målet om en decentraliserad samhällsstruktur även framöver måste tillmätas ett reellt värde när ekonomiska prioriteringar och strukturförändringar görs. Vi har förståelse för att den demografiska utvecklingen kommer att kräva förändringar och att dagens struktur inte kan bevaras överallt. Samtidigt är det viktigt att dessa förändringar inte i sig förstärker den centralisering som demografin redan driver fram. Om offentliga tilbud och institutioner systematiskt koncentreras till de största befolkningscentren riskerar strukturpolitiken att accelerera den utveckling som den samtidigt försöker anpassa sig till. Regional balans kan därför inte enbart vara en konsekvens av vad som är mest kostnadseffektivt på kort sikt. Den måste också vara en del av själva målsättningen.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

ANGÅENDE PUNKT 1C: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet? Att peka ut ett av de fyra alternativen som det mest lämpliga är en svår uppgift för oss. Samtliga alternativ utom alternativ fyra innebär ett direkt hot mot musikktilbudet vid Inderøy vidaregående skole och därmed, enligt vår bedömning, också ett allvarligt långsiktigt hot mot skolans existens som helhet. Samtidigt kan vi inte utan vidare ställa oss bakom alternativ fyra. Vi ser och erkänner behovet av att dimensionera musikutbildningen utifrån de ekonomiska och demografiska utmaningar som Trøndelag står inför fram mot tjugohundrafyrtio. Att enbart försvara dagens struktur oförändrad menar vi därför inte är en tillräckligt långsiktig lösning. Vår principiella bedömning av den framtida musikutbildningen Vår bedömning tar sin utgångspunkt i de mål som fylkeskommunen själv har satt för den framtida tilbudsstrukturen och för musikutbildningen. I "Mandat for arbeidsgruppe - organisering og ressursbruk på musikk" uttrycks en ambition om att Trøndelag fortsatt ska satsa på musik. Samtidigt är centrala mål för den långsiktiga strukturförändringen att upprätthålla god kvalitet och starka fagmiljöer

samt att utbildningsutbudet ska svara mot samhällets och arbetslivets kompetensbehov. Det är kriterier vi också menar bör ligga till grund när de fyra alternativen för musiktilbudet värderas. Frågan är därför inte i första hand hur många musiklinjer som kan bevaras, utan vilken struktur som långsiktigt kan säkerställa den kvalitet och den specialiserade kompetens som motiverar samhällets särskilda investering i utbildningen. Musiklinjerna är en del av utbildningskedjan fram mot högre musikutbildning och ett professionellt musikliv. Samhället har behov av professionella musiker, musikpedagoger och annan specialiserad musikfaglig kompetens. Ska denna kompetens finnas också i framtiden måste det finnas en sammanhängande utbildningsväg där elever får möjlighet att utveckla färdigheter på en nivå som gör vidare utbildning och professionell verksamhet möjlig. Det är i detta perspektiv vi först och främst måste förstå behovet av fördjupning på instrument, individuell undervisning, samspel på hög nivå och specialiserad lärarkompetens. Detta är resurskrävande delar av utbildningen, men de är resurskrävande därför att de ska utveckla en specialiserad kompetens. Det betyder inte att värdet av musiklinjerna begränsar sig till de elever som senare blir professionella musiker. Tvärtom tyder både forskning och erfarenhet på att kompetensen från MDD får användning betydligt bredare. Elever går vidare till pedagogikk, kulturforvaltning, men også helse, offentlig forvaltning og næringsliv. Disse folkene representerer i tillegg en betydelig samfunnsmessig merverdi ved at "Kunstfaglig kompetanse fra MDD-utdanning anvendes bredt og ofte indirekte i arbeidsliv, frivillighet og lokalsamfunn, noe som er særlig viktig i distriktkommuner der fleksibilitet og rolleblanding er utbredt". (Rapport-MDD-Namsos_29.05.26-signed.pdf)

Mot denna bakgrund bedömer vi att dagens elevsats inte kan reduceras i någon betydande omfattning utan att samtidigt kraftigt försvaga möjligheten att uppnå de mål som fylkeskommunen själv har satt för musikutbildningen. Det blir därför naturligt för oss att stödja principen bakom alternativ 2: att dimensionera antalet musiktilbud efter framtidens elevunderlag, men samtidigt behålla en resursnivå som gör det möjligt för de kvarvarande utbildningarna att fullgöra sitt kärnuppdrag. Vi menar samtidigt att en modifierad variant av alternativ 3 kan övervägas. Den föreslagna elevsatsen på cirka 160 000 kronor bedömer vi som för låg, men en sats omkring 170 000 kronor skulle kunna innebära en mer försvarbar balans mellan ekonomisk anpassning och faglig kvalitet. Med den betydande elevtalsnedgång som fylkeskommunen själv prognostiserar fram mot 2040 kommer också den samlade merkostnaden för att upprätthålla en högre elevsats att minska när antalet musikelever blir färre. Vi frågar oss därför om detta kan ge utrymme för en högre elevsats, samtidigt som den samlade kostnaden för musiktilbudet över tid reduceras? Oavsett utfallet av denna höring måste strukturförändringar av denna skala göras med ett långsiktigt perspektiv. Ett etablerat musiktilbud består inte bara av elevplatser. Det kräver ändamålsenliga och specialiserade lokaler, utrustning, specialiserad fagkompetens och en organisation som byggs upp över lång tid. Runt etablerade musiklinjer utvecklas dessutom fagliga förbindelser till kulturskolor, professionella musiker, ensembler, arrangörer, frivillighet och andra kulturaktörer. Begreppet starka fagmiljöer bör därför inte förstås alltför snävt när det gäller MDD. Ett starkt musikfagligt miljö är inte nödvändigtvis begränsat till antalet elever och lärare innanför skolans väggar. En koncentration av fler elever till en större skola innebär därför inte automatiskt att det samlade fagmiljön blir starkare. Inderøy

vidaregående skole och Innherred Fylkeskommunen etterfrågar uttrykkligen regionala perspektiv i høringen. Vi vill derfor også beskriva konsekvenserna utifrån Inderøy vidaregående skole og Innherred. Inderøy vidaregående skole har idag ett starkt och etablerat MDD-miljø og er, såvitt vi känner till, den enda vidaregående skolan i Trøndelag som erbjuder samtliga tre discipliner - musikk, dans og drama. Verksamheten bedrivs i väl utformade og spesialanpassade lokaler og er integrerad i ett större fagmiljø med sterke forbindelser till frivilligheten, kulturskolan, professionelle aktører og det lokale og regionale kulturlivet. Inderøy vgs har dessutom Innherreds enda vidaregående musikktilbud. En nedleggning skulle derfor ikke bare innebære at ett etablerat fagmiljø forsvinner från en enskild skole, utan at hele Innherred blir utan ett vidaregående tilbud i musikk. Vi spør oss om dette er en ønskværdig utvikling, ikke minst mot bakgrunn av at Innherred enligt fylkeskommunens eget underlag idag har næst flest VG1-søkende av regionerna i Trøndelag. Musiklinjen utgör samtidigt den klart største delen av skolens elevunderlag. En nedleggning av musikktilbudet vid Inderøy vgs skulle derfor kraftig forsvaga skolens samlede elevunderlag og økonomiske bærekraft. Dette må ses i lyset av den langsiktige strukturutredningen, der Innherred står inför en betydningsfull elevtalsnedgang og der skolenedlegninger uttrykkligen anses som ett aktuelt strukturelt grep fram mot tjugohundraførtio. Om en sådan utvikling i næste led leder till at Inderøy vidaregående skole legges ned blir konsekvenserna betydelig større än bortfallet av musikktilbudet. Även skolens tilbud i dans og drama forsvinner då og må antas etableras på nytt någon annanstans eller avvecklas. Såvitt vi känner till skulle en sådan utvikling dessutom innebære at den norra delen av Trøndelag står helt utan ett vidaregående tilbud i drama. Mot denna bakgrunn mener vi bestemt at Innherred, som idag har næst flest VG1-søkende av regionerna i Trøndelag, även i framtiden bør ha ett starkt vidaregående utdanningsstilbud innen musikk, dans og drama. At lämne en region av denna størrelse helt utan ett eller flere av disse kunstfaglige tilbud mener vi ikke er forenlig med målet om en langsiktig holdbar og regionalt balansert tilbudsstruktur. Kommentar till alternativ ett: Vi er kritiske till at alternativ ett over hoved taget presenteres som ett faglig likværdig alternativ. I høringsbrevets vedlegg 1 kap 3.2 beskrives konsekvensen som at den praktiske undervisningens kvalitet kan bli "noe lavere". Den bakomliggende faglige utredningen "RAPPORT OM ORGANISERING OG RESSURSBRUK FOR MUSIKKTILBUDENE I TRØNDELAGE" ger enligt vår oppfatning en betydelig allvarligere bilde. Ved en elevsats på hundrafemtusen kroner bedømmes ingen av de fire sentrale kvalitetsdimensjonerna som fullt oppnådd, däribland muligheten at oppfylle kompetensmålene og at tilvarare elevenes utvikling og motivasjon. Alternativet står dermed i tydelig konflikt med både utdanningens kjerneoppgaver og fylkeskommunens egne ambisjoner om kvalitet og sterke fagmiljøer. Vi mener derfor at formuleringen "noe lavere kvalitet" tonar ned konsekvenserna jämfört med det faglige kunnskapsunderlag som høringen selv bygger på.

ANGÅENDE 2d: Vi stiller oss spørrende till hur visse av bedømmingarna i tabell 4 har kunnet ges så kategoriske värden. Flere av variablene beskriver komplekse konsekvenser som rimligvis er starkt beroende av den konkrete skolen, regionen og hur strukturförändringen gjennomføres. Vi ifrågasetter også i hvilken grad erfaringer från tidligere strukturprosesser utan videre kan overføres till andre deler av Trøndelag. Geografi, avstand, utdanningsstilbud,

fagmiljöer och elevgrupper varierar betydligt mellan regionerna. Om tabell 4 ska användas som del av beslutsunderlaget för framtida strukturförändringar menar vi därför att bedömningarna måste göras konkret för de skolor och regioner som berörs, och att kunskapsgrunnlaget bakom värderingarna måste vara tydligt redovisat.

PRIVATPERSON

Type innsender: Privatperson

Kontaktperson: Amber Zondag

Stilling:

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Med hensyn til yrkesfag bør man se på rollen påbygg spiller i dag og om unge kan oppfordres til å søke mer spredt for å forebygge at en gruppe ungdommer kun velger yrkesfaglig opplæring spesielt med tanke på fremtidige arbeidsplasser. Derfor mener jeg yrkesfaglige tilbud kan reduseres, og det kan insentiviseres til flere søkere på studieforberedende opplæring. Fylkesdirektørens vurdering virker fornuftig med tanke på framtidige søkere, og nødvendige endringer for å redusere kostnader.

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Redusering av kostnader bør fokuseres på toppidretts satsningen siden dette generelt gjelder få elever, og konsekvensene er minder drastiske enn f.eks. nedlegging av yrkesfaglige tilbud eller musikklinjer. Videre er det en relativt enkel prosess for å kutte kostnader innenfor idretts satsningen siden opplæringen er mer begrenset og vil derfor ha en mindre effekt enn andre foreslåtte endringer.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

1: redusere summen skolen får per elev (da kan tilbudet bestå, men det kan gå utover kvaliteten på den praktiske undervisningen)

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Jeg mener påbygging bør bli foreslått tidligere under opplæringen slik som foreslått i rapporten, f.eks. etter det første året i yrkesfaglig opplæring slik at tilbudet forblir, men kostnader blir redusert gjennom tidligere endringer i utdanningsløpet. Jeg sier meg enig til at påbygg ifra VG3 bør kuttes som tilbud for å stimulere flere til å fullføre løpet og å oppnå fagbrev.

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Målsetningene kan kun oppnås gjennom samarbeid i de forskjellige regionene slik at det generelle tilbudet forblir spredt, og elever i hele fylket føler at deres behov blir møtt i den grad at det er mulig å møte de. Naturligvis vil ikke alle være fornøyd med de

kostnadskuttene, og noen vil bli påvirket i større grad enn andre, men til syvende sist bør kostnadene reduseres i alle regionene slik at kvaliteten bevares både i byen og distriktene. Ved å fokusere på å redusere kostnader først i stedet for å kutte linjer helt eller nedleggelser vil elevenes muligheter opprettholdes, og deres læringsevne vil forhåpentligvis stimuleres. Tiltakene bør vurderes etter forventet utvikling både i elevantallet og søknadstendensene.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Trøndelagssamfunnets beste er noe jeg tolker som å bevare lokalsamfunnets kraft gjennom å stimulere fylkets ungdom til å utvikle og å bidra til samfunnets beste. Både befolkningsvekst og arbeidsplasser er noe som trengs og bør bevares i distriktet, og videregående skoler spiller en kritisk rolle i dette. Gjennom videregående opplæring blir nemlig ungdom styrket og deres tilknytning til forskjellige lokalsamfunn styrkes, spesielt i yrkesfaglige program og linjer slik som MDD. Både elevene selv får utbytte av et spredt tilbud, og lokalbefolkningen har utnyttet av virkningen av VGS i deres lokalmiljø.

2c: Hvordan ta i bruk kompenserende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Skoleskyss er vel det mest hastende kompenserende tiltaket for å forbedre hverdagen til elevene ved nedleggelser eller flytting av utdanningsprogram. Videre, som tidligere hybelboer vil jeg si det vil være svært viktig å heve stipendet slik at alle har muligheten til å delta i utdanningsløp som er lengre unna, og at deres valg er fritt økonomisk sett. Miljøet ved de forskjellige lærestedene bør også bli styrket ved flere elever som samler seg ved større skoler, for å forebygge forverring av sosiale omstendigheter og for å sikre inkludering. Jeg vil si alternative opplæringsmodeller fungerer dårlig ut ifra erfaring under Korona-tiden og disse tiltakene kan fungere isolerende og begrense sosialisering i skolen. Dermed burde fokuset bli rettet mot bedre skoleskyss og kollektivtransport, mens hybelboing bør oppfordres med tiltak for å sikre et trygt miljø å bo i.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Lokalsamfunn og identitet vil nok bli påvirket sterkt ved nedleggelser av skoler, og dette bør legges vekt på i vurderingen av framtidige tiltak.

REGIONRÅD FOR KULTURSKOLENE PÅ INNHERRED

Type innsender: Gruppe/råd (uten organisasjonsnummer)

Kontaktperson: Tone Furunes Adde

Stilling: Rektor i Kulturskolen i Levanger

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Vi er bekymret for endringer som gjelder Musikk- dans og drama. Se siste punkt.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Ang MDD-tilbud: Høringsinnspill til Tilbudsstruktur fram mot 2040 Kulturskolene i Steinkjer, Verdal, Inderøy og Levanger har gjennomgått høringen Tilpasning av tilbudsstruktur fram mot 2029. Et videregående tilbud innen musikk, dans og drama på Innherred er ikke bare et skoletilbud. Det er en nødvendig del av hele den kulturelle utdanningskjeden i regionen, fra kulturskole til høyere utdanning, arbeidsliv og frivillig kulturliv. Dersom tilbudet sentraliseres til Trondheimsregionen, vil mange ungdommer i praksis miste muligheten til å velge disse utdanningsløpene. Fylkeskommunen har ansvar for å sikre likeverdig tilgang til utdanning i hele fylket – et ansvar fylkeskommunen har. For elever fra Innherred vil vi unngå både lang daglig reisetid, et behov for å flytte på hybel som 15-16-åring, økte kostnader for familiene, og en høyere terskel for å velge utdanningsprogrammet. Formelt kan tilbudet fortsatt eksistere, men for mange elever blir det i praksis utilgjengelig. Det er forskjell på å ha et tilbud i fylket og å ha et tilbud som er tilgjengelig. Kulturskolene er en viktig rekrutteringsbase. Kulturskolene i Levanger, Verdal, Inderøy og Steinkjer investerer betydelige ressurser i å utvikle unge musikere, dansere, skuespillere og skapende kunstnere. For mange elever er MDD-linja neste naturlige steg. Kjeden ser slik ut: Kulturskole - > Musikk, dans og drama i videregående skole - > Høyere utdanning - > Kulturliv, undervisning og kreative næringer. Dersom leddet i videregående opplæring fjernes fra regionen, svekkes hele kjeden. Uten et regionalt videregående tilbud mister kulturskolene et viktig mål og motivasjonspunkt for elevene sine. Frivillig kulturliv er avhengig av musikk-, dans- og dramaelever, de er en sentral ressurs for lokalsamfunnet. De deltar i korps, kor, teaterlag, revy, dansemiljøer, festivaler, konserter, utstillinger, kulturarrangement. Mange fortsetter som instruktører, dirigenter og tillitsvalgte senere i livet. Hvis ungdom flytter ut av regionen tidligere, eller velger bort utdanningen, mister lokalsamfunnene viktige kulturressurser. MDD-elever bidrar til kulturaktiviteter langt utover klasserommet. Norge har behov for musikk lærere, danselærere, teaterpedagoger, kulturarbeidere og utøvende kunstnere. Mange som velger slike yrker starter nettopp i kulturskolen og på MDD. Når man svekker

rekrutteringsgrunnlaget regionalt, risikerer man på sikt mangel på den kompetansen kulturskoler, grunnskoler og kulturinstitusjoner trenger. Utdanningsløpet er en langsiktig investering i framtidens kulturkompetanse. Det er viktig for Innherredsregionen å ha kulturarbeidsplassene som undervisning innebærer. Lærerne er også profesjonelle utøvere – i kombinasjon. Tar man bort en sentral institusjon utarmes hele kulturlivet fordi de profesjonelle kreftene forsvinner. Videregående opplæring skal ikke bare dekke arbeidslivets behov. Den skal også gi ungdom mulighet til å finne et læringsmiljø der de kan lykkes, utvikle seg og oppleve tilhørighet. Ungdom er forskjellige. Noen trives best på studiespesialisering med realfag, andre på yrkesfag, idrettsfag eller musikk, dans og drama. Et bredt tilbud i regionen er derfor avgjørende for at alle elever skal kunne finne en utdanningsvei som passer deres interesser, styrker og identitet. Kulturskoler og MDD-linjer er begge kjent for å være åpne, kreative og inkluderende læringsmiljøer. Mange elever opplever at de finner et fellesskap her hvor det er rom for å være seg selv. For enkelte ungdommer kan dette være helt avgjørende. Det gjelder blant annet elever som føler seg annerledes, som strever med å finne sin plass i mer tradisjonelle skolemiljøer, eller som tilhører minoritetsgrupper. En ungdom som søker et miljø med høy grad av aksept og mangfold, bør ikke være nødt til å reise til Trondheimsregionen eller flytte på hybel for å få tilgang til et slikt fellesskap. Mangfoldige og inkluderende skolemiljøer må finnes også utenfor de største byene. Likeverdige muligheter handler ikke bare om geografi, men også om sosial tilhørighet og psykososialt læringsmiljø. MDD handler om mer enn profesjonelle kunstnere. Det viktigste argumentet er kanskje at de fleste elevene ikke nødvendigvis skal bli profesjonelle musikere eller skuespillere. De utvikler kreativitet, samarbeidsevner, formidlingsevne, disiplin, prosjektarbeidserfaring, selvtillit – ferdigheter som arbeidslivet etterspør i alle sektorer. Kulturskolen og MDD er et dannings- og kompetansefag som utvikler ferdigheter samfunnet trenger. Innherredsregionen er den mest folkerike utenom Trondheim og således et stort nedslagsfelt. Tilbud som opprettholdes her medfører at de fleste elevene kan bo hjemme. Kvalitet på MDD-tilbudet må opprettholdes. For de elevene som ønsker plass på høyere utdanning må de sikres undervisning av en slik kvalitet at de gjøres i stand til å kan være med å konkurrere om studieplassene. Forslag om kutte en-til-en-undervisning til fordel for gruppeundervisning er svært ugunstig. Å bevare et godt etablert tilbud innen musikk, dans og drama på Innherred er viktig for hele norddelen av fylket. Både kulturskolene og det frivillige kulturlivet er avhengige av at det er fagfolk innen rimelig avstand – også nord for Trondheimsregionen. At norddelen av fylket opprettholder et levende kulturliv, er igjen viktig for hele fylket. Det er kun Inderøy vgs i hele fylket som tilbyr alle tre fordypningsfag på samme skole, og skolen har et godt etablert fagmiljø midt i Innherred, i aksen mot Namdalen og knutepunkt ut mot Fosen. Gjennom alle år har det vært samarbeid mellom fagmiljøet på MDD, kulturskolene og det frivillige kulturlivet om lærerressurser, instruktør-, dirigent-, koreografi- og regikompetanse. Kulturskolene i Innherred mener derfor det er av stor betydning at tilbudet opprettholdes som i dag. Oppsummering Kulturskolene i Levanger, Verdal, Inderøy og Steinkjer kommunen ber om at Trøndelag fylkeskommune sikrer et fortsatt tilgjengelig tilbud innen musikk, dans og drama i Innherredsregionen. For våre elever er nærhet avgjørende for at utdanningsvalget skal være reelt. Et tilbud kun i Trondheimsregionen vil innebære lang reisevei eller hybelliv

allerede som 15-16-åringer, noe som vil begrense rekrutteringen betydelig. MDD er en sentral del av utdanningsløpet fra kulturskole til høyere utdanning og framtidige kulturyrker, samtidig som elevene utgjør en viktig ressurs for det frivillige kulturlivet. En nedbygging av tilbudet vil derfor få konsekvenser langt utover den enkelte skole og påvirke hele kulturøkosystemet i regionen. En bred og tilgjengelig videregående skole må romme ulike typer elever og ulike måter å lære og utvikle seg på. Musikk, dans og drama er et viktig tilbud for ungdom som søker kreative, inkluderende og fellesskapsorienterte læringsmiljøer. Mange elever finner her et sosialt fellesskap og en identitet som bidrar til mestring, trivsel og gjennomføring. Slike miljøer må også være tilgjengelige i distriktene. Ungdom i Innherredsregionen skal ikke måtte flytte hjemmefra eller reise til Trondheimsregionen for å få tilgang til et utdanningstilbud som passer dem. MDD-linjene bidrar dessuten til å utvikle engasjerte og kreative ressurspersoner som styrker skolemiljø, frivillighet og lokalsamfunn. Et bredt utdanningstilbud i regionen er derfor viktig både for den enkelte elev og for samfunnsutviklingen i Trøndelag. Kulturskolene i Innherred mener derfor det er av stor betydning at tilbudet opprettholdes som i dag, på Inderøy videregående skole. Hilsen på vegne av kulturskolene på Innherred: Kathrine Sandvold Lundgren - Kulturskolerektor Verdal kommune Ingvild Aasen – Kultursjef Verdal kommune Svein Kåre Haugen – Kulturskolerektor Steinkjer kommune Ingrid Stai – Kulturskolerektor og Kultursjef Inderøy kommune Guri Sivertsen – Kultursjef Levanger kommune Tone Furunes Adde – Kulturskolerektor Levanger kommune

STEINKJER NÆRINGSFORENING

Type innsender: Organisasjon/kommune/fagskole/øvrig skole eller utdanningsinstitusjon

Kontaktperson: Tor Svarva

Stilling: Daglig leder

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Det er forståelse for behovet for bedre oppfylling av klasser og grupper. Samtidig bør en være tilbakeholden med å redusere yrkesfaglige tilbud primært fordi disse har høyere kostnad per elev enn studieforberedende utdanning. Innherred har et omfattende arbeidsliv med behov for fagarbeidere. Fylkeskommunens kunnskapsgrunnlag peker blant annet på behov innen teknologi og industri, automasjon, logistikk, helse og oppvekst, bygg og anlegg, landbruk og næringsmiddelindustri. Rektorene på Innherred peker også på at reduksjoner i yrkesfag kan få virkninger langt utover den umiddelbare økonomiske besparelsen, fordi videregående opplæring er en viktig rekrutteringskanal til arbeidslivet. Følgende prinsipper bør legges til grunn: Vg1 bør så langt som mulig være tilgjengelig nært der ungdommen bor Vg1 er starten på videregående opplæring og tidspunktet hvor mange ungdommer fortsatt er usikre på utdanningsvalg. Nærhet kan være særlig viktig for yngre og mer sårbare elever. Sterkere regional arbeidsdeling bør først og fremst vurderes på Vg2 Når elever har kommet lenger i utdanningsløpet og valgt faglig retning, kan det være større grunnlag for å samle enkelte spesialiserte tilbud. Bedre oppfylling og samarbeid bør prøves før tilbud utvikles Små og sårbare tilbud bør vurderes i et flerårig perspektiv. Samordning, samarbeid mellom skoler og tettere samarbeid med arbeidslivet bør undersøkes før permanente reduksjoner gjennomføres. Arbeidslivets behov må være et selvstendig kriterium Et svakt søkerår er ikke nødvendigvis uttrykk for et svakt framtidig kompetansebehov. Restaurant- og matfag ved Steinkjer videregående skole Forslaget innebærer å redusere Vg1 restaurant- og matfag ved Steinkjer videregående skole fra to til én klasse med begrunnelse i at det ikke er søkere nok til to fulle klasser. Dette bør vurderes med varsomhet. Innherred er et av landets viktigste områder for landbruk og matproduksjon, og regionen har samtidig behov for kompetanse innen restaurant, mat, service og næringsmiddelproduksjon. Det bør derfor skilles mellom en årlig kapasitetsjustering som følge av faktiske søkertall og en varig strukturell reduksjon av tilbudet. Dersom det ikke er elevgrunnlag for to klasser et enkelt skoleår, kan kapasiteten tilpasses dette. Det bør likevel opprettholdes mulighet for rask oppskalering dersom søkergrunnlaget og arbeidslivets behov tilsier det. En permanent reduksjon bør først vurderes etter en bredere analyse i samarbeid mellom skole og arbeidsliv.

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Det er positivt at satsingen på kombinasjonen toppidrett og utdanning foreslås videreført. Steinkjer videregående skole har utviklet sterke fag- og idrettsmiljøer, og skolen har regional og for enkelte tilbud nasjonal rekruttering. Samtidig er det rimelig å vurdere både organisering, finansiering og ansvarsfordeling mellom fylkeskommunen, skolen og idretten. Målet bør være en modell hvor offentlig videregående skole fortsatt gjør det mulig å kombinere utdanning og målrettet idrettssatsing, samtidig som klubb, krets og andre idrettsaktører tar et tydelig ansvar for aktivitet som naturlig hører til idrettens område. Rektorene på Innherred støtter en slik videreføring og effektivisering. Det bør samtidig sikres at økonomiske reduksjoner ikke blir så omfattende at kvaliteten eller konkurransekraften til det offentlige tilbudet svekkes vesentlig. Vi støtter tydeligere ansvarsdeling og godt samarbeid mellom fylkeskommunen, skolen, klubbene og idrettens øvrige organisasjoner. Økonomiske endringer må utformes slik at kvaliteten og rekrutteringskraften ved Steinkjer videregående skole opprettholdes.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

3: lage en kombinasjon av alternativ 1 og 2, ved å legge ned bare ett musikktilbud i fylket, og i mindre grad redusere elevsatsen enn foreslått i alternativ 1

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Det er grunnlag for å vurdere dimensjoneringen av påbygg dersom dette kan bidra til at flere elever fullfører yrkesfag med fagbrev. Samtidig må det tas hensyn til at elever søker påbygg av ulike årsaker. For enkelte har studiekompetanse vært planen hele tiden. Andre endrer utdanningsmål underveis. En tredje gruppe velger påbygg fordi de ikke får læreplan. En sterk innstramning kan derfor få svært forskjellige konsekvenser. Følgende bør ses i sammenheng: Bedre karriereveiledning før valg av Vg1 Mer informasjon om ulike veier til studiekompetanse Et sterkere arbeid for flere læreplasser Tett samarbeid med arbeidslivet Muligheten til å ta fagbrev før studiekompetanse Fortsatt fleksibilitet for elever som endrer utdanningsplan Rektorene på Innherred peker på samme dilemma og understreker særlig betydningen av læreplasser.

1e: Hvordan bør vi plassere skoletilbud til elever med individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og hvilke tilbud bør vi flytte ut av skolene?

Nærhet til skole bør fortsatt være hovedprinsippet for elever som har behov for individuelt tilrettelagt opplæring. Dette er blant de elevgruppene hvor trygghet, kontinuitet, gode overganger og nærhet til familie og støtteapparat kan ha særlig stor betydning. Rektorene anbefaler derfor at dagens desentraliserte modell på Innherred i hovedsak videreføres, i alle fall fram mot 2035. På lengre sikt kan enkelte svært spesialiserte og arealkrevende tilbud vurderes organisert mer regionalt dersom dette gir bedre fagmiljøer og kvalitet. Dette bør være et supplement til nærskoleprinsippet, ikke en generell sentralisering av tilbudet.

1f: Hvordan bør vi dimensjonere tilbudet ved Olav Duun videregående skole? Bør vi gå for alternativ 1 eller alternativ 2 i forslaget?

Steinkjer Næringsforening tar ikke konkret stilling til alternativene for Olav Duun videregående skole. Dette er først og fremst et spørsmål som må vurderes på bakgrunn av elevgrunnlag, kompetansebehov og den samlede tilbudsstrukturen i Namdalen. Det sentrale prinsipielle innspillet er at større strukturendringer må utvikles i dialog med den aktuelle regionen, skolene, kommunene og arbeidslivet.

1g: Er utdanningstilbudene innen videregående opplæring for voksne i overenstemmelse med arbeidslivets behov, skolens opplæringskapasitet og arbeidslivets opplæringskapasitet i Trøndelag?

Når ungdomskullene blir mindre samtidig som kampen om arbeidskraften øker, vil voksenopplæring og kompetanseutvikling få stadig større betydning. Kompetansebehovene fram mot 2040 kan ikke dekkes av ungdomskullene alene. Det må derfor arbeides mer systematisk med kvalifisering, etterutdanning og omstilling for voksne. Steinkjer Næringsforening mener Steinkjer videregående skole og Mære landbruksskole bør få en sterkere rolle i dette arbeidet. De to skolene har fagmiljøer, kompetanse og kontakt med arbeidslivet som gir et godt grunnlag for å utvikle fleksible opplæringstilbud tilpasset både den enkeltes og arbeidslivets behov. Vi ønsker at fylkeskommunen, i tett dialog med skolene, NAV og arbeidslivet, prioriterer: Opplæring som kan kombineres med arbeid, herunder relevante modulstrukturerte løp Muligheter for fagbrev og kompetanseutvikling for personer som allerede er i arbeid Kvalifisering av innvandrere og andre som trenger kompetanse for å komme inn i arbeidslivet Målrettede tilbud for unge og voksne som står utenfor arbeid og utdanning tettere samarbeid mellom skolene, NAV og arbeidsgivere om praksis, kvalifisering og overgang til arbeid Kompetansetilbud som støtter regionens behov, blant annet innen teknologi, landbruk, matproduksjon og grønn omstilling Tilbudene må utvikles med utgangspunkt i både arbeidsgivernes kompetansebehov, deltakernes forutsetninger og skolenes og arbeidslivets kapasitet til å bidra i opplæringen. En sterkere satsing på voksenopplæring ved Steinkjer videregående skole og Mære vil samtidig bidra til bedre utnyttelse av eksisterende kompetansemiljøer og kapasitet, og styrke skolenes rolle som regionale kompetansesentre. For næringslivet er dette ikke bare et spørsmål om utdanningspolitikk, men om tilgang på arbeidskraft. En mer systematisk og arbeidslivsnær voksenopplæring vil være et viktig virkemiddel for å møte framtidens kompetansebehov i Steinkjer, på Innherred og i Trøndelag.

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Fylkeskommunens høringsgrunnlag beregner en nedgang på Innherred på om lag 19 prosent, tilsvarende rundt 500 personer i aldersgruppen 16–18 år fra 2025 til 2040. Steinkjer Næringsforening erkjenner at lavere elevtall vil kreve tilpasninger, og at dagens tilbudsstruktur ikke nødvendigvis kan videreføres uendret. Samtidig kan ikke ungdomskullenes størrelse alene avgjøre framtiden til Steinkjer videregående skole og Mære landbruksskole. Skolenes regionale rekruttering, faglige særpreg, betydning for

arbeidslivet, muligheter innen voksenopplæring og rolle i det samlede kompetansemiljøet i regionen må inngå i vurderingene. Vårt utgangspunkt er at nødvendige tilpasninger må gjennomføres på en måte som styrker robuste fagmiljøer og de langsiktige utviklingsmulighetene ved Steinkjer videregående skole og Mære. Vi mener derfor at følgende rekkefølge bør legges til grunn: Bedre utnyttelse av eksisterende kapasitet. Første virkemiddel bør være økt oppfylling, mer fleksibel organisering og bedre utnyttelse av eksisterende kapasitet. Muligheten for å bruke ledig kapasitet til relevant voksenopplæring og kompetanseutvikling bør også vurderes. Tettere samarbeid med arbeidslivet. Før tilbud reduseres eller avvikles, må mulighetene for nye og mer arbeidslivsnære opplæringsmodeller undersøkes. Praksis, læreplasser, deling av utstyr og kompetanse og andre bedriftsnære løsninger kan bidra til både bedre ressursutnyttelse og mer relevant opplæring. Mer faglig samarbeid og målrettet samordning. Skolene bør i større grad kunne samarbeide om fagpersonell, kompetanse, utstyr og enkelte undervisningstilbud der dette gir faglig og økonomisk gevinst. Samordning må samtidig utformes slik at den styrker fagmiljøene og kvaliteten i opplæringen. Sterkere regional arbeidsdeling der det er faglig begrunnet. Enkelte tilbud, særlig på Vg2 og innen spesialiserte fag, kan samles dersom dette gir sterkere og mer bærekraftige fagmiljøer. Ved eventuell samling av tilbud må Steinkjer videregående skole og Mære vurderes ut fra sine konkrete fortrinn, blant annet fagmiljø, regional rekruttering, arbeidslivssamarbeid og eksisterende kompetanse. Strukturendringer først når øvrige tiltak ikke er tilstrekkelige. Organisatoriske sammenslåinger, flytting eller avvikling av tilbud og eventuell nedlegging av skolesteder er omfattende tiltak. Slike beslutninger må vurderes først etter at øvrige muligheter er prøvd eller grundig vurdert, og kan ikke bygge på demografiske prognoser alene. Høringsgrunnlaget åpner for både organisatorisk sammenslåing og skolenedlegging på Innherred fram mot 2040. Steinkjer Næringsforening mener at slike generelle vurderinger ikke i seg selv gir grunnlag for å bygge ned Steinkjer videregående skole eller Mære landbruksskole. Før eventuelle strukturendringer besluttet, må fylkeskommunen legge fram et helhetlig og konkret beslutningsgrunnlag som viser konsekvensene for blant annet elevstrømmer, fagmiljøer, arbeidslivets kompetansebehov, reisetid og transport, bygningsmasse, investeringsbehov, eksisterende samarbeidsmiljøer og samlede samfunnsmessige konsekvenser. Endringer i skolestrukturen må med andre ord ikke bare handle om å tilpasse kapasiteten til færre ungdommer, men om hvordan Trøndelag best kan bevare og utvikle sterke kompetansemiljøer for framtiden.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

For Steinkjer Næringsforening må trøndelagssamfunnets beste forstås bredere enn lavest mulig kostnad per elev. En framtidsrettet skole- og tilbudsstruktur må bidra til høy gjennomføring, likeverdige muligheter for ungdom og voksne, robuste fagmiljøer og god tilgang på nødvendig kompetanse til både privat og offentlig arbeidsliv. Ressursene må brukes effektivt, men vurderingene må også ta hensyn til elevenes reelle valgmuligheter, reisetid, risiko for tidlig utflytting og betydningen skolene har for regionale arbeidsmarkeder og attraktive lokalsamfunn. Utdanning, arbeidsliv og regional utvikling må

ses tettere i sammenheng. På Innherred bør målet være å utvikle en sterk region med flere gode og komplementære skoler. Samarbeid, arbeidsdeling og målrettet samordning bør stå sentralt, slik at skolene kan utfylle hverandre og samlet tilby sterke og relevante fagmiljøer. Samtidig må det være legitimt å bygge videre på eksisterende tyngdepunkter. Steinkjer har en tydelig regional funksjon og samler arbeidsplasser, utdanning, forskning, forvaltning og næringsliv som betjener et større omland. Steinkjer videregående skoles størrelse, brede tilbud, regionale rekruttering, arbeidslivstilknytning og nærhet til andre kompetansemiljøer er derfor relevante faktorer når den framtidige arbeidsdelingen og lokaliseringen av tilbud skal vurderes. Det samme gjelder Mære landbruksskole, som har en særskilt rolle innen landbruk, matproduksjon, naturbruk og grønn omstilling. En styrking og videreutvikling av Steinkjer videregående skole og Mære vil derfor ha betydning langt utover kommunegrensene. Steinkjer Næringsforening mener fylkeskommunen må bruke Steinkjers regionale funksjon som et aktivt premiss ved lokalisering av utdanningstilbud og prioritering av investeringer. Det er god ressursbruk å videreutvikle miljøer som allerede har faglig bredde, rekrutteringskraft, sterke koblinger til arbeidslivet og potensial til å betjene et større regionalt kompetansebehov. Trøndelagssamfunnets beste handler derfor ikke bare om hvor opplæringen kan leveres billigst, men om hvordan fylket kan organisere videregående opplæring slik at den gir best mulig grunnlag for kompetanse, verdiskaping, attraktive lokalsamfunn og gode offentlige tjenester over tid.

2c: Hvordan ta i bruk kompenserende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Dersom utdanningstilbud samles eller flyttes, må konsekvensene for elevene vurderes samtidig med selve strukturendringen. Et tilgjengelig opplæringstilbud er avgjørende både for elevenes muligheter til å gjennomføre videregående opplæring og for regionens tilgang på framtidig arbeidskraft. Steinkjer videregående skole hadde 99 registrerte hybelboere i skoleåret 2025/2026. Det viser at problemstillinger knyttet til reise, transport og det å bo borte fra hjemmet allerede er aktuelle. Ved ytterligere samling av tilbud kan disse utfordringene bli større. Steinkjer Næringsforening mener derfor at nødvendige kompenserende tiltak må planlegges, vedtas og finansieres samtidig med eventuelle strukturendringer. Dette bør blant annet omfatte: Gode skoleskyssordninger tilpasset skoledagens start- og sluttid Tiltak som reduserer unødvendig vente- og reisetid Gode kollektivforbindelser mellom skolestedene på Innherred Systematisk oppfølging av elever som må bo på hybel Særskilte tiltak for sårbare elever Fleksible opplæringsmodeller der dette er faglig hensiktsmessig Bruk av digitale løsninger som supplement der dette er pedagogisk forsvarlig og gir god opplæring Transportløsningene til Steinkjer videregående skole og Mære må være en del av denne vurderingen. Dersom flere elever må reise lengre eller bo borte som følge av endret tilbudsstruktur, må fylkeskommunen sikre at dette ikke svekker elevenes mulighet til å gjennomføre opplæringen. Kompenserende tiltak må også inngå i den samlede økonomiske vurderingen av strukturendringer. Det gir ikke et riktig bilde av den reelle innsparingen dersom reduserte skolekostnader beregnes uten at økte utgifter til transport, ombygging, elevoppfølging, hybeltiltak eller andre nødvendige konsekvenser tas med. Ved vurdering av framtidig skole- og tilbudsstruktur må derfor både

de økonomiske og de menneskelige konsekvensene synliggjøres. En løsning som isolert sett gir lavere kostnader i skolen, er ikke nødvendigvis den mest samfunnsøkonomiske dersom den samtidig fører til betydelig økte kostnader andre steder eller gjør det vanskeligere for elever å gjennomføre utdanningen.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Framtidige strukturvedtak bør bygge på en bredere vurdering enn elevtall og kostnad per elev. Før tilbud ved Steinkjer videregående skole eller Mære landbruksskole flyttes, reduseres eller avvikles, må fylkeskommunen legge fram et helhetlig beslutningsgrunnlag som synliggjør både skolefaglige, arbeidslivsmessige og samfunnsmessige konsekvenser. Vurderingene bør blant annet omfatte: Konsekvenser for læring, gjennomføring, frafall, læringsmiljø, trivsel og elevenes valgmuligheter Reisetid, behov for hybel og konsekvenser for elevenes hverdag Rekruttering til yrkesfag, tilgang på læreplasser og overgangen mellom skole, læreplass og arbeid Bedriftenes og offentlige virksomheters langsiktige kompetansebehov Kapasitet til praksis og opplæring i arbeidslivet Konsekvenser for eksisterende fagmiljøer, samarbeidsavtaler og rekrutteringsnettverk Skolens rolle som regionalt kompetansesenter Byggningskapasitet, utstyr og investeringsbehov Betydningen for Steinkjer som regionsenter og for næringsutvikling, attraktivitet og kompetansetilgang på Innherred Samlede samfunnsøkonomiske konsekvenser Dette ligger nært anbefalingene fra rektorene ved skolene på Innherred om bredere skolefaglige vurderinger. Steinkjer Næringsforening mener at arbeidslivet må involveres tidlig i prosessene, slik at erfaringene fra samarbeidet med skolene og kunnskapen om medlemsbedriftenes kompetansebehov inngår før alternativer og løsninger låses. For større strukturalternativer, som omfattende samling av tilbud, organisatoriske sammenslåinger eller eventuell avvikling av skolesteder, bør fylkeskommunen i tillegg gjennomføre samlede samfunnsøkonomiske analyser. Slike vurderinger må omfatte mer enn direkte skolekostnader, og også synliggjøre virkninger for transport, investeringer, elevoppfølging, arbeidsliv, rekruttering, regional utvikling og framtidig kompetansetilgang. Målet må være at beslutninger om framtidig skole- og tilbudsstruktur bygger på et mest mulig komplett bilde av hvilke løsninger som gir best resultater for elevene, arbeidslivet og Trøndelag som helhet. Fra Steinkjer Næringsforening vil vi også få fram: Steinkjer og Steinkjer videregående skole som regionale tyngdepunkt Avslutningsvis vil Steinkjer Næringsforening særlig løfte fram betydningen av Steinkjer som regionsenter og Steinkjer videregående skole som en sentral del av den regionale kompetanseinfrastrukturen. Når framtidig skole- og tilbudsstruktur skal utformes, må disse perspektivene inngå som tydelige premisser. Steinkjer som regionsenter: Steinkjer har en tydelig rolle som regionsenter på Innherred og som et viktig tyngdepunkt for offentlig forvaltning, utdanning, kompetanseutvikling og næringsliv. Som fylkeshovedstad, med sterke offentlige virksomheter, Nord universitet, InnoCamp, forsknings- og kompetansemiljøer og et bredt privat næringsliv, har Steinkjer en funksjon som strekker seg langt utover kommunegrensene. Innherred har samtidig en sammensatt næringsstruktur og betydelige kompetansebehov innen blant annet industri og teknologi, landbruk og matproduksjon, bygg og anlegg, helse, offentlig tjenesteyting og grønn

omstilling. I en tid med færre unge og økende konkurranse om arbeidskraften blir det stadig viktigere å bygge videre på sterke regionale kompetansemiljøer og koble utdanning og arbeidsliv tettere sammen. Steinkjers rolle som regionsenter bør derfor få konkret betydning når fylkeskommunen vurderer lokalisering og dimensjonering av utdanningstilbud, investeringer og framtidig arbeidsdeling mellom skolene. Det er god ressursbruk å videreutvikle steder der utdanning, arbeidsliv, forskning, offentlig sektor og øvrige kompetansemiljøer allerede er tett koblet sammen. Steinkjer videregående skole som regional skole og kompetansearena: Steinkjer videregående skole har en rolle som går betydelig utover å være skole for ungdom bosatt i Steinkjer. Skolen hadde 938 elever i ungdomsopplæringen i skoleåret 2025/2026. Av disse var 666 bosatt i Steinkjer, mens en betydelig andel kom fra andre kommuner på Innherred, i Namdalen og ellers i Trøndelag. Skolen hadde også 99 registrerte hybelboere. Dette viser at Steinkjer videregående skole allerede fungerer som en regional skole med et omfattende rekrutteringsområde. Skolens størrelse, brede tilbud, etablerte fagmiljøer og nære samarbeid med privat og offentlig arbeidsliv gir et godt grunnlag for videre utvikling. Samarbeidet mellom skolen og næringslivet om blant annet kompetansebehov, praksis, læreplasser, karriereveiledning og overgangen fra skole til arbeid er en styrke som bør bygges videre på. Nærheten til Nord universitet, InnoCamp, offentlig forvaltning og et mangfoldig arbeids- og næringsliv gir i tillegg særlige muligheter for å utvikle samarbeid om utdanning, teknologi, innovasjon og kompetanse. Når færre ungdommer skal dekke et stadig større kompetansebehov, blir slike koblinger enda viktigere. Steinkjer Næringsforening mener derfor at Steinkjer videregående skole også fram mot 2040 må ha en tydelig og sentral rolle i den regionale tilbudsstrukturen. Ved framtidig dimensjonering, arbeidsdeling og eventuell samling av tilbud må skolens størrelse, regionale rekruttering, sterke fagmiljøer, arbeidslivstilknytning og nærhet til øvrige kompetansemiljøer tillegges betydelig vekt. Framtidens skole- og tilbudsstruktur må ikke bare vurderes ut fra hvor mange ungdommer som bor i den enkelte kommune, men ut fra hvordan Trøndelag samlet kan sikre nødvendig kompetanse, robuste fagmiljøer og bærekraftige regioner. For Steinkjer Næringsforening tilsier dette at det må bygges videre på Steinkjer som regionalt kompetansetyngdepunkt og på Steinkjer videregående skole som en sterk regional skole og samarbeidspartner for arbeidslivet.

INDERØY VIDEREGÅENDE SKOLE

Type innsender: Offentlig videregående skole i Trøndelag

Kontaktperson: Judith Marie Moen

Stilling: Rektor

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Søkertallene til yrkesfag økte i 2026, både i antall og andel. Vedlegg 3 dokumenterer en vedvarende mangel på fagarbeidere på Innherred, innen helse- og oppvekstfag, teknologi- og industrifag og bygg- og anleggsgfag. En reduksjon i antall yrkesfagplasser kan derfor føre til at elever med gode forutsetninger for et praktisk læringsløp i stedet presses over på studieforberedende utdanningsprogram de verken er faglig rustet til eller motivert for. Vi vil også peke på at dette er en innebygd motsigelse i fylkesdirektørens eget forslag: man foreslår å kutte i en tilbudslinje samtidig som søkertallene til den øker. Innspill fra elevene i elevrådet peker samtidig på at mer praktisk innhold i studiespesialiserende program kan gjøre programmet mer attraktivt i seg selv, og at både innhold og metode bør vurderes nærmere. Fra elevhold har det kommet forslag om at en eventuell innsparing heller hentes gjennom økt skolesamarbeid, der studiestedene fordeler like tilbudet seg imellom, men opprettholder det samlet i hver region, samt sammenslåing av grupper og klasser og strengere krav til minste gruppestørrelse for oppstart, framfor kutt i elevplasser på yrkesfag. Vi er bekymret for at et svekket yrkesfagtilbud kan bidra til økt frafall og utenforskap, med de konsekvensene det har for elevenes psykiske helse, en sammenheng som blant annet underbygges av regional folkehelsedata (HUNT-undersøkelsen). En reduksjon i yrkesfagsplasser bør først vurderes dersom det samtidig innføres bedre mekanismer for riktig rekruttering til de ulike utdanningsprogrammene. Det underliggende problemet er ikke først og fremst antall plasser, men at mange elever velger feil løp fra start, og at dette koster fylkeskommunen betydelige summer. Etter innspill fra elever og ansatte mener vi at nøkkelen ligger i å styrke karriereveiledningen i grunnskolen. I dag velger en del elever yrkesfag på vg1 og vg2, som er et vesentlig dyrere studieløp enn studiespesialisering, for deretter å gå over til påbygg til generell studiekompetanse på vg3. Resultatet er at fylkeskommunen finansierer et dyrere studieløp enn nødvendig for disse elevene, framfor at eleven hadde valgt riktig løp, studiespesialisering, allerede fra vg1. Dette er ikke en marginal utfordring, men en strukturelt økonomisk utfordring som genererer et betydelig gjentakende merforbruk år etter år. Samtidig er det viktig å synliggjøre den andre siden av dette bildet: for mange elever er ikke veien om yrkesfag og påbygg en feilvurdering, men en styrke. Elever som fullfører et yrkesfaglig løp før de tar påbygg til studiekompetanse, får med seg en fagspesifikk kompetanse i tillegg til studiekompetansen, for eksempel innen helsefag, og er ettertraktet arbeidskraft nettopp på grunn av denne kombinasjonen. Målet med bedre karriereveiledning er derfor ikke å fjerne denne veien for

elever som har et bevisst forhold til den, men å sikre at elever som fra start vet at de skal rett til studiespesialisering, ikke tar den dyrere omveien om yrkesfag uten grunn. Styrket karriereveiledning kan bidra til at elever som har lærlingetid som mål, i større grad identifiseres og veiledes inn på riktig yrkesfaglig utdanningsprogram fra start. Dette øker sannsynligheten for at de fullfører læretiden og kommer ut i arbeid, framfor å falle fra eller havne i feil løp underveis. Vår anbefaling er derfor at en eventuell reduksjon i yrkesfagplasser kobles til en forpliktende styrking av karriereveiledningen i grunnskolen, og ikke innføres isolert. Uten bedre rekruttering til riktig utdanningsprogram vil kutt i plasser først og fremst ramme kapasitet, ikke løse det underliggende problemet med feilvalg og frafall.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

2: legge ned to musikktilbud i fylket (da beholder vi kvaliteten, men færre elever får tilbudet)

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Vi ved Inderøy vgs. støtter en innstramming av dimensjoneringen av påbygg til generell studiekompetanse. Flere av elevene som har deltatt i høringsarbeidet støtter høyere karakterkrav for opptak til påbygg, slik at studieforberedende linjer blir mer attraktive å søke direkte til, framfor at påbygg blir en snarvei etter yrkesfag. I samtale med elever ved skolen, peker de på at informasjonen om studieforberedende linjer i dag er mangelfull, og at bedre informasjon er en forutsetning for at flere skal velge dette løpet direkte. Vi vil understreke at dimensjoneringen av påbygg ikke kan ses isolert fra dimensjoneringen av yrkesfag. Reelt sett dreier dette seg om elever som planlegger å gå påbygg, som har grunnskolepoeng til å gjennomføre et studieforberedende løp, men som ikke ønsker seg videre i lære. Skal flere av disse elevene i stedet velge yrkesfag, må det følges av flere læreplasser. En innstramming av påbygg som isolert tiltak, uten en tilsvarende styrking av læreplasstilbudet, løser derfor ikke problemet det er ment å svare på. Elever som ønsker å gå yrkesfag, må få reell mulighet til det – da må antall læreplasser og studieplasser speile det faktiske behovet i arbeidsmarkedet. Her er det avgjørende å se sammenhengen mellom kostbare praktiske linjer med mangel på læreplasser, og linjer der arbeidsmarkedet allerede er mettet. Viser til vårt innspill under punkt 1 om yrkesfag: begge punktene handler om at riktig elev bør finne riktig opplæringsløp tidligere i utdanningsløpet, framfor at feilvalg korrigeres sent og til en høyere kostnad.

1e: Hvordan bør vi plassere skoletilbud til elever med individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og hvilke tilbud bør vi flytte ut av skolene?

Inderøy vgs. støtter en samling av ITO-tilbudet, under klare forutsetninger om nærhet og et forsvarlig miljø. Vi mener kompetansen rundt ITO-elever styrkes ved en viss grad av samling, framfor at ressursene spres tynt over mange skolesteder, men avstandene i regionen må vurderes nøye. Samling bør gjelde de elevene med de tyngste behovene.

Reiseavstand må ikke bli en tilleggsbelastning for eleven, og avdelingene må ikke bli så store at det motvirker formålet med tilrettelagt opplæring. Dette er for øvrig i tråd med prinsippet fylkeskommunen selv legger til grunn andre steder i tilbudsstrukturen, jf. kravet til robuste fagmiljø og minimumsstørrelser i vedlegg 1 kapittel 8. Et godt og motivert fagmiljø er en forutsetning for kvalitet i opplæringen, og bør derfor vektlegges også i vurderingen av ITO-tilbudet. Elevrådet på Inderøy videregående skole peker på at nærhet til et kjent og trygt miljø bør vektlegges framfor flytting til mer spesialiserte tilbud med lengre reisevei. De mener et godt miljø og trivsel styrker det faglige utbyttet, ikke svekker det. Et sterkt fagmiljø og god kompetanse gir samtidig kvalitet i opplæringen og forutsigbarhet i bemanningen, noe som igjen gir et trygt og godt læringsmiljø. Etter vår vurdering må disse hensynene balanseres, ikke veies mot hverandre: samling bør skje der det styrker fagmiljøet, uten at det går på bekostning av elevenes nærhet til et trygt miljø. Flere elever har gitt uttrykk for at Inderøy som lite sted i seg selv bidrar til et tryggere skolemiljø enn større byskoler, fordi man kjenner alle og lett kan gjøre seg synlig – selv om vi er en liten skole, blir hver enkelt elev stor. Dette er etter elevenes syn en kvalitet som bør telle med når fylkeskommunen vurderer nærhet versus spesialisering for elever med tyngre behov.

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Elevens beste må være utgangspunktet når fylkeskommunen tilpasser skole- og tilbudsstrukturen fram mot 2040. Et forutsigbart tilbud med god kvalitet gir grunnlag for at elevene når faglige mål og kvalifiseres videre til høyere utdanning og arbeidsliv. Elever ved IVGS har i samtaler med skolen gitt uttrykk for svært høy trivsel, et godt læringsmiljø og en særegen tverrfaglig kompetanse innen musikk, dans og drama (MDD). Fagene er ikke isolerte studietilbud: gjennom interne forestillinger, produksjoner og i den årlige storproduksjonen på vg3 bindes alle retningene sammen. Etter skolens erfaringer har tverrfaglig samarbeid over flere år bidratt til høy elevtrivsel og godt læringsmiljø ved skolen, noe som også gir igjen i elevenes egne tilbakemeldinger. At alle tre MDD-profesjonene er samlet på én skole, er selve forutsetningen for denne tverrfagligheten, og speiler samtidig hvordan profesjonene faktisk samarbeider i arbeidslivet. Denne kompetansen som bygges opp ved skolen, kommer også hele Innherredsregionen til gode. Etter skolens kjennskap er en betydelig andel av aktørene i årets spel på Stiklestad nåværende eller tidligere elever ved skolen. Nåværende og tidligere elever bidrar også aktivt i lokale kor, korps, orkester og teatergrupper. Flyttes MDD-tilbudet ut av regionen, står Innherred uten tilbud til framtidens Innherreds-ungdom, og uten viktig rekrutteringsgrunnlag til regionens kulturliv. Rekkevidden av skolens betydning gjør konsekvensene ved en eventuell nedleggelse desto større: for Inderøy videregående skole er dette kritisk, forsvinner musikktilbudet, forsvinner også den verdifulle kompetansen på tverrfaglig samarbeid innen MDD, en kompetanse som er bygget opp gjennom lang tradisjon for at alle tre retningene samarbeider og utnytter hverandres fagmiljø på én skole. Musikktilbudets framtid bør avgjøres med utgangspunkt i elevens beste. Utnyttelsesgraden ved Inderøy videregående skole er dessuten høy. Bygningsmassen, inkludert spesialrom for musikk, dans og drama, er i aktiv bruk, og investeringene som allerede er gjort gjennom

AKSET utnyttes godt i dagens drift. For Inderøy videregående skole er dette imidlertid ikke et spørsmål om å redusere ett av flere programområder, legges musikktilbudet ned, forsvinner skolen i sin helhet. Kvaliteten på MDD-tilbudet ved skolen er nært knyttet til det studiespesialiserende programområdet. At skolen også har studiespesialisering, gir bedre forutsetninger for å rekruttere og beholde riktig kompetanse i større stillinger i fellesfagene, noe som kommer MDD-elevene direkte til gode. Det brede elevgrunnlaget gjør det mulig å tilby hele stillinger i fag som norsk, engelsk, matematikk og samfunnsfag, som MDD-elevene også er avhengige av, uten dette ville skolen i større grad måtte basere seg på delte eller små stillinger, noe som svekker både rekruttering og fagmiljø.

Studiespesialisering fungerer som en grunnmur som stabiliserer elevtallet ved skolen, og bidrar dermed til at også mindre og mer sårbare tilbud som MDD kan opprettholdes over tid. Å bygge opp et tilsvarende tverrfaglig MDD-tilbud et annet sted vil kreve nye investeringer i spesialrom IVGS allerede har, med FDV-kostnader som i dag er delt mellom fylkeskommunen og Inderøy kommune gjennom AKSET. Vårt anliggende er likevel ikke bygningen eller kostnadene i seg selv, men elevene og innholdet skolen gir: over år har Inderøy vgs. hatt flest MDD-elever i den nordlige delen av fylket, og disse elevene skal ha et tilbud også i framtiden. Med et fallende elevtall er et samlet, sentralt tilbud nettopp det som svarer opp riktig dimensjonering, ikke et argument mot skolen, men en måte å se den på utover ren utgiftsside. Denne formen for riktig dimensjonering er også kjernen i fylkesdirektørens eget prinsipp: Fylkesdirektøren peker på krav til oppfylling av klasser og grupper som et sentralt virkemiddel for å møte elevtallsnedgangen. Vi støtter dette som hovedprinsipp, og vil peke på at en samling av musikktilbudet ved IVGS i seg selv er et bidrag til bedre oppfylling. Ved å samle søkergrunnlag i nord-delen av fylket til MDD på ett sted, sikrer man fulle og robuste grupper på alle tre programfagene, framfor spredte og halvfulle tilbud ved flere skolesteder. Et samlet musikktilbud er dermed ikke bare et kvalitetsspørsmål, men et direkte svar på fylkesdirektørens eget krav til oppfylling. Vi mener prinsippet bør utvides til også å omfatte spesialisering mellom skolene i regionen som et supplerende virkemiddel. Hvis dagens skolestruktur skal ha en framtid på Innherred må hvert skolested dyrke fram robuste fagmiljø innenfor sine spissede tilbud, framfor at flere skoler konkurrerer om de samme, sårbare elevgrunnlagene. For Inderøy videregående skole innebærer dette at skolen videreutvikles som fylkets eneste MDD miljø med alle tre programområdene samlet på ett studiested, og med lang tradisjon for tverrfaglig samarbeid. Spesialisering mellom skolene er likevel ikke det eneste virkemiddelet som diskuteres for å møte elevtallsnedgangen, også organisatorisk sammenslåing av ledelse trekkes fram, og her mener vi det er grunn til varsomhet. Tilstedeværende ledelse er avgjørende for et godt fagmiljø, tett oppfølging av elevene og forsvarlig drift av spesialiserte fag som MDD, og bør derfor ikke sentraliseres bort fra studiestedene. Vi er samtidig bevisst på at fylkeskommunen kan stå overfor et press på å dimensjonere ledelse og administrasjon riktig ved flere skoler. Etter vår vurdering vil gevinsten ved å fjerne en rektorstilling til fordel for en assisterende rektor eller avdelingsleder i praksis være begrenset til om lag lønnsforskjellen mellom stillingene, med dette bør fylkeskommunen talfeste konkret for de aktuelle skolene. Denne innsparingen står ikke i forhold til det man risikerer å tape: redusert lokal beslutningsmyndighet, svekket nærhet til den daglige pedagogiske og

administrative driften, og økt sårbarhet ved fravær og reiseavstand mellom studiestedene. Nærliggende studiesteder, som vi på Innherred, kan likevel ha noe å hente på forpliktende fagsamarbeid på tvers av studiesteder. Dette kan vurderes som et grep for å sikre god kvalitet i rekruttering og store nok stillinger for lærerne. Etter vår vurdering bør ressursene til ledelse og administrasjon stå i forhold til antall elever og innhold i opplæringen, et prinsipp vi mener bør gjelde generelt, men som fylkeskommunen bør vurdere konkret for hver skole. Organisatorisk sammenslåing bør med andre ord brukes selektivt, der det gir reell fagmiljøgevinst, ikke som et generelt virkemiddel som svekker lokal ledelse uten tilsvarende økonomisk gevinst. Det samme resonnementet om selektiv bruk av virkemidler gjelder argumentet om FDV-kostnader ved delvis tomme bygg, som fylkesdirektøren bruker som støtte for nedleggelse framfor sammenslåing. IVGS har en samlokalisering som er unik i regionen: skolen deler i dag lokaler med fem andre instanser: kulturskole, kulturhus, bibliotek, barneskole og ungdomsskole. Dette er særlig relevant i debatten om stor versus liten skole, fordi IVGS ikke alene bærer de reelle kostnadene til forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av bygningsmassen. Fylkesdirektøren peker selv på at høye FDV-kostnader per elev ved delvis tomme bygg gjør organisatorisk sammenslåing mindre lønnsomt enn ren nedleggelse, en utfordring IVGS' samlokalisering i praksis svarer på. Utover kostnadsbildet mener vi lokaliseringsdiskusjonen bør bygge på et bredere sett kriterier. Uavhengig av hvilket alternativ som velges, bør lokaliseringsdiskusjonen legge vekt på dokumentert elevvolum og etterspørsel over tid, samt faglig bredde og tradisjon på tvers av musikk-, dans- og dramafagene. Inderøy videregående skole har allerede den bygningsmassen med de dyre spesialrommene som MDD-linjene krever. Innherred er, etter Trondheim, regionen med størst befolkning i fylket og ligger sentralt i den nordlige delen, en beliggenhet det er viktig å planlegge en robust tilbudsstruktur rundt. Musikktilbudet ved IVGS er dessuten tett vevd sammen med kulturlivet i regionen: elevene og lærerne deltar på fritiden i kulturskole, lag og foreninger på Innherred. Et bortfall av tilbudet vil med stor sannsynlighet svekke rekrutteringen til høyere utdanning innen musikk, dans og drama, og dermed også til framtidige kulturarbeidsplasser i regionen. Forskning viser dessuten at musikk og kulturell aktivitet har positiv effekt på både psykisk og fysisk helse, og musikkfaglig bakgrunn er også verdifull kompetanse i ordinære yrker, som for eksempel læreryrket. Det er også viktig for regionen at Innherred som inntaksregion beholder bredde i programområdene sine, ikke bare musikktilbudet. Dette sikrer reell valgfrihet for ungdommen, uavhengig av utdanningsprogram, og er i tråd med fylkeskommunens egne tilbudsprinsipper for regioner med kort avstand mellom skolene.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Trøndelagssamfunnets beste er en beslutning som bør vurderes ut fra samlet, langsiktig verdi for hele Trøndelag, ikke bare kortsiktig budsjettbalanse. Dette er i tråd med Trøndelagsplanen og regional plan for arealbruk, som begge understreker betydningen av velfungerende regionale og lokale sentra for identitet og regional utvikling. For musikktilbudet betyr dette først og fremst at elevene kvalifiseres til høyere utdanning og videre arbeidsliv, ikke bare som utøvende musikere, men med solid studiekompetanse og

bred kompetanse fra et krevende, praktisk-estetisk fagmiljø. Erfaring med struktur, samarbeid, formidling og utøvende ferdigheter er relevant i mange yrker og studieretninger, blant annet innen helse- og utdanningssektoren, der fylkeskommunen selv peker på økende kompetansebehov fram mot 2040. Kompetansen fra MDD er også relevant for framtidens omsorgstjenester: bruk av musikk er anerkjent som et virkemiddel i arbeid med eldre og personer med demens, et fagfelt hvor behovet for kompetanse vil øke i årene som kommer. Denne brede kompetansen skapes nettopp av strukturen ved IVGS, der alle tre MDD-profesjonene er samlet. Det er også viktig at et MDD-tilbud omfatter alle tre profesjonene samlet. Inderøy videregående skole har en tverrfaglig profil med tre programfag under samme tak, der profesjonelle lærerkrefter innen musikk, dans og drama jobber tett sammen. Dette gir elevene mulighet til å møte kompetanse også i de programfagene de selv ikke går på, blant annet gjennom felles samproduksjoner på vg1, vg2 og vg3. Elever på MDD har ofte bred kompetanse som kvalifiserer til flere studieretninger, noe som gjenspeiles i at søkere til for eksempel drama også ofte har kompetanse innen dans og musikk. Gjennom det tverrfaglige samarbeidet lærer elevene å se sitt eget fag i et større perspektiv, en kompetanse som er særdeles relevant for videre studier ved høyskole og universitet. Denne samlokaliseringen kan ikke tas for gitt dersom man ser bort fra regionens geografi. Innherredsregionen kan ikke sammenlignes direkte med Trondheim i denne vurderingen. De geografiske forholdene er vesentlig ulike: Innherred dekker et større område med lengre avstander mellom skolestedene enn i Trondheim, er det urealistisk å basere tilpasningen på økt skyss av elever mellom skolesteder. I forlengelsen av dette gjør de samme avstandene seg gjeldende for ledelse og administrasjon: organisatorisk sammenslåing kan gi et reelt fortrinn dersom det brukes til å styrke ansattes stillingsstørrelse på tvers av studiesteder i regionen, for eksempel ved at lærere i fag som språk eller realfag får en større, samlet stilling ved to skoler. Dette gjør stillingene mer attraktive og bidrar til enda bedre kvalifiserte søkere. Samtidig peker fylkeskommunens eget grunnlagsdokument på at besparelser gjennom felles ledelse og mer kandidate funksjoner i praksis er marginale, og at reiseavstander mellom skolesteder kan gi slitasje på ansatte og ledere (jf. vedlegg 2 kap. 3.2). Vi mener det for vårt studiested er viktig å opprettholde lokal tilstedeværelse i ledelse og administrasjon, og vil oppfordre til at dette vurderes konkret for øvrige skolesteder også. Dersom en sammenslåing av lederroller i realiteten krever nye stillinger eller at andre må fylle rollen lokalt, motvirker det hele hensikten med tiltaket. På samme måte bør de langsiktige konsekvensene av en nedleggelse vurderes, ikke bare de kortsiktige innsparingene. Konsekvensene av å legge ned to musikktilbud i fylket bør vurderes i et lengre perspektiv. For Innherredsregionen vil det kunne bli vanskeligere å rekruttere arbeidskraft med kunsthøgskolelig bakgrunn, etter det vi kjenner til har mange kulturskolelærere og ildsjeler i frivilligheten på Innherred har ofte sin bakgrunn fra Inderøy vgs. En nedleggelse vil dermed kunne etterlate et vakuum av manglende estetisk kompetanse, en kompetanse som i dag brukes i mange yrker i regionen. Dette er godt oppsummer i en uttalelse fra en elev som selv formulerer dette som at Inderøy ikke bare er nå, det er for alltid: kompetansen, relasjonene og ringvirkningene fra skolen lever videre etter endt skolegang, blant annet ved at tidligere elever blir ambassadører for skolen og bidragsytere i lokalsamfunnet på mange ulike felt, ikke bare i kulturlivet.

2c: Hvordan ta i bruk kompenserende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

IVGS har i mange år hatt en stor andel hybelboere, i dag utgjør de om lag 40 % av elevene ved skolen. IVGS har lang og god erfaring med oppfølging av hybelboere, og Inderøy kommune og lokalsamfunnet tar godt vare på dem. Skolen er tett på elevene, og med et lite lokalsamfunn som Inderøy, legges forholdene godt til rette for at hybelboere skal trives og ha det bra. Elevene som deltok i høringsarbeidet pekte på konkrete tiltak som ville bety mye i hverdagen: et eget busskort for hybelboere, slik at det er mulig å reise hjem i helgene uten at reisestipendet blir en økonomisk barriere etter at husleie er betalt. Flere elever har trukket fram at Inderøy allerede har etablert gode lavterskeltilbud for hybelboere, som e@, spillklubb og fast ungdomskontakt, og at hybeltreffene er et effektivt tiltak for raskt å bli kjent med lokalsamfunnet og trives på et nytt sted. Denne erfaringen og disse tilbudene blir enda viktigere dersom antallet hybelboere øker som følge av strukturendringer: dersom elever får lengre reisevei eller må flytte for å opprettholde musikktilbudet, mener vi det er avgjørende med forbedret skoleskyss og styrket oppfølging av hybelboere. Hovedfokuset bør ligge på hybeloppfølging, særlig for elever på Vg1. Flere regioner, deriblant Innherred, har på fylkeskommunens egne folkemøter advart mot å sende 15–16-åringer på hybel, med henvisning til økt risiko for frafall og psykisk uhelse. Vi støtter forslaget om at fylkeskommunen bør vurdere trygge bo-løsninger med oppfølging for elever i denne aldersgruppen dersom hybelbehovet øker. Økt bevilgning til skoleskyss og et bedre kollektivtilbud i Innherredsregionen kan i seg selv redusere behovet for antall hybelboere. For elever med lang reisevei er det avgjørende at reisestipendet reelt dekker kostnaden ved å reise hjem jevnlig, uavhengig av elevens økonomiske utgangspunkt, i tråd med bekymringen som ble reist på folkemøtene om at dagens stipendnivå kan gjøre økonomi til en barriere for gjennomføring. Elever har i tillegg pekt på at et bedre kollektivtilbud på kveldstid vil komme også elever som ikke bor på hybel til gode: i dag har de begrenset mulighet til å bli igjen på skolestedet etter skoletid og reise hjem til hjemkommunen samme dag, noe som svekker det sosiale fellesskapet mellom hybelboere og dagelever. En MDD-plassering på Innherred gir i seg selv kortere reisevei for en betydelig elevgruppe. Ifølge skolens egne tall har om lag 120 elever i dag et MDD-tilbud ved IVGS. Kortere reisevei bør derfor regnes som et effektivt kompenserende tiltak i seg selv, ikke bare et spørsmål om tilbudsbredde. Vi vil fraråde en utvikling der digital undervisning erstatter fysisk oppmøte. Læring skjer ikke primært ved å lese fagstoff, men gjennom refleksjon, dialog og samhandling med andre. Tilhørighet til et skolested og fysisk klassemiljø bør være hovedmodellen, blant annet fordi de fleste elever trenger et klassemiljø for allmenndannelse, alternative modeller er dyrere, og økt bruk av dem svekker skolens elevgrunnlag ytterligere. Digital undervisning bør derfor begrenses til enkeltfag der det er strengt nødvendig.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Inderøy vgs. sin foreløpige faglige vurdering er at skolenedleggelse ikke automatisk gir bedre skolefaglig kvalitet. Fylkeskommunens egen oppsummeringstabell viser at skolenedleggelse riktignok gir betydelig bedret resultat for læringsmiljø, ressursutnyttelse og spissing av opplæringstilbudet, men samtidig forverret resultat for lokalsamfunn og identitet og for reiseavstand og skyss, samt noe forverret resultat for hybeltilværelse. Effekten på gode læringsresultater er dessuten vurdert som usikker i fylkeskommunens egen tabell. Skolenedleggelse er med andre ord en avveining mellom ulike hensyn, ikke en entydig kvalitetsgevinst. IVGS er i tillegg en samlokalisert skole, og bør derfor vurderes i en annen sammenheng enn skoler med fylkeskommunal bygningsmasse. Fylkesdirektørens argumentasjon for skolenedleggelse bygger i stor grad på reduserte FDV-kostnader ved delvis tomme bygg. Denne problemstilling gjelder i mindre grad for IVGS, ettersom skolens praktisk estetiske lokaler allerede har høy utnyttelsesgrad gjennom samlokaliseringen med kulturskole, kulturhus, bibliotek, barneskole og ungdomsskole. Vi ved IVGS anbefaler at fylkeskommunen legger elevens beste til grunn i alle ledd av denne prosessen: et forutsigbart tilbud, bevart tverrfaglighet og en stabil struktur er ikke bare et mål i seg selv, de er forutsetninger for at elevene skal nå faglige mål og kvalifiseres videre til høyere utdanning og arbeidsliv. Samtidig erkjenner vi at en beslutning er nødvendig, langvarig usikkerhet om skole- og tilbudsstruktur er i seg selv en belastning, og bør ikke forlenges unødig. Konkret mener vi fylkeskommunen bør legge kvalitet og forutsigbarhet i det gjenværende tilbudet til grunn. Lokalisering bør vurderes ut fra dokumentert elevvolum, etterspørsel over tid og regionens samlede kompetansemiljø, og fylkeskommunen bør sikre forbedret skoleskyss og styrket oppfølging av hybelboere, med særlig vekt på elever på Vg1, dersom endringene fører til lengre reisevei. Vi ber fylkeskommunen anerkjenne musikktilbudets rolle for bolyst, distriktsutvikling og rekruttering til kunstfaglig arbeidsliv på Innherred, og legge et langsiktig, samfunnsmessig perspektiv til grunn for vurderingen av trøndelagssamfunnets beste, framfor bare kortsiktig budsjettbalanse. Vi vil samtidig understreke at skolenedleggelse ikke bør likestilles med automatisk bedre skolefaglig kvalitet, jf. fylkeskommunens egen oppsummeringstabell i vedlegg 2 kapittel 12, som viser forverret resultat for lokalsamfunn, reiseavstand og hybeltilværelse ved nedleggelse. Til sist mener vi at IVGS' samlokalisering gjennom AKSET bør vurderes som et effektivt alternativ til nedleggelse, ettersom bygningsmassen allerede har svært høy utnyttelsesgrad.

Kommentar til spørsmålet om musikktilbudet: Vi ved Inderøy vgs. er opptatt av at musikktilbudet skal bevare full kvalitet. Gitt de vedtatte innsparingskravene er alternativ 2 vår hovedanbefaling dersom musikktilbudet må berøres. I vår vurdering har vi valgt å støtte fylkesdirektørens vektlegging av stabile fagmiljø og langsiktige løsninger framfor kortsiktige tilpasninger, og legger til grunn en fremtidsrettet argumentasjon som setter eleven i sentrum. Ressursrapporten om musikktilbudene i Trøndelag viser at alternativ 1 svekker kvaliteten på nær sagt alle vurderte dimensjoner, praktisk organisering, elevutvikling, fagmiljø og måloppnåelse i læreplanen, uten at innsparingen er tilstrekkelig til å løse de underliggende økonomiske utfordringene fram mot 2040. Vi frykter at alternativ 1 blir et midlertidig tiltak som likevel må følges av en ny dimensjonerings- og lokaliseringdiskusjon senere, da fra et allerede svekket utgangspunkt. Det er etter vår vurdering alternativ 2 som best sikrer et forutsigbart og kvalitativt sterkt musikktilbud

fram mot 2040. Samtidig vil vi peke på at et nytt rammeverk for innhold og struktur i videregående opplæring er på trappene nasjonalt. I dette arbeidet utredes blant annet hvordan musikk, dans og drama skal bygges opp, og høringsforslaget peker mot at totaltimetallet reduseres fra dagens 2943 timer over tre år til rundt 2523 timer. Dette vil gi en nasjonal innsparing i løpet av kort tid, uavhengig av hva fylkeskommunen beslutter nå. Dersom alternativ 2 likevel ikke velges, bør fylkeskommunen utrede muligheten for en variant av alternativ 3: at tilbudet avvikles ved ett studiested, mens de to gjenværende studiestedene viderefører med dagens sats. Dette vil gi noe innsparing for fylkeskommunen, samtidig som det åpner for å se tilbudsstrukturen i sammenheng med den kommende nasjonale reformen. Både alternativ 2 og 3 samsvarer bedre med den demografiske utviklingen enn alternativ 1. Nedgangen i elevtallet fram mot 2040 tilsier at kapasitetsbehovet uansett vil reduseres over tid, og det er derfor mer treffsikkert å redusere antall studiesteder enn å svekke kvaliteten ved alle tre. Ett (til to) sterke fagmiljø vil bedre bære et redusert elevgrunnlag enn tre svekkede tilbud som konkurrerer om stadig færre elever. Etter vår vurdering, som part i saken, bør lokalisering av et gjenværende musikktilbud legges til Innherred. Innherred og Værnes er samlet den nest største inntaksregionen i fylket etter Trondheim, og vil fortsatt være den største etter Trondheim også i 2040. Etter vår vurdering vil det svekke rekruttering til kulturaktiviteter i regionen dersom ungdom i Innherred står uten et regionalt MDD-tilbud. Lokalisering av musikktilbudet er derfor ikke bare et spørsmål om skoletilbud, men om hele Innherred-regionens kulturliv. Elever og tidligere elever ved musikktilbudet på Inderøy vgs. har siden 1980-tallet hatt sentrale roller i lokale kulturproduksjoner på Innherred, blant annet i Spelet om Heilag Olav, i oppsetninger i regi av lokale teaterlag, museer og historielag, og i orkester, korps og musikklag i regionen. Dette samsvarer med funnene i 2026-rapporten om musikk, dans og drama, som viser at MDD-elever i stor grad blir viktige ressurspersoner i sitt lokale kulturliv. I tillegg viser den at erfaringene elevene tilegner seg er overførbart langt ut over f.eks. musikkfaget, og kommer til nytte i et bredt spekter av yrker senere i livet. Samtidig rekrutterer Inderøy både skuespillere, dansere og musikere på nasjonalt og internasjonalt nivå. Elevene understreker at tidligere elever ofte blir ambassadører for skolen og fortsetter å bidra i lokalsamfunnet lenge etter avsluttet skolegang, blant annet som lærere ved skolen selv. Inderøy vgs. er den eneste skolen i fylket der elevene møter alle de tre kunstneriske uttrykkene samlet, og skolen har lang erfaring og solid kompetanse i å arbeide tverrfaglig, ikke bare ved at fagene deler bygg, men gjennom reelt samarbeid i undervisning og produksjon, blant annet gjennom storproduksjonen der de tre fagmiljøene musikk, dans og drama jobber sammen. Dette gjenspeiler en kompetanse elevene i stor grad vil få bruk for som profesjonelle, i et arbeidsliv som i økende grad krever samhandling på tvers av fag og profesjon, uansett yrke. Tilbakemelding fra elever og ansatte er at det tverrfaglige fellesskapet allerede starter på Vg1: MDD-faget skaper en felles trygghet og robusthet i overgangen til videregående, og elevene kan dessuten bytte mellom musikk, dans og drama det første året før de velger endelig retning. Elever har i samtaler med skolen pekt på at skolen har et inkluderende miljø med lite sosialt hierarki og status som MOT-skole, og at russetiden er blant de mest inkluderende de kjenner til, med én felles russegruppe og felles camp på tvers av linjene. I samtaler med elevene kommer det tydelig

frem at de ser synergieffekten av at alle de tre kunstneriske uttrykkene er samlet på ett sted. Skolen har også dokumentert gode resultater: elevene skårer vedvarende høyt på elevundersøkelsen når det gjelder trivsel og motivasjon for å gjennomføre et helt utdanningsløp, og gjennomføringstallene ved musikktilbudet er gode. Dette viser at den tverrfaglige modellen ikke bare er faglig begrunnet, men også gir målbare resultater i praksis. Musikktilbudet er et ledd i utdanningsløpet fram mot profesjonell musikkutøving, og dekker et kompetansebehov som vil bestå også i framtida. Et videregående musikktilbud styrt av nasjonale kompetansemål, med strukturert progresjon fra Vg1 til Vg3 og en sluttkompetanse som gir studiekompetanse og forbereder elevene til opptaksprøver ved høyere musikkutdanning og annen høyere utdanning, kan ikke erstattes av frivilligheten. Dette er et fylkeskommunalt ansvar og en viktig kunstnerisk virksomhet i regionen. Innherred er samtidig et geografisk, administrativt og kulturelt knutepunkt i den nordlige delen av fylket, med et bredt utdannings- og kompetansemiljø hvor profesjonelle, semiprofesjonelle og amatører virker sammen. MDD er dessuten et studieforberedende program, og understøtter fylkesdirektørens eget mål om at flere elever skal ha studiekompetanse for å kvalifisere til høyere utdanning. Musikktilbudet har også betydning for bolyst og for regionens evne til å beholde ungdom i distriktene. Et sterkt musikktilbud på Innherred er et direkte svar på hvordan opplæringstilbudet kan ivareta både kvalitet, læringsresultater, elevenes beste, arbeidslivets kompetansebehov og trøndelagssamfunnets beste, samtidig. Inderøy vgs. kan ikke sammenlignes med en frittstående videregående skole som selv bærer alle driftskostnader. Skolen er samorganisert med kommunen gjennom AKSET kultur og skolesamfunn, sammen med to grunnskoler, kulturskole, bibliotek og kulturhus, og driftes etter en fordelingsnøkkel. Lokalene tilbudet bruker i dag er under ti år gamle og dimensjonert for flere elever enn skolen har per i dag, noe som bør telle med i en helhetlig vurdering av kostnadene ved de ulike alternativene. Fylkeskommunen er forpliktet til å betale vår del av lokalene i 10 år til. Skolen har skreddersydde lokaler for musikkfag. Vi ber om at fylkeskommunen legger fram objektive kriterier for hvilke to musikktilbud som eventuelt legges ned. Søkertall over tid, eksisterende fagmiljø og erfaring med tverrfaglig samarbeid bør vektlegges, sett i sammenheng med regionens behov og struktur. Oppsummert mener Inderøy vgs. at fylkeskommunen bør velge alternativ 2 for musikktilbudet, for å sikre et forutsigbart og kvalitativt sterkt tilbud fram mot 2040. Vi understreker at et bortfall av musikktilbudet ved Inderøy vgs. ikke bare rammer selve tilbudet, men svekker skolen som helhet og fjerner et sentralt fagmiljø fra regionen. Vi legger stor vekt på Innherred-regionens størrelse og fortsatte vekst relativt til resten av fylket, men anerkjenner at dette er én av flere hensyn fylkeskommunen må veie i lokaliseringsdiskusjonen. I den videre lokaliseringsdiskusjonen legger vi til grunn at et regionalt MDD-tilbud på Innherred er viktig for kulturlivet og for rekrutteringen til høyere utdanning og arbeidsliv i regionen i fremtiden, ikke bare et skoletilbud. Vi erkjenner at frivillighet og kulturskole ikke kan erstatte et opplæringstilbud med nasjonale kompetansemål og rett til vitnemål, og legger vekt på musikktilbudets betydning for bolyst, stabile fagmiljø og det lokale arbeidslivet på Innherred.

STEINKJER VIDEREGÅENDE SKOLE

Type innsender: Offentlig videregående skole i Trøndelag

Kontaktperson: Liv Karin Olsen Flak

Stilling: Rektor

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Steinkjer videregående skole har forståelse for de endrede rammebetingelser som ligger til grunn for de foreslåtte endringene for skoleåret 2027-2028. Vi mener at fylkestingets vedtatte innsparingskrav i handlings- og økonomiplanen må innfris gjennom strukturelle grep, framfor effektiviseringstiltak i form prosenttrekk i budsjettet. God oppfylling av klasser må vektlegges, og vi er innforstått med at det kan innebære noen strukturelle endringer. Samtidig er det viktig at nødvendige endringer gjennomføres på en måte som ivaretar regionenes kompetansebehov, elevenes behov, og målet om likeverdige opplæringstilbud i alle deler av Trøndelag. Samtidig er det forskjeller mellom skolene i region Trondheim og Trøndelag utenom Trondheim. Det er derfor vanskelig å se for seg en absolutt minimumsgrense for oppfylling av grupper som skal være felles for hele Trøndelag. Det må være rom for at skolene kan finne gode, fleksible løsninger lokalt i dialog med skoleeier, og i samhandling med arbeidslivet. De foreslåtte endringene i vedlegg 1 kapittel 3.2 innebærer en reduksjon i både antall og andelen elever på yrkesfag. Forslaget innebærer å redusere yrkesfagtilbud i regioner og ved skoler der det har vært få søkere og ikke god nok oppfylling i klassene. Vi er enige i at god oppfylling av klasser må vektlegges når det blir færre kroner å drive skole for. Vi er ikke uenige i målet om å øke andelen elever på studieforberedende utdanningsprogram. Trøndelag vil også ha behov for flere med høyere utdanning. Samtidig mener vi at økt rekruttering til studieforberedende utdanningsprogram i størst mulig grad bør oppnås gjennom veiledning, informasjon og attraktive tilbud, framfor gjennom reduksjon av yrkesfaglige elevplasser.

Tilbudsstrukturen må dimensjoneres ut fra framtidige kompetansebehov i arbeidslivet, ikke bare historiske søkertall og økonomiske hensyn. Trøndelag vil i årene framover ha behov for både flere fagarbeidere og flere med høyere utdanning. Dette må være et grunnleggende premiss for dimensjonering og lokalisering av opplæringstilbud. Det foreslås å redusere Vg1 restaurant- og matfag (RM) på Steinkjer videregående skole fra to til en klasse. De senere årene har søkertallene til Vg1 RM ved Steinkjer videregående skole ligget mellom én og to klasser, det vil si fra om lag 15 til 22-30 søkere. Til tross for et målrettet og langsiktig arbeid med rekruttering i samarbeid med grunnskolene og næringslivet, har det vist seg utfordrende å få til en vesentlig økning i søkningen til utdanningsprogrammet. Samtidig har RM på Steinkjer videregående skole gode formidlingstall og gode resultater når vi ser på gjennomføring i skole. Skolen har gode fasiliteter med kjøkken, bistro og lokaler og utstyr for industriell matproduksjon, og et godt samarbeid med bedrifter innen restaurant-, hotell-

og serveringsbransjen og næringsmiddelindustrien. Lærlingekompaniet og matbransjen signaliserer at det er behov for kompetanse og fagarbeidere, og at flere bedrifter ønsker å ta inn lærlinger. Tilbudet har også betydning utover restaurant- og serveringsnæringen. Kompetansen som utvikles gjennom RM er viktig for videreforedling av råvarer, næringsmiddelindustrien og lokalmatproduksjonen, og har dermed betydning for hele verdikjeden knyttet til landbruk og matproduksjon i regionen. Med kun én klasse på Vg1 RM blir tilbudet mer sårbart, og det kan bli utfordrende å opprettholde både Vg2 kokk- og servitørfag og Vg2 matproduksjon. En reduksjon på Vg1 kan derfor få konsekvenser for hele utdanningsløpet og på sikt svekke rekrutteringen av fagarbeidere til næringer som allerede melder om behov for flere lærlinger og kvalifisert arbeidskraft. Dette gjelder både restaurant- og serveringsnæringen og deler av næringsmiddelindustrien. Steinkjer videregående skole mener derfor at arbeidslivets dokumenterte behov for kompetanse og lærlinger må tillegges betydelig vekt ved vurderingen av framtidig kapasitet innen restaurant- og matfag. Ved vurdering av framtidig tilbudsstruktur mener Steinkjer videregående skole at skoleeier også bør vurdere omfanget av løp som gir både studie- og yrkeskompetanse, samt spesialtilpassede løp fram mot studiekompetanse på yrkesfag. Dette er løp som innebærer en mer kostbar vei fram mot studiekompetanse enn tre år på studiespesialisering. I ressursfordelingsmodellen utløser disse elevplassene yrkesfagsats alle tre eller fire årene i videregående skole, noe som innebærer forholdsvis høye kostnader per elev sammenliknet med to år på yrkesfag og 3. påbyggingsår eller tre år på studiespesialisering. Steinkjer videregående skole mener det er viktig å opprettholde et bredt og tilgjengelig tilbud på Vg1-nivå. Dersom tilbud må samles for å oppnå bedre ressursutnyttelse og sterkere fagmiljøer, bør dette i større grad skje på Vg2-nivå. En slik modell vil ivareta elevenes behov for nærhet til opplæring i den fasen hvor utdanningsvalget ofte er minst avklart, samtidig som den kan bidra til bedre ressursutnyttelse. Samtidig er vi opptatt av at Vg1-tilbudene må ha et tilstrekkelig elevgrunnlag til å sikre gode fagmiljøer og god ressursutnyttelse.

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Steinkjer videregående skole støtter at satsingen på spisset toppidrett videreføres. Samtidig har vi forståelse for behovet for å vurdere ressursbruken knyttet til satsingen, forenkle ordningen og tydeliggjøre ansvarsfordelingen mellom skole og idrettsorganisasjonene. Satsingen spisset toppidrett er rettet mot elever på utdanningsprogrammet idrettsfag. Skolen vil påpeke at elever på idrettsfag utløser samme elevsats som elever på studiespesialisering (ST), selv om utdanningsprogrammet har flere undervisningstimer enn ST. I dagens ressursfordelingsmodell mottar både ST og idrettsfag en elevsats på om lag kr 91 000 per elev per skoleår. Den særskilte satsingen på spisset toppidrett har derfor vært et viktig virkemiddel for å sikre kvalitet og nødvendig tilrettelegging for elever som kombinerer utdanning med målrettet satsing på konkurranseidrett. For mange elever er muligheten til å kombinere videregående opplæring med satsing på idrett på høyt nivå avgjørende for valg av skole og utdanningsprogram. På Innherred er det Steinkjer videregående skole som har ansvar for å ivareta satsningen innenfor idrettene langrenn, skiskyting og friidrett. Ved Steinkjer vgs fases skiskyting ut av ordningen spisset toppidrett

etter skoleåret 2026-2027. I dagens ressursfordelingsmodell mottar Steinkjer videregående skole ca. 1,5 millioner i tilskudd til spisset toppidrett. Satsingen på idrett er også viktig for å støtte opp under landslinja i friidrett ved Steinkjer videregående skole. Skolen er den eneste i Norge som har dette landsdekkende tilbudet. Et godt toppidrettstilbud bidrar til å styrke det samlede friidrettsmiljøet ved skolen og i regionen, og er viktig for å opprettholde kvaliteten og attraktiviteten i landslinjetilbudet. For Innherred og Steinkjer er satsingen også viktig for regional utvikling. Tilbudet bidrar til å beholde ungdom i regionen gjennom videregående opplæring, framfor at de flytter til større sentra eller private skoler andre steder i landet. Dette styrker både skolens attraktivitet og regionens evne til å beholde engasjerte og målrettede ungdommer. Erfaring viser også at mange av disse ungdommene blir viktige ressurspersoner i lokalsamfunnet. De fungerer som trenere, instruktører, dommere og rollemodeller for yngre utøvere, og bidrar dermed til å styrke idrettslag og frivillighet lokalt. Satsingen har derfor betydning utover den enkelte elev og gir positive ringvirkninger for lokalsamfunnene. Vi vil også peke på at Steinkjer har svært gode fasiliteter, med innendørs friidrettshall, fotballhall, turnhall, ballflater og gode utendørsanlegg. Vi mener at det nye navnet, Trøndermodellen, best på kombinasjonen toppidrett og utdanning, gir en bedre beskrivelse av formålet med satsningen enn spisset toppidrett. Det er viktig at den offentlige videregående skolen fortsatt har et attraktivt tilbud til ungdom som ønsker å kombinere utdanning med satsing på konkurranseidrett. Dersom fylkeskommunen svekker tilbudet for mye, er det en reell risiko for at flere elever søker seg til private aktører som NTG og Wang. Dette er en bekymring som også ble løftet fram i folkemøtene i Trondheim og på Innherred. En sterk offentlig satsing bidrar til at slike tilbud ikke blir forbeholdt familier med økonomiske ressurser, men er tilgjengelige for ungdommer uavhengig av bakgrunn. De foreslåtte endringene tydeliggjør den frivillige idrettens rolle og ansvar. Steinkjer videregående skole har gjennom mange år utviklet et godt samarbeid med idrettslag og særidretter om trening, samlinger og oppfølging av utøvere. Erfaringene viser at et tett og forpliktende samarbeid mellom skole og idrett er en forutsetning for å lykkes med målsettingen om å kombinere toppidrett og utdanning på en god måte.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

2: legge ned to musikktilbud i fylket (da beholder vi kvaliteten, men færre elever får tilbudet)

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Steinkjer videregående skole mener at vurderingen av påbyggstilbudet må ta utgangspunkt i at elever velger påbygg av ulike grunner, og at konsekvensene av redusert kapasitet derfor vil variere mellom elevgrupper. Elever som tidlig har planlagt å ta studiekompetanse gjennom yrkesfaglige løp, har ofte karaktergrunnlag som gjør at de fortsatt vil komme inn på påbygg selv ved redusert kapasitet. Ved Steinkjer videregående skole registrerer vi at spesielt elever fra helse- og oppvekstfag søker Vg3 påbygging etter to år på yrkesfag. For denne gruppen vil bedre karriereveiledning sannsynligvis være et mer effektivt virkemiddel

dersom målet er å få flere til å velge studiespesialisering direkte. For elever som endrer planer underveis eller ønsker både fagbrev og studiekompetanse, er fleksibilitet i utdanningssystemet avgjørende. Dersom antall plasser reduseres, er det lite sannsynlig at disse elevene går over på studiespesialisering. Konsekvensen vil snarere være at flere fullfører med fagbrev eller yrkeskompetanse før de eventuelt tar studiekompetanse senere. Dette kan bidra til flere fagbrev, men kan også innebære en lengre og mer kostnadskrevende vei fram mot studiekompetanse. Elever som søker påbygg fordi de ikke får læreplass, vil ofte være blant dem som påvirkes mest av høyere inntakskrav. For denne gruppen mener vi hovedinnsatsen bør rettes mot å skaffe flere læreplasser. Dersom målet er å få flere elever til å velge studiespesialisering, bør dette først og fremst oppnås gjennom positive virkemidler som god karriereveiledning, tydelig informasjon og attraktive studieforberedende tilbud. Studiekompetanse innebærer at elevene skal være godt rustet for videre studier ved høgskole og universitet, og valg av utdanningsprogram bør i størst mulig grad være basert på elevens interesser, forutsetninger og framtidsplaner. Steinkjer videregående skole mener at en moderat innstramming i dimensjoneringen av påbygg kan bidra til bedre gjennomføring og til at flere fullfører med fagbrev. Samtidig er vi usikre på hvordan en slik endring vil påvirke rekrutteringen til høyere utdanning og den framtidige tilgangen på arbeidskraft med universitets- og høgskoleutdanning. Som det også pekes på i høringsdokumentet, er det betydelig usikkerhet knyttet til hvordan elevenes søkemønster vil endre seg som følge av en omlegging av dimensjoneringen. Eventuelle endringer bør derfor følges tett opp og evalueres over tid.

1e: Hvordan bør vi plassere skoletilbud til elever med individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og hvilke tilbud bør vi flytte ut av skolene?

I dag har fire av fem videregående skoler på Innherred tilbud om individuelt tilrettelagt opplæring ITO. Steinkjer videregående skole mener at en fortsatt desentralisert modell med tilbud ved nærskolene bør være hovedprinsippet. Region Innherred har store geografiske avstander, og det er ofte de mest sårbare elevene som benytter disse tilbudene. For mange elever er nærhet til hjemmet, kjente omgivelser og et etablert støtteapparat avgjørende for trivsel, oppmøte og gjennomføring. Lange reiseavstander kan være en særlig belastning for elever med omfattende tilretteleggingsbehov. Alle skolene på Innherred har etablert et tett samarbeid med avgiverskolene, foresatte og kommunale tjenester. Dette bidrar til trygge og forutsigbare overganger til videregående opplæring, og gir skolene et godt grunnlag for å tilrettelegge tilbudet ut fra den enkelte elevs behov. Steinkjer videregående skole mener derfor at dagens desentraliserte modell i hovedsak bør videreføres, i alle fall fram mot 2035. Etter skolens vurdering bør hensynet til elevens behov og nærhetsprinsippet veie tungt ved organisering av framtidige ITO-tilbud. Samtidig ser vi at enkelte svært spesialiserte tilbud kan kreve større fagmiljøer og samling av kompetanse. Eventuelle endringer må imidlertid vurderes opp mot konsekvensene for elevenes reisevei, tilhørighet og muligheter for å gjennomføre opplæringen. Vi støtter derfor forslaget om å etablere en ITO-avdeling ved Byåsen videregående skole. I områder med korte reiseavstander og et stort elevgrunnlag, som i Trondheim, kan hensynet til kvalitet, kompetanse og stabilitet i tilbudet i større grad veie tyngre enn nærskoleprinsippet alene.

1f: Hvordan bør vi dimensjonere tilbudet ved Olav Duun videregående skole? Bør vi gå for alternativ 1 eller alternativ 2 i forslaget?

Ut fra den kunnskapen Steinkjer videregående skole har, mener vi at det kan være grunn til å se på den samlede fordelingen av tilbudene mellom skolene i Namdalen før tilbudsstrukturen ved Olav Duun videregående skole låses. Vi har ikke tilstrekkelig grunnlag for å anbefale alternativ 1 framfor alternativ 2, men mener at løsningen bør bygge på en helhetlig vurdering av elevgrunnlag, regionale kompetansebehov og samspillet mellom skolene i regionen.

1g: Er utdanningstilbudene innen videregående opplæring for voksne i overenstemmelse med arbeidslivets behov, skolens opplæringskapasitet og arbeidslivets opplæringskapasitet i Trøndelag?

I stor grad mener Steinkjer videregående skole at utdanningstilbudene innen videregående opplæring for voksne er godt tilpasset arbeidslivets behov. Vi har likevel enkelte kommentarer knyttet til sammenhengen mellom behov i arbeidslivet, skolens opplæringskapasitet og tilgangen på læreplasser. For de fleste tilbudene vurderer vi at behov og skolens kapasitet er godt balansert. Vi vil likevel trekke fram noen områder: Elektro og datateknologi: Skoleåret 2025-2026 ble det startet opp to Vg1-klasser innen elektro og datateknologi både ved Orkland videregående skole og Steinkjer videregående skole. Etter vår vurdering var dette høyere enn behovet i arbeidslivet og opplæringskapasiteten i bedriftene. Forslaget som nå foreligger fremstår bedre tilpasset det faktiske behovet. Helse- og oppvekstfag: Innen helse- og oppvekstfag mener vi det er grunnlag for et større tilbud, særlig innen helsearbeiderfaget. Både søkning, arbeidslivets behov og skolens fagmiljø tilsier at det kan være rom for et tilbud ved Steinkjer videregående skole. Dette bør etter vårt syn vurderes på nytt. Til en viss grad gjelder dette også innen barne- og ungdomsarbeiderfaget. Restaurant- og matfag samt salgsgag: Oversikter over ledige læreplasser i tidligere Nord-Trøndelag viser et behov for læringer innen blant annet kokk- og servitørfag, matproduksjon og salgsgag. Samtidig er voksenopplæringstilbudene innen disse områdene i hovedsak lokalisert til Trondheim. Etter vår vurdering er det derfor ikke fullt samsvar mellom arbeidslivets behov og den geografiske plasseringen av tilbudene. Vi mener det bør vurderes om deler av voksenopplæringen innen disse fagområdene også bør tilbys i nordre del av fylket. Steinkjer videregående skole har relevante fagmiljøer, fasiliteter og erfaring innen disse fagområdene, og det kan være gevinster knyttet til samordning av ungdomsopplæring og voksenopplæring. Vi viser også til våre kommentarer under spørsmål 1a.

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Steinkjer videregående skole mener at målsetningene kan oppnås gjennom en kombinasjon av tydelig prioritering, effektiv ressursbruk og en tilbudsstruktur som sikrer både kvalitet i opplæringen og tilgang på kompetanse for arbeidslivet. Endringer i tilbuds- og skolestrukturen må vurderes, men gjennomføres på en måte som ivaretar elevenes læringsutbytte, gjennomføring og Trøndelags langsiktige kompetansebehov. De

videregående skolene skal fortsatt kunne innfri lovkrav og tilby opplæring av høy kvalitet. Dimensjonering og lokalisering av tilbud: Det er rimelig å forvente høyere grad av oppfylling av grupper og klasser enn i dag. Små elevgrupper medfører høye kostnader og kan gjøre det krevende å opprettholde et bredt og kvalitativt godt tilbud over tid. Steinkjer videregående skole mener derfor at det må være aksept for å samle enkelte tilbud ved færre skoler når dette styrker kvaliteten i opplæringen, fagmiljøene og ressursutnyttelsen. Slike vurderinger må samtidig bygge på grundige analyser av konsekvensene for elever, arbeidsliv og regional utvikling. Samtidig er det viktig å opprettholde et bredt og tilgjengelig Vg1-tilbud i regionene. For yrkesfag kan modeller som 1+3 bidra til at flere elever kan bo hjemme mens de tar videregående opplæring. Vg2-tilbud kan i større grad lokaliseres regionalt og bygge på arbeidsdeling mellom skolene. Organisatorisk sammenslåing av skoler: Organisatoriske sammenslåinger kan være et aktuelt virkemiddel dersom de bidrar til sterkere fagmiljøer og mer effektiv ressursbruk uten at elevenes tilhørighet og tilgang til opplæring svekkes. Det kan kanskje være mulig å hente ut noen økonomiske gevinster gjennom samordning av administrative funksjoner og ledelsesfunksjoner, og reduksjon av parallelle grupper gjennom å fordele mellom skolestedene. Steinkjer videregående skole vurderer organisatoriske sammenslåinger som et virkemiddel med begrenset potensial. Høringsdokumentene antyder at de økonomiske gevinstene synes relativt små sammenlignet med fysisk samlokalisering av tilbud. Samtidig kan slike løsninger svekke nærhet mellom ledelse, ansatte og elever, utfordre skolekultur og identitet, og føre til økt reiseaktivitet mellom skolesteder. Vi stiller spørsmål ved om rektors rolle som pedagogisk leder og deltaker i skolens profesjonsfaglige fellesskap kan ivaretas godt nok når ansvaret skal utøves på flere geografisk adskilte skolesteder. Kvalitet i opplæringen og gode fagmiljøer: Demografiske endringer og økt konkurranse om kvalifisert arbeidskraft vil gjøre det mer krevende å rekruttere både lærere og fagarbeidere til videregående opplæring. For å opprettholde god kvalitet i opplæringen vil det derfor være nødvendig å bygge solide fagmiljøer med tilstrekkelig størrelse og kompetanse. I enkelte tilfeller kan dette innebære at tilbud samles ved færre skoler. Skolenedleggelse (samling av tilbud på færre skoler): Steinkjer videregående skole mener at alle aktuelle strukturelle tiltak må vurderes i lys av de økonomiske og demografiske utfordringene fylkeskommunen står overfor. Dette innebærer at også samling av tilbud på færre skoler og eventuell nedlegging av skoler må inngå i utredningsgrunnlaget. Alternative innsparingstiltak: Skoleutvalget ved Steinkjer videregående skole har pekt på alternative innsparingstiltak, som et alternativ til større endringer i tilbuds- eller skolestruktur: økt samarbeid mellom skolene mer fleksibel bruk av digitale undervisningsformer sambruk av utstyr, kompetanse og lærerkrefter tettere samarbeid med næringsliv og kommuner sambruk av ledige arealer med kommunale skoler og andre offentlige virksomheter Dette kan bidra til å redusere kostnader uten å svekke den geografiske tilgjengeligheten til videregående opplæring i Trøndelag. Til slutt vil Steinkjer videregående skole framheve følgende: Likeverdige tilbud i alle regioner, der tilgang til videregående opplæring ikke må bli for avhengig av bosted. Regional kompetanseutvikling der tilbudsstrukturen understøtte arbeidslivets behov, og hensynet til en balansert utvikling mellom yrkesfag og studieforberedende løp. Med færre unge og økende konkurranse om arbeidskraften må

tilbudsstrukturen ivareta arbeidslivets behov for både fagarbeidere og personell med utdanning på høyskole- og universitetsnivå. Fleksibilitet og innovasjon, der teknologi og nye organisasjonsformer prøves ut. Region Innherred vil, til tross for en betydelig prosentvis nedgang i antall 16-18-åringer, være fylkets største region målt i elevtall etter Trondheim. Regionen må ha et bredt og framtidsrettet utdanningstilbud. Innherred må videreutvikles som én samlet kompetanseregion der lokalisering av tilbud på de videregående skolene bygger på eksisterende sterke fagmiljøer, skolestørrelse, regionalt rekrutteringsgrunnlag og arbeidslivstilknytning. Steinkjer videregående skole er en regional skole med et stort rekrutteringsområde og et tett samarbeid med arbeids- og næringslivet, offentlig sektor og kompetansemiljøene i regionen. Skoleanlegget på Guldbergaunet er dimensjonert for ca. 1100 elever, mens skolen i dag har i underkant av 1000 elever innen ungdomsopplæringen. Samlet mener Steinkjer videregående skole at målsetningene best kan nås gjennom en kombinasjon av sterkere prioritering av ressurser, større og mer robuste fagmiljøer, regional arbeidsdeling mellom skolene og fortsatt god geografisk tilgjengelighet til opplæring. Endringer må bygge på grundige analyser av konsekvenser for elever, arbeidsliv og samfunnsutvikling, og elevenes beste må være et grunnleggende hensyn i alle beslutninger. Arbeidsdeling mellom skoler bør ta utgangspunkt i eksisterende sterke fagmiljøer og den enkelte skoles regionale funksjon.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Trøndelagssamfunnets beste handler om å utvikle sterke og bærekraftige lokalsamfunn i hele fylket, samtidig som ungdom sikres et likeverdig opplæringstilbud av høy kvalitet. Videregående opplæring er et sentralt virkemiddel både for den enkelte elevs framtidsmuligheter og for å sikre regionenes tilgang på nødvendig kompetanse. Ved vurdering av framtidig skole- og tilbudsstruktur bør det legges særlig vekt på: elevenes læring, trivsel og gjennomføring kvaliteten i opplæringstilbudet arbeidslivets behov for kompetanse sterke og robuste fagmiljøer god og bærekraftig ressursutnyttelse langsiktige konsekvenser for samfunns- og regionutvikling et likeverdig tilbud til elever i hele fylket

2c: Hvordan ta i bruk kompenserende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Dersom det gjennomføres strukturendringer, må kompenserende tiltak være en integrert del av beslutningene. Forbedret skoleskyss: Lengre reisetid kan gi økt fravær og redusert deltakelse i både skolearbeid og fritidsaktiviteter. Det bør derfor utvikles fleksible transportløsninger som reduserer samlet reise- og ventetid. Dette er særlig viktig i deler av Trøndelag der kollektivtilbudet er begrenset og avstandene er store. Styrket oppfølging av hybelboere Ungdom som flytter hjemmefra for å gå på videregående skole trenger tett oppfølging. Fylkeskommunen bør sikre gode ordninger for oppfølging av hybelboere gjennom råd, veiledning, psykososial støtte og økonomiske støtteordninger. Dette kan bidra til økt trivsel og bedre gjennomføring. Fleksible opplæringsmodeller: Digitale løsninger kan være et nyttig supplement til ordinær undervisning og bidra til å opprettholde tilbud der elevgrunnlaget er begrenset. Samtidig kan de ikke erstatte det fysiske læringsfellesskapet,

som er avgjørende for læring, trivsel og relasjonsbygging. Kompenserende tiltak kan redusere negative konsekvenser av strukturendringer, men de kan ikke fullt ut erstatte nærhet til skole og lokale utdanningstilbud.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

De skolefaglige vurderingene må balansere hensynet til økonomi og ressursutnyttelse opp mot målsettingene om god gjennomføring, likeverdige utdanningsmuligheter og bærekraftig utvikling i hele Trøndelag. Vurderingene bør særlig vektlegge elevenes læring og gjennomføring, kvaliteten i opplæringstilbudet, sterke fagmiljøer, arbeidslivets kompetansebehov og langsiktige konsekvenser for samfunns- og regionutvikling.

LEVANGER VIDEREGÅENDE SKOLE

Type innsender: Offentlig videregående skole i Trøndelag

Kontaktperson: Grethe Elianna Friedrich

Stilling: Rektor

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

LVGS støtter målet om å opprettholde sterke studieforberedende fagmiljøer i regionen. Samtidig mener vi at rekrutteringen til studieforberedende utdanningsprogram i større grad bør styrkes gjennom veiledning, informasjon og attraktive tilbud enn gjennom reduksjon av kapasiteten på yrkesfag. Ungdom må fortsatt oppleve reell valgfrihet. Dimensjoneringen bør baseres på både elevenes interesser, arbeidslivets behov og samfunnets samlede kompetansebehov. Trøndelag vil i årene framover ha behov for både flere fagarbeidere og flere med høyere utdanning. Målet om økt rekruttering til studieforberedende utdanningsprogram bør derfor nås gjennom positive virkemidler fremfor gjennom reduksjon av yrkesfaglige tilbud som har stor betydning for regionalt arbeidsliv. Levanger videregående skole mener at kapasiteten innen teknologi- og industrifag på Innherred ikke bør reduseres i denne planperioden. Innherred har et bredt og sammensatt næringsliv med stort behov for fagarbeidere innen industri, tekniske fag, automasjon og prosessindustri. Regionen rommer virksomheter som Norske Skog, Aker Verdal, Verdal Industripark, Ritek, Tine, Induform og en rekke andre bedrifter som er avhengige av stabil tilgang på kvalifiserte fagarbeidere. Levanger videregående skole har i dag tre sentrale tilbud innen dette området: Industriteknologi Automasjon Kjemiprosess- og laboratoriefag Disse fagene dekker kompetansebehov som er direkte etterspurt i regionens arbeidsliv. En reduksjon av én klasse på Vg1 teknologi- og industrifag på LVGS vil svekke rekrutteringsgrunnlaget til disse utdanningene og dermed også til regionens næringsliv. På denne bakgrunn vurderer Levanger videregående skole det som lite hensiktsmessig å redusere kapasiteten innen teknologi- og industrifag ved skolen. Samarbeidet med arbeidslivet må tillegges stor vekt Levanger videregående skole har over tid utviklet et tett og forpliktende samarbeid med arbeidslivet. Et av de mest vellykkede eksemplene er samarbeidet med Induform gjennom det som omtales som Induformskolen. Gjennom dette samarbeidet får elever innen industriteknologi store deler av opplæringen i CNC-maskinering direkte i bedriften. Elevene får tilgang til moderne utstyr og reelle produksjonsmiljø, samtidig som opplæringen er tett koblet til arbeidslivets behov. Ordningen har bidratt til: mer relevant opplæring bedre overgang til læreplass økt tilgang på kvalifiserte søkere til bedriftens lærlingeplasser Induformskolen er et godt eksempel på hvordan skole og næringsliv sammen kan utvikle opplæringstilbud som både gir elevene relevant kompetanse og dekker arbeidslivets rekrutteringsbehov.

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

LVGS støtter forslaget om å forenkle og effektivisere idrett gjennom et helhetlig og tydelig samarbeid mellom skole, klubb, krets og eventuelle andre aktører. Vi mener det er viktig at endringer i toppidrettsordningen skjer på en måte som gir forutsigbarhet for både elever, foresatte, idrettsmiljøer og skolene.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

3: lage en kombinasjon av alternativ 1 og 2, ved å legge ned bare ett musikktilbud i fylket, og i mindre grad redusere elevsatsen enn foreslått i alternativ 1

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

LVGS mener at vurderingen av påbyggstilbudet må ta utgangspunkt i at elever velger påbygg av ulike grunner, og at konsekvensene av redusert kapasitet derfor vil variere mellom elevgrupper. Vi mener at en innstramming i dimensjoneringen av påbygg kan være: positiv for gjennomføringen på påbygg positiv for målet om flere fagbrev negativ for behovet for høyere utdannet arbeidskraft i regionen usikker med tanke på økonomisk innsparing

1e: Hvordan bør vi plassere skoletilbud til elever med individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og hvilke tilbud bør vi flytte ut av skolene?

Dersom arealbehovet for elever med individuelt tilrettelagt opplæring øker, bør fylkeskommunen vurdere om enkelte av de mest arealkrevende tilbudene kan samorganiseres mellom skoler

1g: Er utdanningstilbudene innen videregående opplæring for voksne i overenstemmelse med arbeidslivets behov, skolens opplæringskapasitet og arbeidslivets opplæringskapasitet i Trøndelag?

VOV er i stor utvikling og vi ser frem til videre samarbeid om dette viktige utdanningstilbudet.

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Vi har forståelse for de økonomiske og demografiske utfordringene som beskrives. Samtidig vil vi understreke at de valgene som nå tas må bidra til reell styrking av kvalitet, gjennomføring og tilgang på arbeidskraft – ikke bare kortsiktig kostnadsreduksjon. Levanger videregående skole støtter en regional tilnærming til tilbudsstruktur på Innherred. Samtidig vil vi være tydelige på at dette også innebærer krevende prioriteringer. Det er ikke bærekraftig å opprettholde parallelle, små fagmiljø ved flere skoler. Arbeidsdeling må innebære at noen tilbud samles – og noen flyttes. Alle skoler kan ikke ha et komplett tilbud. Vi tror at dette er nødvendig for å sikre robuste fagmiljø, gi forutsigbarhet i tilbud og frigjøre ressurser til kvalitet i opplæringen i en situasjon med

færre elever og lavere inntekter må eksisterende kapasitet brukes mer strategisk. På Innherred betyr dette at kapasitet og fagmiljø må ses i sammenheng og at elevplasser bør fordeles slik at vi unngår både overbelastning og underutnyttelse. Levanger videregående skole støtter behovet for økt oppfylling i klasser og grupper. Små grupper er kostbare og kan over tid gi sårbare fagmiljø. Klassene bør i hovedsak fylles opp i tråd med gjeldende norm: om lag 15 elever per klasse på yrkesfag om lag 30 elever per klasse på studieforberedende. Dette er viktig både for kvaliteten i opplæringen og for en bærekraftig ressursbruk. Ved Levanger videregående skole er klassene i hovedsak fylt opp i tråd med disse normene. Skolen har fulle klasser på studieforberedende utdanningsprogram og gjennomgående god oppfylling på yrkesfag. Erfaringene fra Levanger videregående skole viser at robuste fagmiljø og god oppfylling gir gode resultater for elevene. Skolen har over flere år hatt gjennomføring og faglige resultater som ligger over fylkessnittet på de fleste utdanningsprogrammene, både innen studieforberedende og yrkesfaglige utdanningsløp. Tilsvarende viser karakterresultatene at elevene ved skolen oppnår gode faglige prestasjoner. Dette understøtter betydningen av stabile og tilstrekkelig store fagmiljø, og viser hvilken verdi dette har for elevenes læring og gjennomføring. Levanger videregående skole er tydelig på at studiespesialisering er en strategisk nøkkel for regionens framtidige kompetanse. Samtidig erkjenner vi at bredden i studiespesialisering har en kostnad og at ikke alle programfag eller tilbud kan opprettholdes alle steder. Vi mener derfor at studiespesialisering må styrkes, særlig innen realfag, bredden i programfag må ivaretas på regionnivå og mindre fagmiljø må samles for å sikre kvalitet. Dette innebærer at noen programfag kan måtte konsentreres til færre skoler og det må tas aktive valg om hva som skal prioriteres hvor. Levanger videregående skole mener at koblingen mellom tilbudsstruktur og arbeidslivets behov må bli mer operativ enn i dag. Dette betyr konkret at kapasiteten innen helse, teknologi og industri må styrkes eller opprettholdes tilbud som ikke understøtter kritiske kompetansebehov må vurderes redusert samarbeid med arbeidslivet må bli mer forpliktende og strukturelt integrert. Vi vil særlig peke på at helse- og omsorgssektoren vil ha økende behov, teknologiske og industrielle fag er avgjørende for verdiskaping og studiespesialisering er nødvendig for rekruttering til høyere utdanning. Dette krever en balansert prioritering, ikke en ensidig dreining bort fra studiespesialisering eller yrkesfag. Levanger videregående skole støtter fylkeskommunens forslag om å redusere kostnader knyttet til kostnadskrevenende tilbud. Vi mener at slike tilbud i større grad bør samles på færre steder. Dette innebærer at vi anerkjenner behovet for tydeligere prioriteringer og at enkelte tilbud kan bli redusert eller flyttet. En regional modell med arbeidsdeling lar seg ikke gjennomføre uten et betydelig bedre kollektivtilbud. Dette er ikke et ønske – det er en forutsetning for at strukturen skal fungere i praksis. For å realisere arbeidsdeling må elever ha tilgang til et felles og fleksibelt billettsystem, buss og tog ses som ett sammenhengende tilbud, rutetider tilpasses skolehverdagen og reisetid må være akseptabel for dagpendling. Uten en forpliktende parallell utvikling av transporttilbudet, vil en regional struktur ikke gi de ønskede effektene. Levanger videregående skole mener at organisatoriske sammenslåinger er et nødvendig virkemiddel i utviklingen av tilbudsstrukturen. Men, sammenslåinger bør gjennomføres der de bidrar til å realisere en tydelig regional arbeidsdeling. Målet med en evt. sammenslåing må være sterkere fagmiljø,

bedre ressursutnyttelse, mer fleksibel bruk av kompetanse og bedre koordinering av tilbud. Dette forutsetter god lokal forankring, tydelig ledelse og konkret oppfølging i fag- og tilbudsutvikling. Sammenslåing må ikke være et administrativt grep alene – det må være et verktøy for faglig utvikling. Tilbudsstruktur må vurderes i lys av skolens grunnleggende samfunnsoppdrag: å danne hele mennesker utvikle evne til livslang læring gi mestring, motivasjon og tilhørighet Samtidig er målet om at flest mulig skal fullføre med vitnemål eller fagbrev Strukturendringer må derfor vurderes opp mot hvilken effekt de har på elevens trivsel, gjennomføring, motivasjon og læringsmiljø. Dette er ikke et tilleggshensyn – det er en av de viktigste indikatorene på kvalitet.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Vi støtter fylkesdirektørens vurdering om at et bredt og tilgjengelig VG1-tilbud bør opprettholdes så langt som mulig. Dersom tilbud må samles, mener vi dette i større grad bør vurderes på VG2-nivå enn på VG1-nivå. Dette bidrar til å sikre nærhet til opplæring i den fasen hvor elevenes utdanningsvalg ofte er minst avklart, samtidig som det gir mulighet for mer effektiv ressursutnyttelse på høyere nivåer. Trøndelagssamfunnets beste handler om å utvikle sterke og bærekraftige lokalsamfunn i hele fylket, samtidig som ungdom sikres et likeverdig opplæringstilbud av høy kvalitet. Ved vurdering av framtidig skole- og tilbudsstruktur bør det legges særlig vekt på: elevenes læring og gjennomføring kvaliteten i opplæringstilbudet arbeidslivets kompetansebehov sterke fagmiljøer god ressursutnyttelse langsiktige samfunnskonsekvenser Den skolefaglige vurderingen bør i større grad synliggjøre: konsekvenser for elevenes sannsynlighet for å fullføre og bestå konsekvenser av økt reisetid konsekvenser av økt behov for hybelbosetting betydningen av tilhørighet og trygge læringsmiljø konsekvenser for rekruttering til yrkesfag og læreplasser skolens rolle som regionale kompetansesentre sårbarhet ved færre utdanningssteder og redusert valgfrihet Oppsummert bør de skolefaglige vurderingene balansere hensynet til økonomi og ressursutnyttelse mot målsettingene om høy gjennomføring, likeverdige utdanningsmuligheter og bærekraftig utvikling i hele Trøndelag.

2c: Hvordan ta i bruk kompenserende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Dersom det gjennomføres strukturendringer, må kompenserende tiltak være en integrert del av beslutningene. Forbedret skoleskyss Lengre reisetid kan gi økt fravær og redusert deltakelse i både skolearbeid og fritidsaktiviteter. Det bør derfor utvikles fleksible transportløsninger som reduserer samlet reise- og ventetid. Styrket oppfølging av hybelboere Ungdom som flytter hjemmefra for å gå på videregående skole trenger tett oppfølging. Fylkeskommunen bør sikre regelmessig oppfølging, psykososial støtte og nødvendige økonomiske støtteordninger. Fleksible opplæringsmodeller Digitale løsninger kan være et nyttig supplement i enkelte fag og situasjoner. Samtidig kan de ikke erstatte det fysiske læringsfellesskapet som er avgjørende for læring, trivsel og relasjonsbygging. Kompenserende tiltak kan redusere negative konsekvenser av strukturendringer, men de kan ikke fullt ut erstatte nærhet til skole og lokale utdanningstilbud.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Innherredsregionen er fylkets største region målt i elevtall etter Trondheim. Eventuelle strukturendringer må derfor gjennomføres på en måte som sikrer at bredden i opplæringstilbudet opprettholdes. Fylkeskommunen bør særlig vurdere: økt samarbeid mellom skolene mer fleksibel bruk av digitale undervisningsformer sambruk av utstyr, kompetanse og lærerkrefter tettere samarbeid med næringsliv og kommuner Prinsipper fram mot 2040 Eleven først: læringsutbytte, trivsel og gjennomføring må være styrende. Likeverdige muligheter i hele Trøndelag: tilgang til videregående opplæring må ikke bli for avhengig av bosted. Bærekraftig ressursbruk: ressursene må brukes effektivt, samtidig som langsiktige konsekvenser vurderes. Regional kompetanseutvikling: tilbudsstrukturen må understøtte arbeidslivets behov. Fleksibilitet og innovasjon: teknologi og nye organisasjonsformer må tas i bruk der det er hensiktsmessig.

ELEVRÅD VED VERDAL VIDERGÅENDE

Type innsender: Gruppe/råd (uten organisasjonsnummer)

Kontaktperson: Magnus Leinum

Stilling: elevrådsmedlem

Region: Innherred

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Høringsinnspill om tilbudsstruktur i videregående skole Elevrådet på Verdal VGS har drøftet saken, blitt enige om følgende punkter. Vi er enig med alle punktene som Verdal ungdomsråd sier i sin uttalelse. De har reflektert på en måte som vi i elevrådet også har gjort. Vi har forståelse for at vår region kommer til å ha et stort frafall i framtiden, men mener at det blir feil at dette går ut over elevene. Vi ønsker å fremlegge et forslag om å redusere antall som går fra vg2 yrkesfag til påbygg. Altså redusere mengden påbyggklasser. Vi mener at i tritt med undersøkelser fra næringslivet at det er behov for at flere elever blir lærlinger. Påbygg er en ekstra utgift og vi mener at andre løsninger kan være mer passende. Slik som linjen HOS på Verdal VGS. Til slutt ønsker vi å utdype og støtte det som er skrevet i bunnen av Verdal ungdomsråd sin uttalelse. Vi mener at det å sette høringsinnspillfristen til 16.september blir feil. Dette er en sak som i stor grad involverer oss i videregående utdanning. Da denne saken åpnet i vår var elevene opptatt med eksamener og russetid, over sommeren er det ferie og på starten av høsten er elevdemokratiet på sitt svakeste. Mange skoler i fylket har valg av elevråd og opplæring i starten av september, det vil derfor være vanskelig å gjøre rede for en så avansert sak på kort tid. Siden dette er en sak der elevenes beste skal være i sentrum, blir mangelen på tilrettelegging og oppsøking av elevers stemme galt. Dette er viktig for en demokratisk prosess som denne saken. Gjennomføringen blir da veldig udemokratisk, når en av de mest påvirkede gruppene i saken ikke blir hørt. Dette er de punktene som vi i elevrådet ved Verdal VGS ønsker å støtte. Vi håper at i sakens fremtid blir elevstemmene til elevene i fylkeskommunen oppsøkt og vektlagt før det blir lagt en plan. Med vennlig hilsen Verdal VGS Elevråd

INDERØY UTVIKLING SA

Type innsender: Organisasjon/kommune/fagskole/øvrig skole eller utdanningsinstitusjon

Kontaktperson: Jon-Erik Vollan

Stilling: daglig leder

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Inderøy Utvikling støtter at dimensjoneringen skal bygge på arbeidslivets framtidige kompetansebehov og tilgang på læreplasser, ikke på søkertall ett enkelt år. Næringsforeningene på Innherred gjennomførte i august-september 2026 en spørreundersøkelse blant 195 virksomheter som representerer over 18 000 av regionens 31 000 arbeidsplasser og 610 av knapt 1 000 læreplasser. Den viser at regionens næringsliv venter å rekruttere over 5 000 personer de neste fem årene, at fagbrev og yrkesfaglig kompetanse er det største behovet, og at to av tre bedrifter frykter vanskeligere rekruttering av fagarbeidere dersom relevante tilbud reduseres eller flyttes ut av Innherred. 88 prosent mener antall yrkesfagplasser skal dimensjoneres etter arbeidslivets framtidige behov. Bare 4 prosent ønsker flate kutt. Søkningen til yrkesfag økte i 2026, både i antall og andel. Det henger ikke sammen å redusere yrkesfagplasser samtidig som søkningen øker og arbeidslivet melder om økende mangel på fagarbeidere. Forslaget om å redusere Vg1 teknologi - og industrifag ved Levanger vgs har et klart negativt nettosvar i undersøkelsen, særlig fra industri, IT/teknologi og transport/logistikk. En midlertidig kapasitetsreduksjon hos Aker Solutions er ikke grunnlag for å bygge ned et fagmiljø som betjener regionens største industriklynge. Dersom yrkesfagplasser likevel reduseres, må det kobles til en forpliktende styrking av karriereveiledningen i grunnskolen. Næringslivet bør være synlig i ungdomsskolen gjennom jobbprøving, bedriftsbesøk og messer. Det underliggende problemet er feilvalg fra start, ikke antall plasser.

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Inderøy Utvikling støtter at kostnadene tydeliggjøres og at ansvaret for aktivitet utenfor skolens regi overføres til idretten selv. Lovpålagte tilbud og tilbud med dokumentert kompetansebehov prioriteres foran ikke-lovpålagte tilleggsordninger.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

2: legge ned to musikktilbud i fylket (da beholder vi kvaliteten, men færre elever får tilbudet)

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Inderøy Utvikling støtter at påbygg samles på færre skoler med større klasser, og at dimensjoneringen strammes inn - på to vilkår. Innstrammingen må følges av flere læreplaner. Lærebedriftene i undersøkelsen oppgir at de kan øke antall lærekontrakter med 60 prosent dersom forholdene ligger til rette. Elever som ønsker yrkesfag må få reell mulighet til å fullføre med fagbrev. En innstramming av påbygg uten tilsvarende styrking av læreplanstilbudet løser ikke problemet den skal svare på. Veien via helse- og oppvekstfag og påbygg til høyere utdanning må bestå. Helsesektoren utgjør nær halvparten av regionens samlede rekrutteringsbehov, og sykepleiere og annet helsepersonell med høyere utdanning rekrutteres i stor grad denne veien. Elever som tar denne veien bevisst, får fagkompetanse i tillegg til studiekompetanse og er ettertraktet nettopp derfor.

1e: Hvordan bør vi plassere skoletilbud til elever med individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og hvilke tilbud bør vi flytte ut av skolene?

Inderøy Utvikling tar ikke stilling til den konkrete flyttingen av tilbud i Trondheim som vedlegg 1, kapittel 5, omhandler. Vi legger tre prinsipper til grunn. Nærhet til hjem, støtteapparat og et kjent, trygt miljø må veie tyngst for denne elevgruppen - særlig utenfor Trondheim, der avstandene gjør samling vanskelig. Samling bør bare gjelde elevene med de tyngste behovene, og bare der det dokumentert styrker fagmiljøet uten lengre reisevei for eleven. Flytting kan ikke begrunnes med ledig areal alene. Overgangen til arbeid må planlegges fra første dag. Lokalt arbeidsliv er praksisarenaen, og fylkeskommunen bør forplikte skolene, NAV, kommunene og næringsforeningene til samarbeid om praksisplasser og tilrettelagte løp. Medlemsbedriftene våre bidrar gjerne.

1f: Hvordan bør vi dimensjonere tilbudet ved Olav Duun videregående skole? Bør vi gå for alternativ 1 eller alternativ 2 i forslaget?

Dimensjoneringen av Olav Duun vgs er i hovedsak Namdalens vurdering, og Inderøy Utvikling tar ikke stilling til alternativ 1 eller 2. Vi ber om at to prinsipper legges til grunn. Byggeprosjektet må dimensjoneres etter den tilbudsstrukturen fylkestinget faktisk vedtar i desember 2026 - inkludert beslutningen om musikktilbudet - ikke etter tilbud vedtatt tidligere. Tabell 5 i vedlegg 1 legger 90 plasser i musikk, dans og drama til grunn for byggeprosjektet. Dersom fylkestinget velger alternativ 2 for musikktilbudet, må dette grunnlaget vurderes på nytt før bygging. Nye skoleanlegg bør ikke dimensjoneres for kapasitet som overlapper med etablerte, komplette fagmiljø i naboregionen. Der fylket allerede har et komplett fagmiljø med spesialrom og infrastruktur på plass, gir det bedre ressursbruk å samle søkergrunnlaget der enn å bygge parallell kapasitet.

1g: Er utdanningstilbudene innen videregående opplæring for voksne i overensstemmelse med arbeidslivets behov, skolens opplæringskapasitet og arbeidslivets opplæringskapasitet i Trøndelag?

Bare delvis. Tilbudet til voksne er i for liten grad innrettet etter arbeidslivets behov og arbeidslivets opplæringskapasitet. Behovet: Halvparten av alle fag- og svennebrev i Trøndelag siste år gikk til voksne over 25 år. Voksenopplæring er allerede en hovedvei inn i

arbeidslivet og må dimensjoneres deretter. I næringslivsundersøkelsen har 59 prosent av bedriftene betydelig eller noe behov for at voksne ansatte eller jobbsøkere kan ta fagbrev, og de prioriterer fagbrev på jobb for personer i arbeid og modulbasert opplæring som kan kombineres med jobb. Helse dominerer behovet. På Innherred står 23 prosent av alle mellom 20 og 66 år utenfor arbeid og utdanning, voksenopplæring i samarbeid med NAV gjennom Trøndelagsmodellen er det viktigste virkemiddelet for å få dem inn. Skolenes kapasitet: Innherred har god dekning i vedlegg 4. Reduksjonen i Vg1 helse- og oppvekstfag ved Levanger og Steinkjer som følge av modulstrukturert barne- og ungdomsarbeiderfag er forsvarlig dersom kapasiteten i de modulstrukturerte løpene holder. Skoler med ledig kapasitet i nyere bygg bør vurderes som opplæringssted for voksne der det styrker skolens fagmiljø. Arbeidslivets kapasitet: Dette er den underutnyttede ressursen. Lærebedriftene i undersøkelsen sier de kan øke antall lærekontrakter med 60 prosent, og 25 bedrifter uten læringer i dag kan ta inn dersom forholdene ligger bedre til rette. Fylkeskommunen må kartlegge hva som hindrer bedriftene - oppfølging, tilskudd, administrasjon - og fjerne det. Bedriftene er læringsarenaer, og de har plass.

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Inderøy Utvikling mener tilbudsstrukturen må utvikles som en langsiktig kompetansestrategi, ikke som en budsjetteknisk øvelse. For Innherred er situasjonen alvorlig. Vedlegg 3 viser at Region Innherred Værnes forventer en nedgang på 20 prosent i antall 16–18-åringer fram mot 2040 - den nest største prosentvise nedgangen i fylket. NAV Trøndelags bedriftsundersøkelse 2026 viser at Innherred har den høyeste andelen virksomheter med rekrutteringsproblemer av alle markedsområder i fylket (18 prosent), slik regionen også hadde i 2024. Trøndelag i tall viser at Innherred mister 6,5 prosent av befolkningen i arbeidsaktuell alder fram mot 2 050, mer enn dobbelt så mye som resten av Trøndelag utenfor Trondheim. Regionen som allerede sliter mest med rekruttering, må ikke være den som mister mest utdanningskapasitet. Svaret på et fallende elevgrunnlag er spesialisering mellom skolene i regionen, ikke svekkelse av alle. Hver skole bør bygge sterke fagmiljø rundt sine spissede tilbud, framfor at flere skoler konkurrerer om de samme sårbare elevgrunnlagene. For Inderøy vg s innebærer dette at skolen videreutvikles som MDD-miljøet for den nordlige delen av fylket, med alle tre programområdene samlet. Det er både et kvalitetsgrep og et oppfyllingsgrep. Tilbudsprinsippet om tre paralleller studieforberedende per skole på Innherred må praktiseres som et krav til robuste fagmiljø, ikke som et nedleggingskriterium for skoler med spissede tilbud. Musikk, dans og drama er studieforberedende utdanningsprogram og må telle med. For skoler med spisset profil må fagmiljøet måles på det spissede tilbudet. Samling av MDD-søkergrunnlaget i den nordlige delen av fylket på Inderøy oppfyller normen gjennom fulle klasser på alle tre programfag. En spisset profil forutsetter samtidig et bærekraftig fagmiljø rundt spesialiseringen - minst ett programområde i tillegg, som gir hele stillinger i fellesfag og stabilitet i elevgrunnlaget. Programområdene ved en slik skole er gjensidig avhengige av hverandre. To tiltak gjør studiespesialisering ved Inderøy vgs til et reelt førstevalg for regionens ungdom. Skolen har allerede profilelementer som skiller den fra naboskolene - e-sport og breddeidrett som valgfrie programfag, fridykkersertifikat for Vg1 - og næringslivet på Inderøy stiller som

partner i en profil rundt entreprenørskap og kreative næringer. Inderøy har 88 elever på 10. trinn i år, går en tredjedel av dem til Inderøy vgs, er klassen full. Men skolene får i dag bare presentere tilbudet sitt på informasjonskveldene for 10. trinn i egen kommune. Skoler med regionale tilbud må få presentere seg i hele inntaksregionen. Det koster ingenting, og det er det mest effektive rekrutt eringstiltaket fylkeskommunen har til rådighet. I tråd med Næringsalliansen i Trøndelags felles høringssvar ber vi om at innsparingen fram mot 2029 primært hentes gjennom reversible tiltak. Næringslivsundersøkelsen viser at 69 prosent av bedriftene prioriterer samordning av administrasjon og støttefunksjoner, og forpliktende samarbeid om stillinger på tvers av skoler - mens bare 15 prosent prioriterer kutt i de dyreste tilbudene. Organisatorisk sammenslåing av ledelse må derimot ikke brukes som generelt virkemiddel. Fylkeskommunens eget vedlegg 2, kapittel 3.2, slår fast at besparelsen ved felles ledelse og merkantile funksjoner er marginal. Erstattes en rektor med en lokal leder, er den reelle innsparingen lønnsdifferansen mellom stillingene - noen hundre tusen kroner mot et innsparingskrav på 77 millioner - ikke en hel rektorlønn. Vi ber fylkeskommunen tallfeste denne differansen for hver aktuell skole før tiltaket vurderes. Mot den står redusert lokal beslutningsmyndighet, svekket nærhet til daglig drift og økt sårbarhet ved fravær, særlig kritisk for spesialiserte fagmiljø. Næringslivet vet hva som skjer med en virksomhet uten tilstedeværende ledelse. Vi ber i tillegg om at kravene til klasseoppfylling differensieres mellom by og distrikt, og at næringsforeningene og regionale kompetansemiljø er reelle partnere i 2027-prosessen, ikke bare høringsinstanser.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Trøndelagssamfunnets beste er ikke det samme som hva som er best for Trondheim. Det innebærer at regioner utenfor Trondheim skal ha et næringsliv, et kulturliv og en attraktivitet som gjør at folk velger å bo der. Inderøy vgs er et godt eksempel. Elevundersøkelsen 2025 viser mobbetall under halvparten av fylkessnittet, og på Vg1 og Vg2 rapporterer ingen elever mobbing fra medelever. Rektor har offentlig knyttet dette direkte til MDD -miljøets samhandling på tvers av hele skolen. Et trygt læringsmiljø er den viktigste enkeltfaktoren for at elever fullfører. Det har en samfunnsøkonomisk side. NAV viser at 23 prosent av alle mellom 20 og 66 år på Innherred står utenfor arbeid og utdanning - 8 936 personer, det høyeste nivået siden 2018 - og at utdanning er den viktigste beskyttelsen mot utenforskap. Kostnaden ved frafall bæres av NAV, kommunene og den enkelte, ikke av fylkeskommunens skolebudsjett. Nedleggelse gir ikke automatisk bedre kvalitet. Fylkeskommunens egen oppsummeringstabell i vedlegg 2, kapittel 12, viser forverret for lokalsamfunn og identitet og for reiseavstand og skyss, noe forverret for hybeltilværelse, og usikkert for læringsresultater ved skolenedleggelse. Det er en avveining, ikke en kvalitetsgevinst. Kompetansen fra musikk, dans og drama er relevant langt utover kulturlivet. Bedriftene i undersøkelsen rangerer robusthet, samarbeid og relasjonsbygging, motivasjon og selvinnsikt, og formidling og kommunikasjon som de viktigste ferdighetene de vil rekrutt ere etter. Det er ferdighetene MDD trener. I helse- og omsorgssektoren, der behovet vokser mest, er musikk et anerkjent virkemiddel i arbeid med eldre og personer med demens.

2c: Hvordan ta i bruk kompenserende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Kompenserende tiltak må konkretiseres og finansieres før vedtak fattes. Et samlet MDD-tilbud på Inderøy er i seg selv et kompenserende tiltak: det gir kortere reisevei for om lag 120 elever i den nordlige delen av fylket enn noe alternativ. Om lag 40 prosent av elevene ved skolen er hybelboere, og Inderøy kommune og lokalsamfunnet har lang erfaring med å ta vare på dem gjennom lavterskeltilbud og ungdomskontakt. Dersom strukturendringer fører til at flere må bo på hybel eller får lengre reisevei, ber vi om et eget busskort for hybelboere slik at hjemreise i helgene ikke stoppes av økonomi, trygge boløsninger med voksenoppfølging for elever på Vg1, og et kollektivt tilbud på kveldstid som lar dagelever delta i skolemiljøet etter skoletid. Digital undervisning kan supplere, men ikke erstatte, fysisk oppmøte i praktisk-estetiske fag.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Presisering: Dette er et supplerende innspill til spørsmålet om endringer i musikktilbudet, jf. veiledning fra Trøndelag fylkeskommune. Inderøy Utvikling støtter alternativ 2. Nedlegging av tilbud er irreversibelt, og vi ber fylkeskommunen legge fram objektive kriterier for hvilke tilbud som videreføres, og vurdere Inderøy videregående skole etter dem. Under følger næringslivets vurdering, kriterium for kriterium. Kvalitet og bredde i eksisterende fagmiljø. Inderøy vgs er den eneste skolen i Trøndelag der musikk, dans og drama er samlet på ett studiested - ikke bare ved at fagene deler bygg, men gjennom samarbeid i undervisning og produksjon, med den årlige storproduksjonen som det synlige uttrykket. Elevene kan bytte mellom musikk, dans og drama på Vg1 før de velger retning. Fagmiljøet er bygget opp siden 1980-tallet, har fostret utøvere på nasjonalt og internasjonalt nivå, og tidligere elever kommer tilbake som lærere. Rektor har offentlig knyttet skolens læringsmiljø direkte til MDD: samhandling på tvers av programområder, elevstyrte forestillinger og sammensatte grupper. Elevundersøkelsen 2025 viser mobbetall på 1,7-2,5 prosent mot 5,4 prosent i fylket, vedvarende høy trivsel, og god gjennomføring ved musikktilbudet. Fasiliteter og investeringsbehov. Skolen er samorganisert med Inderøy kommune gjennom AKSET kultur- og skolesamfunn, sammen med kulturskole, kulturhus, bibliotek og to grunnskoler. Spesialrommene for musikk, dans og drama er under ti år gamle, skreddersydde og dimensjonert for flere elever enn skolen har i dag. FDV-kostnadene deles etter fordelingsnøkkel, og fylkeskommunen er forpliktet til å betale sin andel i ti år til. Fylkesdirektørens argument om høye FDV-kostnader ved delvis tomme bygg gjelder ikke her: utnyttelsesgraden er høy, og nedlegging frigjør ingen bygningskostnad. Oppbygging av et tilsvarende tverrfaglig tilbud et annet sted vil kreve nye investeringer i spesialrom Inderøy allerede har. Søkertall og elevvolum over tid. Skolen har om lag 120 elever på MDD i dag, og har over år hatt flest MDD-elever i den nordlige delen av fylket. Om lag 40 prosent av elevene er hybelboere - skolen rekrutterer fra hele regionen og utover. Innherred og Værnes er den nest største inntaksregionen i fylket etter Trondheim, og vil fortsatt være det i 2040. Å samle MDD-søkergrunnlaget i den nordlige delen av fylket på

Inderøy gir fulle og robuste grupper på alle tre programfag. Det er et direkte svar på fylkesdirektørens eget krav til oppfylld. Kulturliv, frivillighet og bolyst. Elever og tidligere elever har siden 1980-tallet hatt sentrale roller i Spelet om Heilag Olav på Stiklestad, i lokale teaterlag og i kor, korps, orkester og musikklag i hele regionen. Mange kulturskolelærere og ildsjeler i frivilligheten på Innherred har sin bakgrunn fra skolen. I næringslivsundersøkelsens fritekstsvar trekkes MDD ved Inderøy vgs særlig fram, med samspillet med AKSET og Inderøy Kulturhus. Inderøy er dessuten en av få kommuner utenfor Trondheimsregionen med positivt fødselsoverskudd de siste fem årene - et sted barnefamilier velger. Arbeidslivets kompetansebehov. Bedriftene på Innherred rangerer, vektet etter antall ansettelser, robusthet, samarbeid og relasjonsbygging, motivasjon og selvinnsett, formidling og kommunikasjon, og serviceorientering som de viktigste ferdighetene de vil rekruttere etter. Det er nettopp det musikk, dans og drama trener: å stå på en scene, å samhandle i ensemble, å ta og gi tilbakemelding, å levere under press. MDD er studieforberedende og understøtter fylkesdirektørens mål om flere med studiekompetanse. Kompetansen er relevant i lærerutdanning, helse og omsorg, og i kreative næringer som er en forutsetning for regional attraktivitet. Skolen som helhet. Programområdene ved Inderøy vgs er gjensidig avhengige. Studiespesialisering gir det elevgrunnlaget som gjør hele stillinger i fellesfag mulig, og som MDD-elevne er avhengige av. MDD er to tredjedeler av elevtallet og bærebjelken i skolemiljøet. Legges musikktilbudet ned, står ikke skolen igjen som en mindre skole - den står igjen uten elevgrunnlag. Da rammes alle skolens 180 elever, lærerne, og Inderøy som lokalsamfunn med en fungerende videregående skole. Ingen annen skole på Innherred kan overta denne funksjonen uten å bygge opp det Inderøy allerede har. Nasjonal reform. Et nytt nasjonalt rammeverk for videregående opplæring er på høring, og forslaget peker mot at totaltimetallet for MDD reduseres fra 2 943 til rundt 2 523 timer over tre år. Det gir en innsparing i løpet av kort tid uavhengig av hva fylkeskommunen beslutter nå, og taler for å bevare kvalitet ved de tilbudene som består framfor å svekke alle. Inderøy Utvikling SA ber Trøndelag fylkeskommune om følgende: 1. Velge alternativ 2 for musikktilbudet. 2. Legge fram objektive, dokumenterte kriterier for hvilke tilbud som videreføres før valget tas: kvalitet og bredde i eksisterende fagmiljø, fasiliteter og reelt investeringsbehov, søkertall og elevvolum over tid, betydning for kulturliv og bolyst, og arbeidslivets kompetansebehov - ikke elevgrunnlag alene. 3. Videreføre Inderøy videregående skole som fylkets eneste studiested med musikk, dans og drama samlet, og som MDD-tilbudet for den nordlige delen av fylket. 4. Dersom alternativ 2 ikke velges: utrede en variant av alternativ 3 der tilbudet avvikles ved ett studiested og de gjenværende viderefører med dagens elevsats. 5. Praktisere treparallellel-normen som spesialisering mellom skolene, ikke som nedleggingskriterium, og la skoler med regionale tilbud presentere seg på informasjonskveldene for 10. trinn i hele inntaksregionen. 6. Tallfeste den reelle innsparingen ved organisatorisk sammenslåing av ledelse per skole før tiltaket vurderes. 7. Sikre forbedret skoleskyss, busskort for hybelboere og trygge boløsninger for elever på Vg1 dersom strukturendringer gir lengre reisevei. Kompetansen som bygges ved Inderøy vgs er ikke erstattbar ved å styrke tilbud i Namsos, Steinkjer eller Trondheim. Den er komplett, den er i bruk, og den er vevet inn i næringslivet og kulturlivet

på Innherred på en måte som ikke lar seg flytte eller dele opp. Næringslivet på Inderøy står bak skolen - ikke fordi den er vår, men fordi den virker.

MÆRE LANDBRUKSSKOLE

Type innsender: Offentlig videregående skole i Trøndelag

Kontaktperson: Anne Johanne Skei Hatlinghus

Stilling: rektor

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Vi støtter fylkesdirektørens forslag om å fylle opp klasser og tilbud.

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Vi støtter fylkesdirektørens forslag

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

2: legge ned to musikktilbud i fylket (da beholder vi kvaliteten, men færre elever får tilbudet)

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Vi støtter forslag om å ta ned kapasiteten noe. Dette for å redusere antallet som slutter eller ikke består. Det er viktig å beholde nok plasser til at alle som gjør et bevisst valg om yrkesveien til studiekompetanse får muligheten til det

1e: Hvordan bør vi plassere skoletilbud til elever med individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og hvilke tilbud bør vi flytte ut av skolene?

Mære har gode forutsetninger for å gi et godt tilbud innen ITO. Vi er åpne for å bli et regionalt kompetansesenter, med profil "naturnær ITO". Vi har kapasitet til noen flere elever, hvis det bygges en god struktur rundt. Det er behov for investeringer i tilpasing av rom.

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Viktig å beholde naturbruk på Mære. Næringa i regionen trenger det tilbudet. Vi har ingen tilbud felles med andre skoler på Innherred, derfor ikke noe å hente på punkt 1 og 2.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Bosetting over hele fylket. Nødvendig kompetanse over hele fylket. Fritidstilbud, kultur- og idrettstilbud. Utdanning og arbeidsplasser overalt i fylket.

2c: Hvordan ta i bruk kompensierende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Nødvendig med bedre transportløsninger. Opprette shuttlebuss mellom skolesteder. Dele opp lange ruter, for eksempel i to, der hver buss bare stopper på halvparten av stoppestedene. De som bor lengst unna slipper da å innom alle stoppesteder og får kortere reisetid. Mære har god erfaring med å drive et hybelhus, kan bistå i utvikling av regionalt miljøteam for hybelboere. Digital undervisning ikke en god løsning.

INDERØY UNGDOMSSKOLE FAU

Type innsender: Organisasjon/kommune/fagskole/øvrig skole eller utdanningsinstitusjon

Kontaktperson: Anne Kjersti Bakstad

Stilling: Leder i FAU Inderøy ungdomsskole

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

FAU ved Inderøy ungdomsskole viser til fylkeskommunens høring vedrørende fremtidig skole- og tilbudsstruktur fram mot 2040. Som representanter for foreldrene til de fremtidige elevene i regionen, ønsker vi med dette å gi vårt høringssvar. Vår aller største bekymring knytter seg til en eventuell svekkelse eller fjerning av Musikk, dans og drama (MDD) ved Inderøy videregående skole. FAU mener at MDD-linjen er selve hjertet i skolen, og at et kutt her vil få dramatiske ringvirkninger for både skolen, ungdomsmiljøet og hele lokalsamfunnet.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

1: redusere summen skolen får per elev (da kan tilbudet bestå, men det kan gå utover kvaliteten på den praktiske undervisningen)

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Kommentar til musikktilbudet: FAU Inderøy ungdomsskole sine hovedpunkter Et unikt og uerstattelig kreativt økosystem: Inderøy har en helt særegen posisjon i Trøndelag når det gjelder samling av kreative krefter. Kommunen huser allerede unike fagmiljøer som Dans i Trøndelag og Nils Aas Kunstverksted, i tillegg til at det er et tett og etablert samarbeid med jazz- og folkemusikklinjene ved Sund folkehøgskole. Sund folkehøgskole har i samarbeid med kirka avgitt kantorer til MDD-linja og gitt et unikt nivå gjennom flere generasjoner. Dette styrker nivået på musikkdelen i MDD-linja, på høyt nivå. Dette nivået hadde ikke vært der uten MDD-linja og vice versa. Disse bedriftene/institusjonene utgjør sammen hjørnesteinsbedriften i Inderøy kommune. De eksisterer sammen og på grunn av hverandre, i ei nøye innfletting over mange år. MDD-linjen ved Inderøy videregående skole er den kritiske brikken som binder dette unike kreative økosystemet sammen. Å splitte opp eller fjerne dette tilbudet vil rasere et fagmiljø som det har tatt tiår å bygge opp, og som ikke lar seg gjenskape andre steder. Lærerressurser som beriker hele lokalsamfunnet: De høyt kvalifiserte fagpedagogene og kunstnerne som er ansatt ved MDD, er ikke bare en ressurs i skoletiden. De utgjør ryggraden i det lokale kulturlivet. De bidrar inn i kulturskolen, det frivillige organisasjonslivet, festivaler og lokale kunstprosjekter. Mister vi MDD-linjen, mister vi også disse lærerressursene. Det vil direkte svekke det kulturelle og fritidsrelaterte

tilbudet til barn og unge på Inderøy, helt fra barnehagealder til ungdomsskole. Nærhet, trivsel og psykisk helse: Elevene ved Inderøy vgs har over år stått frem og fortalt om et skolemiljø som oppleves både trygt og inkluderende. Skolen har lyktes med å skape en kultur der verdier som samhold og inkludering står sterkt, og dette preger hele elevmiljøet inklusive russefeiringa. Et slikt lærings- og oppvekstmiljø bygges over tid gjennom stabile relasjoner mellom elever, ansatte og lokalsamfunn. Ved en nedleggelse vil denne etablerte kulturen bli oppløst, uten garanti for at de samme kvalitetene kan videreføres i andre skolemiljøer. I vurderingen av skolestrukturen bør den dokumenterte evnen skolen har hatt til å skape et velfungerende og inkluderende elevmiljø vektlegges, da dette er en viktig faktor for elevenes trivsel, tilhørighet og læringsutbytte. I tillegg er det viktige faktorer for at elevene står i hele utdanningsløpet og gjennomfører videregående, noe som Inderøy videregående skole har svært gode tall på. Rekrutteringsarena til fremtidens arbeids- og kulturliv: Inderøy videregående skole har i en årrekke vist seg som en viktig svært god rekrutterarena for fremtidens ressurspersoner innen kulturlivet og kreative næringer. En reduksjon av tilbudet vil gi store ringvirkninger, for samfunnet, det profesjonelle kulturlivet i regionen og for frivilligheten. Dette vil medføre et fattigere kulturliv, noe som vanskelig måles i kroner og øre på kort sikt, men som på lengre sikt reduserer bolyst og attraktivitet for lokalsamfunnet. Spesialrom for MDD-fagene og nødvendig infrastruktur er utbygd relativt nylig, og dette vil være kostnadsfylt å flytte til andre skoler. Den nevnte økosystemet med humankapital, mennesker som kan utføre arbeidsoppgaver på høyt nivå på MDD-linjene eksisterer og er oppbygd gjennom lang tid og lar seg ikke flytte så lett. Men det er lett å rasere om man vil det. Attraktivitet og bolyst: At Inderøy er kjent som en kulturkommune med et komplett og levende videregående skoletilbud, er en av våre viktigste pilarer for å tiltrekke oss barnefamilier. Kutt i MDD-tilbudet vil gjøre kommunen mindre attraktiv for bosetting, noe som på sikt vil ramme elevtallet i grunnskolen og svekke rekrutteringen til lokalt næringsliv. Konklusjon: Det er unikt for Inderøy at så mange kreative krefter er samlet i én kommune. MDD-linjen ved Inderøy videregående skole er motoren i dette samarbeidet. FAU ved Inderøy ungdomsskole krever at Trøndelag fylkeskommune fremsynt skjermer og bevarer MDD-tilbudet ved en godt etablert og velrennomert skole som Inderøy videregående skole er. Å spare penger på denne linjen er en kortsiktig økonomisk gevinst som vil føre til et uopprettelig kulturelt og samfunnsmessig tap for hele regionen.

FRIVILLIG INDERØY SA

Type innsender: Organisasjon/kommune/fagskole/øvrig skole eller utdanningsinstitusjon

Kontaktperson: Anne Kjersti Bakstad

Stilling: Daglig leder

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Frivillig Inderøy SA (en av to frivilligsentraler i Inderøy) velger å komme med en høringsuttalelse på tilbudsstruktur som berører musikktilbudet ved Inderøy videregående skole. Endringen som er foreslått er til bekymring for den frivillige innsatsen, arbeidet og kapasiteten som gjenspeiler Inderøysamfunnet.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

1: redusere summen skolen får per elev (da kan tilbudet bestå, men det kan gå utover kvaliteten på den praktiske undervisningen)

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Kommentar til musikktilbudet: Frivillig Inderøy SA er et koordinerende ledd mellom kommunen og frivilligheten i Inderøy. Vi har god oversikt over den frivillige innsatsen som gjøres og ser daglig hvilken betydning den har på folkehelsen, livskvaliteten og attraktiviteten for Inderøy og Innherred som region å flytte til, for barnefamilier og også voksne ferdig etablerte. Kulturplanen til Inderøy kommune peker på viktigheten av å ha spydspisser som går foran å viser vei, i form av kvalitet, profesjonalitet og engasjement for kulturlivet. Denne funksjonen har Inderøy videregående skole og har hatt siden 1984, ved opprettelsen av musikklinjen. For så å bli utvidet, som den eneste skolen i Trøndelag med alle tre studieretningene, Musikk, dans og drama etter Reform 1994. Spydspissen som MDD- linjen ved Inderøy videregående utgår er helt essensielt for det særdeles aktive frivillighetslivet som finnes i Inderøy. Inderøy er blant annet en av få kommuner der vi har mange korps, og også egne barne- og ungdomskorps som er i stadig vekst med antallet korpsmedlemmer. Man kan også se til Spelet på Stiklestad og det unike antallet både profesjonelle og amatører, både på, bak, som regissører og i sentrale roller som har fått sin videregående opplæring ved Inderøy videregående skole. Dette kan være symptomatisk med at kvaliteten på den utdanningen som blir gitt er av et slikt nivå og kaliber som gjør skolen unik på både region, fylkes og nasjonalt nivå. For at den frivillige grasroten skal blomstre og skape kvalitet til livene våre, trengs det at noen går foran å viser vei, det gjør Inderøy videregående skole. La de få fortsette med det!

TEATER & UNGDOMSLAGET ØYNA

Type innsender: Organisasjon/kommune/fagskole/øvrig skole eller utdanningsinstitusjon

Kontaktperson: Eva Stavrum Klepp

Stilling: styresmedlem

Region: Innherred

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

HØRINGSSVAR TIL TRØNDELAGE FYLKESKOMMUNE ANGÅENDE TILBUDET PÅ DE VIDEREGÅENDE SKOLENE For Teater & Ungdomslaget Øyna er det essensielt at tilbudene ved Inderøy Videregående Skole består. Musikk elever bistår i produksjoner om det er behov for lydspor, musikk, drama og dans. Det vil si vi har tilgang på ferdigheter og kunnskap både på scenen og som kompetanse i øvingsperioder/planlegging. Når alle tre linjer er lokalisert på samme skole får vi helhet som utfyller hverandre, både i skolesammenheng og også for oss på utsiden i teatermiljø/ungdomslag. Skolen gir ungdommer fra lokalmiljøet mulighet til å satse innen kultur uten å måtte flytte langt, og i tillegg kan ungdommene satse og bidra til kultur i nærmiljøet mens de går på videregående. Samtidig får ungdommene studiekompetanse og mange muligheter etter vgs. Uavhengig av veien videre etter vgs har disse ungdommene opparbeidet en kompetanse som er veldig verdifull for lokalsamfunnet også senere. Vi i Teater & Ungdomslaget Øyna satser på ungdommene og kultur i lokalsamfunnet, det er derfor essensielt at ungdommene også videre har mulighet til å bo i kommunen. Om musikk-tilbudet på IVGS avvikles vil dette ha vesentlig betydning for de gjenværende linjene på skolen. Skolen blir da så liten og sårbar at det på sikt betyr at resten av skolen med stor sannsynlighet blir mindre attraktiv og ved neste korsvei legges ned. For oss har dette stor betydning da Inderøy ungdommen dermed får vesentlig pendlevei og mindre fritid, alternativ må flytte på hybel. Og også at mange av dagens elever på skolen kan velge helt andre linjer og dermed ikke bli ressursene vi er avhengige å beholde. Noe som igjen medfører lavere aktivitet i lokalmiljøet, både hos oss og øvrige teater og ungdomslag på Innherred. Og igjen gir lavere bolyst for oss i utkantene. Om man tar en kjapp sjekk på oppsetningene på Innherred den senere tid er det overveldende stort antall aktører som enten fortsatt eller tidligere har hatt sin videregående-tid på IVGS. Dette er viktig for hele Innherred og ønskelig også videre!

UTØY PENSJONISTLAG

Type innsender: Gruppe/råd (uten organisasjonsnummer)

Kontaktperson: Anne Birgit Ulvin

Stilling: nestleder i Utøy pensjonistlag

Region: Innherred

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Bevar Inderøy videregående skole Høringsuttalelse fra Utøy pensjonistlag, Inderøy kommune Pensjonistene på Utøy er tydelige på at vi må bevare Inderøy videregående skole. Vi ønsker å gi innspill med følgende momenter: - Inderøy videregående bør omdøpes til Nils Aas videregående skole. Det gir mulighet til en restart og en kulturell plattform som underbygger skolens kulturelle grunnlag på en ny måte. - Kollektivtilbud er viktig for pensjonister. Transport av videregående elever til/fra Inderøy og fra/til omliggende bygder og byer gir muligheter for pensjonister til å benytte seg av skoleskyssruter. Det er større sjanse for å opprettholde jernbanetilbudet med Røra Stasjon som stoppested hvis vi har videregående skole i bygda. Tilbudet om tilbringertjeneste står også sterkere. - Inderøy vil bli en fattigere kommune kulturelt sett. Skolen tilfører kulturell bredde. Det er lagt stor vekt på at eldre skal bo hjemme lengst mulig. I det perspektivet er det kulturelle tilbudet som videregående tilbyr i løpet av et skoleår viktig for hjemmeboende eldre sin livskvalitet. Den kulturelle spaserstokken underbygger behovet for at ungdom tilføres kulturkompetanse som i neste omgang vil blomstre i form av rikholdig kulturtilbud for den eldre del av befolkningen. - På sikt er det stor sannsynlighet for at elever ved videregående i Inderøy vil flytte tilbake til kommunen etter endt utdanning. Dette gjelder både elever som har vokst opp i Inderøy og elever fra andre steder som har blitt glad i bygda. Det anses som en berikelse for kommunen. -

Trygghet er viktig for eldre. Mange pensjonister, både enslige og ektepar, leier ut hybel til videregående elever. Det oppleves som en trygghet i hverdagen å ha ungdommer i huset for de det gjelder. Videregående elever er også gode rollemodeller for barne- og ungdomsskoleelever. Det forebygger ungdomskriminalitet og skaper et tryggere lokalsamfunn for alle.

INNHERRED NÆRINGSFORENING

Type innsender: Organisasjon/kommune/fagskole/øvrig skole eller utdanningsinstitusjon

Kontaktperson: Arild Klokkehaug

Stilling: Næringspolitisk leder

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Dette høringsvaret er et felles høringsvar fra Innherred Næringsforening, Steinkjer Næringsforening, Inderøy Utvikling og Snåsa Næringsforum. I det følgende omtaler vi disse som Næringsforeningene på Innherred. Svarene er basert på en spørreundersøkelse som Næringsforeningene på Innherred har sendt ut til sine medlemmer og som ble gjennomført i perioden 18. august til 1. september 2026. Undersøkelsen ble sendt ut etter næringslivsmøtet på Stiklestad 18. august, med svarfrist 2. september. Spørreundersøkelsen fikk 195 svar, hvorav fordelingen mellom kommunene var (antall respondenter): Levanger 39, Verdal 37, Steinkjer 39, Inderøy 30, Snåsa 22 og fra virksomheter som opererer i flere kommuner på Innherred 28. Av respondentene var 17 offentlige virksomheter, herunder fire av de fem kommunene. Videre kom 17 svar fra virksomheter med over 250 ansatte og 13 fra virksomheter med 101–250 ansatte, altså en god dekning blant regionens største arbeidsgivere. Virksomhetene oppgir at de i dag har 610 lærlinger. Dette tilsvarer over 60 % av de om lag 1 000 løpende lærekontraktene i regionen. Vi estimerer at respondentenes virksomheter representerer 18 000 sysselsatte av de ca 31 000 registrert på Innherred, altså mer enn 50% av alle arbeidsplasser i regionen (intervallgrenser 15500 - 21800). Respondentene fikk svare anonymt og mottakere av invitasjonen til å svare er i stort sett toppledere i virksomhetene. En statistisk analyse viser at inntil fire svar kan være mulige dubletter, men de kan også være unike svar. Disse utgjør en maksimal overrapportering på 2,0%. Undersøkelsen har svært bred geografisk og bransjemessig dekning og omfatter virksomheter som samlet representerer en betydelig del av sysselsettingen og læreplassene på Innherred. Resultatene gir derfor et solid grunnlag for å beskrive næringslivets kompetansebehov og prioriteringer, samtidig som undersøkelsen ikke er et tilfeldig statistisk utvalg. Høringsbrevet og de foreslåtte tiltak baserer seg på SSBs befolkningsframskriving fra 2024, med dystre tall for spesielt Innherred fram mot 2040. Vi vil påpeke at den nye befolkningsframskrivingen fra juni 2026 ikke er fullt så dramatisk. I SSB tall som ligger til grunn for høringen, ville Innherred ha hatt en reduksjon av 16-18 åringer lik 586, mens de nye tallene viser en reduksjon på 507, altså 79 flere 16-18 åringer enn fryktet. For Levanger og Verdal er tallene enda bedre. Her var det antatt at gruppen 16-18 åringer ville reduseres med 372, mens den nye befolkningsframskrivingen anslår 237, altså 135 flere 16-18 åringer mer enn fryktet. De oppdaterte framskrivingene reduserer det forventede fallet, selv om hovedbildet fortsatt er synkende ungdomskull. Dette taler for at de mest irreversible tiltakene bør avvente en

oppdatert analyse av elevgrunnlag, økonomi og kompetansebehov. Næringsforeningene på Innherred anbefaler at fylkeskommunen prioriterer organisatorisk samordning, bedre klasseoppfylling og samarbeid på tvers av skoler før utdanningskapasitet bygges ned. Bredden på VG1, antallet påbyggsplasser og strategisk viktige yrkesfag bør i hovedsak opprettholdes. Før tilbud flyttes eller avvikles, må konsekvensene for gjennomføring, læreplasser, kompetansetilgang og reell netto innsparing dokumenteres. 1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028? Næringsforeningene på Innherred støtter behovet for effektivisering og tilpasning til nye økonomiske rammevilkår. Samtidig mener vi at dimensjoneringen av tilbudsstrukturen i sterkere grad må ta utgangspunkt i arbeidslivets framtidige kompetansebehov og behovet for å fylle samfunnskritiske funksjoner enn i kortsiktige innsparingshensyn. Fylkeskommunen skisserer to hovedtiltak: 1. Fullere klasser: Færre skoler som har samme tilbud, strengere krav til elevtall for å få starte opp en klasse og sammenslåing av administrasjonen ved noen av skolene og samtidig opprettholde undervisning ved alle skolesteder. 2. Redusere kostnadene på dyre tilbud: Reduksjon av budsjett for musikktilbudet, redusere den ikke-lovpålagte satsingen på spisset toppidrett, en liten forskyvning av elever fra yrkesfag til studieforberedende og redusere inntak til påbygg ved for eksempel å øke karakterkravet. Fullere klasser For første hovedtiltak med fullere klasser mener Næringsforeningene på Innherred at som hovedregel bør bredden i VG1 opprettholdes i regionen og så nær elevenes bosted som elevgrunnlaget tillater. 15-16 åringer som kommer rett fra 10. klasse er ikke alle like godt rustet for en eventuell hybeltilværelse, eller en oppstart på videregående i fag de ikke er helt motivert for. Som hovedregel bør bredden i VG1 opprettholdes nær elevenes bosted. Samling bør først vurderes på VG2 og VG3. Eventuelle unntak på VG1 må bygge på flerårige søkertall, dokumenterte kompetansebehov, reiseavstander og konsekvenser for gjennomføring. Dersom et eksisterende utdanningstilbud skal flyttes, samles på færre skoler eller organiseres annerledes enn i dag, bør nærhet til lærebedrifter og næringsklynger veie tyngst (54% i spørreundersøkelsen). Spesialisering med sterke fagmiljøer har støtte fra 38% av respondentene, men samtidig sier de at dette krever gode kollektivforbindelser og pendlingsmuligheter (38%), og at det blir høy sannsynlighet for at tilbudet kan starte opp hvert år (37%). Ledig kapasitet i eksisterende skolebygg bør ikke være et tungtveiende hensyn, da kun 18% sier dette bør være avgjørende. Vi kan støtte Fylkeskommunens ønske om fullere klasser for å redusere utgjevningstildelingene til skoler med lav fyll%, men vi kan ikke støtte ønsket om reduksjon av yrkesfag hvis argumentet er at yrkesfag og opplæring i bedrift koster mer enn studiespesialisering, se beskrivelse under. Reduksjon av kostnader på dyre tilbud Reduksjon i musikktilbudet Næringsforeningene støtter primært alternativ 2, der to av fem tilbud avvikles for å bevare kvaliteten i de resterende. Hvilke tilbud som videreføres, må avgjøres ut fra dokumenterte kriterier for kvalitet og bredde i eksisterende fagmiljø, gode fasiliteter og lave investeringsbehov, kortest reiseveg for samlet elevmasse og regional betydning. Dette utdypes under punkt 1c. Reduksjon i ekstra satsing på spisset toppidrett Næringsforeningene på Innherred kan støtte det foreslåtte kuttet fra drøyt 20mnok til 12mnok, evt mer om nettobesparelsen blir større om andre aktører tar over mer av finansieringen. Påbygg Fylkeskommunens egne tall viser at gjennomføringen på påbygg

varierer sterkt med elevenes faglige utgangspunkt. I skoleåret 2024–2025 fullførte og besto 31,6 % av elevene med 25–30 grunnskolepoeng, mot 73,9 % blant elever med 35–40 poeng og 89,7 % blant elever med 45–50 poeng. Dette tilsier behov for bedre rådgivning, tettere oppfølging og mer tilpassede løp. Det er ikke i seg selv et argument for å stenge muligheten gjennom en kraftig reduksjon i antall plasser. Næringsforeningene anbefaler derfor at: 1.

Påbygg opprettholdes som en reell mulighet med likt antall plasser som i dag, men samles på færre skoler der dette gir fullere klasser og bedre ressursutnyttelse. 2. Det utvikles fleksible kombinasjoner av læretid, fagbrev og studiekompetanse, i samarbeid med skolene, opplæringskontorene og arbeidslivet. 3. Flere elever motiveres og støttes til å fullføre fagbrev før de tar studiekompetanse, heller enn å stramme inn på antall plasser. 4.

Rådgivningen i ungdomsskolen styrkes, slik at elever som primært ønsker høyere utdanning får god informasjon om studiespesialisering, mens valg av yrkesfag bygger på interesse, forutsetninger og et realistisk ønske om fagutdanning. 5. Effekten må måles, blant annet gjennom andelen som oppnår fagbrev, fullfører påbygg, går videre til høyere utdanning eller faller ut av opplæringen. En slik modell balanserer tre hensyn som næringslivet på Innherred er opptatt av: flere kvalifiserte fagarbeidere, fortsatt tilgang til høyere utdanning og bedre bruk av fylkeskommunens ressurser. Det avgjørende er ikke å begrense elevenes framtidige muligheter, men å organisere opplæringsløpene slik at flere faktisk fullfører med en kompetanse som gir grunnlag for arbeid eller videre utdanning. Bedre balanse mellom yrkesfag og studiespesialisering Næringsforeningene på Innherred har alltid vært en forkjemper for yrkesfag for å dekke behovet til næringslivet. Gjennom spørreundersøkelsen har vi kartlagt rekrutteringsbehovet hos arbeidslivet, fra hvilket kompetansenivå de rekrutterer og hvilke fagfelt vi har behov for. Takket være god deltagelse og svar fra de aller fleste av våre store arbeidsplasser har vi kartlagt at De 175 virksomhetene som oppga et tall, forventer samlet rundt 5 188 ansettelser de neste fem årene. En grov, vektet beregning viser at 50% av ansettelsene vil kreve fagbrev/fagskole, 43% vil kreve høyere utdanning og at kun 7% kan ansettes uten videregående opplæring (realkompetanse eller ufaglært). Undersøkelsen estimerer over 2300 ansettelser innen fagområdet helse og omsorg de neste fem årene, industrien forventer å rekruttere nær 700, bygg & anlegg over 400 og kraft/olje/gass sektoren 210. Når skolene på Innherred har rundt 130 elever på helse- og oppvekstfag i VG1, så sier det seg selv at vi ikke klarer å møte rekrutteringskrisen for helsesektoren framover. Også for sekundærnæringen klarer vi ikke å produsere nok arbeidskraft til å møte behovet framover. Undersøkelsen viser et stort behov både for fagarbeidere og personer med høyere utdanning. Utfordringen løses derfor ikke ved en generell forskyvning mellom yrkesfag og studieforberedende, men ved å dimensjonere tilbudene etter dokumenterte behov innen de enkelte fagområdene. Reduksjon i yrkesfag Innherred er en industriregion med stor verdiskaping, spesielt i sekundærnæringen. 88% av respondentene sier at dimensjoneringen av yrkesfagsplasser bør styres av arbeidslivets framtidige behov for fagarbeidere, indirekte sagt: ikke styrt av innsparingsbehov. Sekundærnæringen, en stor arvtaker av yrkesfagselever, er den desidert største verdiskaperen i vår region med ca 50% større driftsinntekter enn tertiærnæringen. Det er derfor svært viktig at innstramminger på antall yrkesfagsplasser ikke skader tilgangen til arbeidskraft, og dermed verdiskapingen. Her snakker vi om at fylkets

innsparinger i millionklassen kan påvirke næringslivets produksjon i milliardklassen. Næringsforeningene på Innherred er sterkt kritiske til å redusere teknologi- og industrifag på Levanger fra 3 til 2 klasser. Vi kan ikke akseptere fylkeskommunens argument om at en midlertidig kapasitetsreduksjon ved Aker Solutions tilsier et varig redusert behov for teknologi- og industrifag. Dette gir etter vår vurdering et for kortsiktig beslutningsgrunnlag. Bare fra egen undersøkelse vet vi at bedriftene som rekrutterer fra bla TIF vil trenge 1000 nye personer de neste fem årene, og selv Aker Solutions, som nå er på normalbemanning, har oss bekjent, stipulert en betydelig rekruttering fram mot 2031. Det er avgjørende å beholde tre VG1-klasser i teknologi- og industrifag ved Levanger videregående skole. Et bredt elevgrunnlag på VG1 er nødvendig for å opprettholde bredden i VG2-tilbud og lærefag, herunder kjemiprosess- og laboratoriefag. For å videreføre viktige VG2 fag må bredden i VG1 være tilstede med tre fulle klasser. Berørte bransjer som rekrutterer fra TIF har et potensial for å øke antall lærlinger fra 265 til over 400, altså +135 lærlinger! Det er også et faktum at tyngden av lærlingeplasser som rekrutterer fra dette tilbudet ligger i Levanger og Verdal. Undersøkelsen viser tydelig at arbeidslivets framtidige behov for fagarbeidere og nærhet til lærebedrifter og næringsklynger veier svært tungt. Vi vil også slå et slag for Yrkessjåføropplæringen ved Ole Vig. Norges Lastebileierforbund anslår behovet for nye sjåførere til 2500 per år på landsbasis, mens det i Europa allerede står rundt 400.000 lastebilsjåførstillinger ubesatt. Rekruttering til denne bransjen er avgjørende for at næringslivet skal fungere. VG2 Transport & logistikk ved Olav Duun og Ole Vig er viktig også for Innherred, likeså VG1 TIF og SSR ved Levanger, Verdal og Steinkjer. For foreslått kutt i VG1 Restaurant- og matfag ved VG1 SVGS, frykter vi at dette bryter mot Verdiskapingsstrategien til Trøndelag og svekker en bærebjelke i fylket. Dersom tilbudet halveres svekkes fagmiljøene og tilgang på arbeidskraft med kunnskap om lokale råvarer og trønderske gjestebud vil reduseres. Vi ser at søkertallene har gått ned siste år, men vi ber fylkeskommunen ha litt mer langsiktig strategi og ikke respondere umiddelbart etter ett år med nedgang i søkertall. Kjemiprosess og laboratoriefag ved LVGS var truet for noen år siden pga svært lave søkertall, men gjennom mobilisering og en bevisstgjøringskampanje har søkertallene vært gode alle årene siden. For tilbud som er viktige for verdiskapingen (TIF) og identiteten til Trøndelag (bl.a. mat), så oppfordrer vi til et bredt, årlig samarbeid mellom fylkeskommunen, skolene, kommunene, næringsforeningene, bransjene, opplæringskontorene, NAV og regionale kompetansemiljøer for å styrke søkertallene og sikre rett dimensjonering. I undersøkelsen har vi kartlagt hvilke konsekvenser det vil få for arbeidslivet om relevante utdanningstilbud reduseres eller flyttes ut av regionen. 65 % av virksomhetene forventer vanskeligere rekruttering av fagarbeidere, 52 % forventer færre lærlinger, 49% mener det kan svekke bolyst og gjøre det vanskeligere å tiltrekke seg og beholde ansatte på Innherred, 47 % mener dette kan begrense vekst og investeringer i regionen, og 38% frykter at det vil øke hjerneflukt ved at ungdom som flytter ut av regionen ikke kommer tilbake. Riktig dimensjonering er ikke tilstrekkelig dersom kvaliteten i opplæringen ikke holder tritt med arbeidslivets utvikling. Fylkeskommunen bør derfor utvikle mer praksisnære løp, styrke arbeidslivskunnskap og HMS, prøve ut 1+3-modeller og bedriftsbasert opplæring og samarbeide med næringslivet om utstyr, læringsarenaer og hospitering. På dette grunnlaget ber vi om at påbyggsmuligheter opprettholdes for å sikre

overgang til høyere utdanning, at viktige tilbud for sekundærnæringen som TIF ikke svekkes eller flyttes ut av regionen, og at det startes et større arbeid med studieveiledere i ungdomsskolen for å få flere til å velge helsefag eller studiespesialisering hvis de ønsker å ta høyere utdanning, spesielt innen helse. Vi kan støtte samordning av enkelte andre tilbud for å oppnå fullere klasser og noe færre tilbud (VG2 og VG3), såfremt tilbudene ikke flyttes ut av regionen.

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Næringsforeningene på Innherred støtter at ungdom fortsatt skal kunne kombinere videregående opplæring med målrettet satsing på konkurranseidrett. Samtidig mener vi det er rimelig å forenkle ordningen og redusere fylkeskommunens særskilte finansiering av spisset toppidrett, forutsatt at endringene gjennomføres forutsigbart og i samarbeid med skolene, idretten og andre relevante aktører. Blant de respondentene som valgte et alternativ, var det en klar støtte til fylkeskommunens forslag om reduksjon, selv om vi ikke er gjort kjent med mulige konsekvenser. Mange respondenter oppga at de ikke hadde tilstrekkelig grunnlag for å vurdere de særskilte satsingene på toppidrett og musikk, henholdsvis 71 og 69 av 195 respondenter. Resultatene må derfor tolkes med varsomhet. Samtidig minner fritekstsvarene om at et attraktivt samfunn trenger balanse mellom noe å leve av, leve i og leve for, ikke bare effektiv produksjon. Vi fremhever ett svar fra undersøkelsen som sier: Det utdannes gode elever på toppidrett som er attraktive for næringslivet fordi de må lære seg at det er hard jobbing som skaper resultater. Dette er ungdommer som næringslivet ønsker i årene fremover.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

2: legge ned to musikktilbud i fylket (da beholder vi kvaliteten, men færre elever får tilbudet)

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Udir framhever i en nylig artikkel at Økt overgang til påbygg og lære har de siste 10 årene bidratt til at flere og flere yrkesfagselever har progresjon fra VG2. I vår spørreundersøkelse ang besparelser innen påbygg, så ønsket 50% å beholde antall plasser, men samle tilbudene på færre skoler for å få større klasser og bedre ressursbruk. Utvikling av flere fleksible kombinasjoner av læretid og studiekompetanse fikk 27%, mens kun 15% mente at kapasiteten på påbygg bør reduseres noe (10%) eller mye (5%). 8% mente at påbygg bør beholdes som det er og ta kuttene andre steder. En generell reduksjon i påbyggskapasiteten kan begrense progresjonsmulighetene for enkelte elever. Før kapasiteten reduseres, bør fylkeskommunen dokumentere hvilke elevgrupper som berøres, hvorfor de velger påbygg, og hvilke alternative løp som faktisk er tilgjengelige. En av grunnene til at elever velger påbygg kan være mangel på læreplasser. Etter vår spørreundersøkelse vet vi at potensialet for å øke antall læreplasser absolutt er tilstede. Våre respondenter har 610 læreplasser per i dag og sier at dette kan økes til 978 hvis forholdene lå bedre til rette, altså en 60% økning.

For å ta ned behovet for påbygg inviterer vi derfor fylkeskommunen til et felles kartleggingsarbeid for hvordan det kan skapes flere læreplasser. Flere relevante læreplasser kan redusere antallet elever som velger påbygg fordi de ikke får læreplass, men vil ikke fjerne behovet for påbygg som en planlagt vei til høyere utdanning. Alt i alt kan dette være en ønsket løsning for elever med lavt karaktersnitt som, ref fylkeskommunens observasjon, ville slitt med gjennomføring av påbygg. Påbygg er et viktig tilbud for svært mange retninger. Den største yrkesgruppen på vår største arbeidsplass på Innherred, Sykehuset Levanger, er sykepleiere. Mange av disse har vært avhengige av påbygg etter å ha gått helse- og omsorgsfag på VGS. Også i mange andre bransjer på Innherred er behovet for høyere utdanning tydelig. Samtidig bør fylkeskommunen utvikle flere fleksible løp der læretid, fagbrev og studiekompetanse kan kombineres. Det kan være løsninger der deler av påbyggingen gjennomføres digitalt, over lengre tid eller parallelt med læretid. Opplæringskontorene og lærebedriftene bør involveres i utvikling og utprøving av slike modeller. Fritekstsvarene peker blant annet på videreutvikling av nettskolen og muligheten for å knytte påbygg tettere til opplæringskontorene og gjennomføring av fagbrev. Rektorene har også foreslått alternative løsninger som kombinerer nettskole og læretid. Målet må være at flere yrkesfagelever fullfører med fagbrev, uten at veien til høyere utdanning stenges. Undersøkelsen viser at 172 av 195 virksomheter (88%), mener arbeidslivets framtidige behov for fagarbeidere bør være styrende for dimensjoneringen av yrkesfag. Samtidig peker 87 virksomheter på behovet for balanse mellom fagarbeidere og personer med høyere utdanning, mens 41 virksomheter vektlegger høy gjennomføring og andelen elever som oppnår fagbrev. Næringsforeningene på Innherred vil derfor be fylkeskommunen om opprettholde et godt tilbud for påbygg, men at det også kan samles på færre skoler. Samtidig vil vi be fylkeskommunen jobbe for å utvikle flere fleksible kombinasjoner av læretid og studiekompetanse. Noen elever oppdager underveis at det valgte utdanningsløpet ikke samsvarer med interessene, forutsetningene eller framtidsplanene deres. Bedre samarbeid mellom rådgivningstjenesten i ungdomsskolen, videregående skole og arbeidslivet kan bidra til mer informerte valg. Rådgivningen må gjøre elevene bedre kjent med egne interesser og forutsetninger, men også med bredden av utdanningsveier, regionale jobbmuligheter og framtidige kompetansebehov. Dette krever mer hospitering, tettere samarbeid med arbeidslivet og bedre informasjon til både elever og foresatte. Vi kan, hvis i samarbeid med fylkeskommunen, være agent for dette gjennom en utvidet satsing på arrangement som Møteplassen under Industriens Uke med både forløpere og oppfølging i etterkant fram mot søknadsfrist. I januar 2025, som oppfølging av Møteplassen 2024, tok vi med 13 bedrifter for å møte nesten 600 10. klassinger på tre ungdomsskoler, nettopp for at de skulle kunne gjøre mer bevisste valg. Slike tiltak krever ressurser, men netto besparelser pga færre feilvalg vil være høyere.

1e: Hvordan bør vi plassere skoletilbud til elever med individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og hvilke tilbud bør vi flytte ut av skolene?

Næringsforeningene på Innherred har ikke skolefaglig grunnlag for å anbefale konkrete lokaliseringer. Vi mener likevel at elevenes behov, stabile og kompetente fagmiljøer,

inkludering og nærhet til ordinære opplæringsarenaer må veie tyngre enn kortsiktige innsparinger.

1f: Hvordan bør vi dimensjonere tilbudet ved Olav Duun videregående skole? Bør vi gå for alternativ 1 eller alternativ 2 i forslaget?

Dimensjoneringen av Olav Duun VGS er Namdalens vurdering, og Næringsforeningene på Innherred tar ikke stilling til alternativ 1 eller 2. Ved dimensjoneringen bør fylkeskommunen vurdere samlet kapasitet og fagmiljø på tvers av regiongrenser, slik at nye investeringer utfyller framfor unødvendig å duplisere eksisterende kapasitet.

1g: Er utdanningstilbudene innen videregående opplæring for voksne i overenstemmelse med arbeidslivets behov, skolens opplæringskapasitet og arbeidslivets opplæringskapasitet i Trøndelag?

59 % av bedriftene har betydelig eller noe behov for at voksne kan ta fagbrev eller annen videregående opplæring. Halvparten av alle fag- og svennebrev i Norge siste år ble tatt av voksne over 25 år. Dette er allerede en hovedvei inn i arbeidslivet, og bør dimensjoneres deretter. Et tettere samarbeid mellom skole, NAV og arbeidsliv ønskes av 36% av respondentene i undersøkelsen som har svart på hvilke voksenopplæringstiltak som bør prioriteres. Fagbrev på jobb for personer som allerede er i arbeid etterspørres av 69% av respondentene og er det mest ønskede tiltaket, tett fulgt av Modulbasert opplæring som kan kombineres med jobb, som etterspørres av 56%. Hele grunnlaget for denne høringen er det dramatiske fallet i ungdommer de neste 15 årene, og derfor er det enda viktigere til å få flere voksne, innvandrere og personer utenfor arbeid og utdanning inn i kvalifiseringsløp. Et tilbud som kombinerer norsk- og fagopplæring etterspørres av 24% av respondentene. Innherred Næringsforening og Steinkjer Næringsforening har sammen med voksenopplæringene ved Steinkjer, Verdal og Levanger satt opp 3 fulle klasser med arbeidsinnvandrere på gratis norskkurs, støttet av IMDi. Tiltaket har vist seg å være svært populært både hos arbeidsgivere og arbeidstakere. Vi savner mer anerkjennelse av realkompetanse og kortere vei til fagbrev, etterspurt av 36% i undersøkelsen, noe som vil kunne få mange, som per nå stoppes av formelle krav, ut i arbeid. Dette gjelder spesielt innvandrere som ikke får godkjent sin utdanning fra hjemlandet. Det er spesielt innen Helse- og oppvekstfag, men også bygg- og anleggsfag, at andelen av voksne over 25 år blant nyutdannede fagarbeidere er aller størst (Udir). Omskolering av voksne til disse bransjene etterspørres av 27%. Vi har allerede påpekt et et betydelig og dokumentert rekrutteringsbehov innenfor helsesektoren, og også identifisert et stort rekrutteringsbehov innenfor industri og bygg- og anleggssektoren, så vi oppfordrer fylkeskommunen til å spesielt satse på disse. Nett og samlingsbaserte løsninger for voksne heller enn et skoleløp etterspørres av flere.

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Næringslivets prioritering er tydelig: organisatoriske grep og bedre klasseoppfylling framfor generelle, flate kutt. Situasjonen med fallende ungdomskull og reduserte

økonomiske rammer krever omstilling, men med den store verdiskapingen som skjer på Innherred kan vi ikke tillate at elevtall og kostnad per elev er de eneste styringskriteriene. Skal vi skape fortsatt vekst, er også de minste brikkene viktige for å få puslespillet til å gå opp. Elevtallene synker mens arbeidslivets behov for kompetanse består og vil kunne øke. 69 % prioriterer samordning av ledelse, administrasjon og støttefunksjoner, 51 % samling av små tilbud på færre skoler. Bare 4 % støtter generelle kutt. Samordning av administrasjon og støttefunksjoner og forpliktende samarbeid om stillinger støtter vi. I skoleutvalgene ved Levanger, Verdal og Inderøy VGS har behovet for en tilstedeværende leder blitt understreket, enten det er rektor eller en lokal stedansvarlig. Gevinsten kan være liten, samtidig vil samorganisering kunne utløse muligheter for bl.a. delte lærerressurser. Flere fra vårt næringsliv påpeker at det må være billigere for samfunnet og fylkeskommunen at enkelte lærere underviser ved to skoler heller enn at hele klasse må basere seg på hybeltilværelse og/eller busstransport. Det kan bidra til at flere elever får gå på et ønsket tilbud ved sin lokale skole iallfall for VG1, og at samling av tilbud ved færre skoler fra VG2 ikke vil oppleves like dramatisk. Innherred må behandles differensiert. NAV Trøndelags bedriftsundersøkelse 2026 viser at regionen har den høyeste andelen virksomheter med rekrutteringsproblemer av alle markedsområder i fylket, og samtidig får den nest største nedgangen i 16–18-åringer. Trøndelag i tall viser at Innherred mister 6,5 % av befolkningen i arbeidsaktuell alder fram mot 2050, dobbelt så mye som resten av Trøndelag utenfor Trondheim. Regionen som allerede sliter mest med rekruttering men som har den største sekundær og helsesektoren utenfor Trondheim, må ikke være den som mister mest utdanningskapasitet. Kravene til klasseoppfylling må differensieres mellom by og distrikt, og ett svakt søkerår må ikke avgjøre framtiden til et strategisk viktig fagmiljø. Her tror vi at tidlig og tettere samarbeid vil kunne løse mange av utfordringene. Her bør det være en årlig prosess der alle relevante parter kan gjennomgå kommende utfordringer og finne praktiske løsninger til en optimal dimensjonering. Vi gjentar også at når ungdomskullene svikter må innsatsen også rettes enda mer mot voksne, innvandrere og personer utenfor arbeid og utdanning.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

For næringsforeningene på Innherred handler Trøndelagssamfunnets beste om å sikre at hele fylket også i framtiden har tilgang på den kompetansen som trengs for verdiskaping, velferd, bosetting og attraktivitet. Konsekvensene for arbeidslivets kompetansetilgang, gjennomføring i skolen, rekruttering til læreplasser, regionale arbeidsmarkeder og attraktive lokalsamfunn må tillegges stor vekt. Ved dimensjoneringen må fylkeskommunen balansere elevenes ønsker med dokumenterte, langsiktige kompetansebehov og behovet for å fylle samfunnskritiske funksjoner. Målet må være å gjøre relevante utdanningsveier attraktive og tilgjengelige, ikke å styre elever inn i løp de mangler motivasjon eller forutsetninger for. For at behov til samfunn og elever skal matche best mulig, ligger mye av løsningen i bedre bevisstgjøring og å gjøre samfunnets behov mer attraktive for elevene. Vår spørreundersøkelse viser at arbeidslivet i stor grad ønsker at utdanningstilbud lokaliseres der de har sterkest kobling til lærebedrifter og næringsklynger. Over halvparten

av respondentene oppga dette som det viktigste kriteriet dersom tilbud må flyttes eller samles. Samtidig understrekes behovet for sterke fagmiljøer, høy oppstartssikkerhet og hensyn til lokalsamfunnenes attraktivitet. Dette peker mot at Trøndelagssamfunnets beste ikke nødvendigvis er flest mulig tilbud overalt, men heller en struktur som gir høy kvalitet, god tilgang på fagarbeidere og studenter, og som samtidig opprettholder livskraftige regioner i hele fylket. Innenfor Innherred som region, så kan skolene spesialisere seg på felt som er unike for sitt nedslagsfelt tilpasset maksimal utnyttelse av nærliggende læreplasser. Vi mener derfor at framtidige strukturendringer bør vurderes ut fra hvilken løsning som best ivaretar den samlede kompetanseforsyningen til Trøndelag de neste 10–20 årene, ikke bare hvilke tiltak som gir størst budsjettgevinst på kort sikt. Færre ungdomskull gjør effektivisering nødvendig, men mangelen på arbeidskraft gjør samtidig utdanningskapasiteten til en av fylkets viktigste strategiske ressurser. Hvis vi i framtiden står uten folk til å betjene de store bransjebehovene, hjelper det lite at fylkeskommunen har nådd sine sparemål. Dette dilemmaet må vi løse sammen. Bedriftene rangerer vanskeligere rekruttering av fagarbeidere og svekket bolyst som de to viktigste konsekvensene dersom tilbud reduseres eller flyttes ut av Innherred. Når svarene vektet etter virksomhetenes forventede rekrutteringsbehov, blir konsekvensene for rekruttering og bolyst enda tydeligere. NAV viser at 23 % av alle mellom 20 og 66 år på Innherred står utenfor arbeid og utdanning, og at utdanning er den viktigste beskyttelsen mot utenforskap. Kostnadene ved frafall bæres av NAV, kommunene og den enkelte, ikke av fylkeskommunens skolebudsjett. De økonomiske konsekvensene av de foreslåtte endringene er ikke tilstrekkelig synliggjort. Før tilbud flyttes, samles eller avvikles, må fylkeskommunen legge fram sammenlignbare beregninger av reell netto innsparing, inkludert investeringer, ombygging, skoleskyss, kompenserende tiltak og kostnader som overføres til elever, familier, kommuner og arbeidsliv. Reversible tiltak bør prøves før spesialiserte tilbud, fagmiljøer eller skolesteder bygges ned. Utdanningskapasitet og velfungerende lokalsamfunn er en del av Trøndelags samfunnsmessige egenkapital og må forvaltes langsiktig.

2c: Hvordan ta i bruk kompenserende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Kompenserende tiltak bør først og fremst brukes når fylkeskommunen kan dokumentere at selve strukturendringen gir en tydelig gevinst for kvalitet, kompetansetilgang eller ressursutnyttelse. Næringslivets svar viser at konsekvenser for læreplasser og arbeidslivets tilgang på kompetanse er det viktigste som må vurderes før et skolested eventuelt legges ned (50 % av respondentene). Det er også stor oppslutning om at fylkeskommunen må dokumentere reelle netto innsparinger etter investeringer, ombygging og økte transportkostnader (39 %), samt konsekvenser for gjennomføring, læringsmiljø og sårbare elever (35 %). Dersom tilbud flyttes eller samles, mener vi at kompenserende tiltak må målrettes mot de faktorene som faktisk påvirker elevenes mulighet til å lykkes. Gode kollektivløsninger, redusert behov for hybel, økonomisk støtte til økte reisekostnader, desentraliserte opplæringsmodeller og tett oppfølging av elever bør prioriteres. Samtidig bør tiltakene bidra til å opprettholde koblingen mellom skolene, lærebedriftene og næringsklyngene, ettersom nærhet til arbeidslivet var det klart viktigste kriteriet for

lokalisering av tilbud i vår undersøkelse (54 %). Kompenserende tiltak kan redusere negative effekter av endringer, men bør ikke brukes som en erstatning for grundige konsekvensutredninger. Elevenes beste ivaretas når fylkeskommunen kan dokumentere at gevinsten ved endringen er større enn ulempene for elever, arbeidsliv og lokalsamfunn, og når de som blir berørt får reell støtte til å mestre den nye situasjonen. Tiltakene bør fastsettes før endringen vedtas, finansieres som en del av strukturendringen og evalueres gjennom reisetid, fravær, gjennomføring, trivsel og frafall. Dersom tiltakene ikke virker etter hensikten, må organiseringen kunne justeres.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Næringsforeningene på Innherred støtter at de skolefaglige vurderingene skal stå sentralt, men mener oppsummeringen må utvides slik at den også dokumenterer konsekvenser for læreplasser, arbeidslivets kompetansetilgang, reisevei, hybelbehov og sårbare elever. Vurderingen må dessuten synliggjøre reell netto innsparing etter investeringer, ombygging, skoleskyss og kompenserende tiltak. Før irreversible beslutninger tas, bør fylkeskommunen også vurdere konsekvensene av å miste fagmiljøer og utdanningskapasitet som kan bli krevende og kostbare å bygge opp igjen. Den skolefaglige vurderingen bør også omfatte hvilke ferdigheter arbeidslivet og samfunnet trenger framover, ikke bare elevenes formelle fagkompetanse. Undersøkelsen vår kartla også hvilke ferdigheter som blir viktigst for framtidig rekruttering, og når svarene tok hensyn til hvor mange nyansettelser hver respondent forventer, så ser vi at samarbeid og relasjonsbygging, motivasjon og selvinnsikt, formidling og kommunikasjon samt serviceorientering og kundeforståelse scoret høyt. Dette er en verdi spesielt estetiske fag tilfører samfunnet og arbeidslivet, og som ikke alltid kommer gjennom andre fagtilbud. Dette tilsier at vurderingen av tilbudsstrukturen også må synliggjøre hvordan ulike fagmiljøer bidrar til å utvikle slike ferdigheter gjennom praktisk arbeid, problemløsning, menneskemøter, kreativitet og samarbeid. Yrkesfag, estetiske fag og studieforberedende tilbud utvikler ulike, men komplementære ferdigheter. En strukturendring kan derfor ikke vurderes bare ut fra elevtall og kostnad per elev. Fylkeskommunen bør også vurdere hvilken kompetansebredde som går tapt dersom et tilbud eller et etablert fagmiljø bygges ned. Ekstra kommentar til spørsmålet om musikktilbudet Næringsforeningene på Innherred støtter alternativ 2, der to av fem musikktilbud avvikles for å opprettholde kvaliteten i de resterende. Alternativet fikk støtte fra 94 av 126 respondenter som tok stilling (75 %). Dersom fylkeskommunen ikke velger alternativ 2, kan vi støtte en variant av alternativ 3 der tilbudet avvikles ved ett studiested og de gjenværende fire oppnår innsparingen ved å f.eks. redusere kostnadskrevende 1:1 opplæring. Valget av hvilke tilbud som videreføres er irreversibelt og må bygge på objektive, dokumenterte kriterier. Respondentene peker på kvalitet og bredde i eksisterende fagmiljø, gode fasiliteter med lave investeringsbehov, korteste reisevei for elevmassen samlet, og betydning for kulturliv, frivillighet og bolyst. Søkertall over tid, tverrfaglig samarbeid og regionens framtidige behov må også inngå. Etter disse kriteriene må musikktilbudet ved Inderøy videregående skole videreføres. Skolen er den eneste mellom Ålesund og Tromsø, og én av 17 i Norge, som tilbyr musikk, dans og drama samlet

gjennom tre år (kilde: utdanning.no). Den har om lag 120 MDD-elever og det største MDD-miljøet i den nordlige delen av fylket. Spesialrommene er under ti år gamle, har kapasitet til flere, og deles gjennom AKSET, der fylkeskommunen er forpliktet i ti år til. En avvikling synes derfor å gi begrensede bygningsmessige besparelser, mens etablering av et tilsvarende tilbud andre steder kan kreve nye investeringer. Elevundersøkelsen 2025 viser mobbetall på 1,7-2,5 % mot 5,4 i fylket, og god gjennomføring ved musikktilbudet. Å samle MDD-søkergrunnlaget i nord på Inderøy gir fulle, robuste grupper på alle tre programfag, i tråd med fylkeskommunens eget krav til oppfylling, og reduserer investeringsbehovet ved andre skoler. Skolen har en regional funksjon og bør derfor gis mulighet til å presentere seg og sine tilbud til alle ungdomsskolene i regionen. På lengre sikt bør Inderøy videregående skole utvikles som et regionalt miljø for kultur, kreativitet og entreprenørskap. En ide er å opprette tilbud innen kunst, design og arkitektur, eller en tydelig kreativ profil innen studiespesialisering, som kan styrke skolens profil som en skole som utdanner kulturbyggere, ikke bare musikere. Det tverrfaglige miljøet er utviklet over tiår og kan ikke uten videre flyttes og gjenskapes med samme attraktivitet. Miljøet ved utvikler samarbeid, kommunikasjon, formidling og kreativ problemløsning i elevene - myke ferdigheter som bedriftene i undersøkelsen rangerte høyt, vektet etter antall ansettelser. Også for musikktilbudet fremhever vi ett svar fra undersøkelsen, som kommenterte: Spørsmålet er usaklig og ledende. Alternativene legger opp til at musikktilbudet må ta hele innsparingen. Innsparingen bør spres ut over alle studieretningene. Estetiske fag er ekstremt viktig i samfunnsbygging, lokalsamfunn, videre studier og kognitiv utvikling - også rettet mot andre vei- og livsvalg, og bør prioriteres på et annet grunnlag og kanskje over helt andre budsjetter.

PRIVATPERSON

Type innsender: Privatperson

Kontaktperson: Vegar Thoresen Bartnes

Stilling:

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Jeg har forståelse for behovet for å tilpasse tilbudsstrukturen til endrede elevtall og økonomiske rammer. Samtidig er det viktig at endringene ikke svekker yrkesfagenes evne til å møte arbeidslivets framtidige kompetansebehov. Fra mitt ståsted som lærer innen datateknologifaget er det avgjørende at tilbud som bidrar til digital kompetanse, IT-drift, nettverk, cybersikkerhet og teknologiforståelse opprettholdes og videreutvikles. Både offentlig og privat sektor er avhengige av slik kompetanse, og behovet vil øke fram mot 2040. Endringer i tilbudsstrukturen bør derfor bygge på dokumenterte kompetansebehov i regionen, ikke bare elevtall og økonomiske hensyn. Det er også viktig å sikre at elevene fortsatt har reelle valgmuligheter og tilgang til opplæringstilbud i rimelig nærhet til hjemstedet. Elevens beste må være et grunnleggende prinsipp når endringer vurderes.

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Jeg mener det er naturlig å vurdere omfanget av satsinger som ligger utenfor fylkeskommunens kjerneoppdrag når fylkeskommunen står overfor store økonomiske utfordringer. Spisset toppidrett er et tilbud til relativt få elever og er ikke et lovpålagt opplæringstilbud. Jeg mener derfor det er rimelig å vurdere reduksjoner her før det gjennomføres større kutt i ordinære utdanningsprogram eller tiltak som påvirker gjennomføring og læringsmiljø for et større antall elever. Samtidig bør fylkeskommunen søke samarbeid med idrettsorganisasjoner og andre aktører for å opprettholde tilbud der dette er ønskelig.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

4: la musikktilbudet forbli uendret, og heller ta innsparingene ved å øke kuttene på spisset toppidrett, yrkesfag eller øke kravet til samling av klasser/oppfylling av tilbud primært i distriktene

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Tilbudet om påbygg bør dimensjoneres i tråd med dokumenterte behov og arbeidslivets etterspørsel. Jeg mener det er viktig å bevare muligheten for påbygg, men samtidig arbeide for at elever gjør mer bevisste valg allerede ved overgangen fra ungdomsskole til

videregående opplæring. Mange elever velger yrkesfag med et mål om påbygg senere, uten nødvendigvis å ha et klart ønske om å bli fagarbeider. Samtidig må vi være varsomme med å redusere tilbudet så mye at det begrenser elevenes muligheter til videre utdanning. Fleksibilitet og flere veier fram mot høyere utdanning er en styrke ved det norske utdanningssystemet.

1e: Hvordan bør vi plassere skoletilbud til elever med individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og hvilke tilbud bør vi flytte ut av skolene?

For elever med behov for individuelt tilrettelagt opplæring må elevens beste veie tyngst. Disse elevene trenger ofte tett oppfølging, stabile relasjoner og kjente omgivelser. Det taler for at tilbudene bør plasseres slik at reiseveier blir så korte som mulig, og at elevene i størst mulig grad inkluderes i ordinære skolemiljø. Jeg er skeptisk til løsninger som skiller disse elevene unødvendig fra resten av skolen. Samtidig ser jeg verdien av robuste fagmiljøer og spesialisert kompetanse. Det bør derfor søkes løsninger som kombinerer nærhet og inkludering med tilgang til nødvendig spesialkompetanse.

1f: Hvordan bør vi dimensjonere tilbudet ved Olav Duun videregående skole? Bør vi gå for alternativ 1 eller alternativ 2 i forslaget?

Jeg kjenner ikke de lokale forholdene i Namdalen godt nok til å gi en faglig begrunnet anbefaling mellom alternativ 1 og alternativ 2. Generelt mener jeg imidlertid at valg av alternativ bør bygge på: elevgrunnlag arbeidslivets kompetansebehov tilgang på læreplasser rekruttering til regionen elevens beste og reiseavstand Langsiktig kompetanseutvikling i regionen bør veie tyngre enn kortsiktige økonomiske gevinster.

1g: Er utdanningstilbudene innen videregående opplæring for voksne i overensstemmelse med arbeidslivets behov, skolens opplæringskapasitet og arbeidslivets opplæringskapasitet i Trøndelag?

Jeg mener satsingen på videregående opplæring for voksne blir stadig viktigere. Nedgangen i ungdomskullene gjør det nødvendig å se alle tilgjengelige kompetanseressurser under ett. Arbeidstakere vil i større grad måtte omskoleres og videreutdannes gjennom yrkeslivet. Særlig innen teknologi, IT, automatisering, digitalisering og cybersikkerhet forventes kompetansebehovet å øke betydelig. Voksenopplæringen bør derfor utvikles i tett samarbeid med arbeidslivet og ha fleksible modeller som gjør det mulig å kombinere utdanning med arbeid. Videregående opplæring for voksne bør i større grad ses som en del av løsningen på Trøndelags framtidige kompetanseutfordringer, ikke bare som et separat opplæringstilbud.

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Jeg har forståelse for at Trøndelag fylkeskommune må tilpasse videregående opplæring til fallende elevtall og redusert økonomisk handlingsrom. Samtidig må kvaliteten i opplæringen og elevens beste være det styrende prinsippet i alle vurderinger. Høringsnotatet legger stor vekt på effektivisering, dimensjonering og strukturendringer,

men det er viktig å understreke at kvalitet i skole ikke kan vurderes utelukkende gjennom økonomiske eller organisatoriske størrelser. Som lærer opplever jeg at relasjonsbygging mellom elev og lærer er en av de viktigste faktorene for gjennomføring, trivsel og læring. Dette er særlig viktig for elever som strever faglig, sosialt eller psykisk. Slike kvaliteter oppstår ikke av seg selv i større enheter eller gjennom sammenslåing av tilbud. Relasjonell undervisning krever tid, stabile fagmiljøer og tilstrekkelige ressurser. Målsetningene bør derfor oppnås gjennom en balansert tilnærming hvor økonomiske hensyn kombineres med pedagogiske vurderinger. Robuste fagmiljøer er viktig, men skolene må fortsatt være små nok til at elevene blir sett, fulgt opp og inkludert i fellesskapet. Overordnet del av læreplanverket understreker skolens ansvar for danning, inkludering, medborgerskap og sosial utvikling. Disse oppgavene krever nærhet mellom elever og ansatte og må tillegges betydelig vekt i framtidige strukturvurderinger. Jeg mener også at framtidige kompetansebehov innen teknologi, digitalisering og IT må få større oppmerksomhet. Samfunnet vil få et økende behov for kompetanse innen datateknologi, nettverk, cybersikkerhet og digital infrastruktur. Opplæringstilbud som bidrar til slik kompetansebygging bør derfor vurderes strategisk og langsiktig.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Jeg mener at trøndelagssamfunnets beste innebærer å utvikle et fylke der unge mennesker har reelle muligheter til utdanning, arbeid og deltakelse uavhengig av bosted. Videregående opplæring er ikke bare en kostnadspost, men en investering i framtidig verdiskaping, kompetanse og samfunnsutvikling. For Innherred vil dette innebære at utdanningstilbudene bidrar til å dekke kompetansebehovene i både offentlig sektor, industri, landbruk og teknologibedrifter. Dersom tilbud sentraliseres for mye, risikerer vi å svekke rekrutteringen til lokalt næringsliv og arbeidsliv. Mange elever etablerer seg der de utdannes, og skolelokalisering har derfor betydning for framtidig bosetting og regional utvikling. Jeg mener også at trøndelagssamfunnets beste må omfatte sosial bærekraft. Vi må ha skoler som ikke bare produserer kompetanse, men som bidrar til inkludering, fellesskap og livsmestring. Skolene er viktige arenaer for å forebygge utenforskap og sikre høy gjennomføring. Det er derfor viktig at framtidige strukturendringer vurderes opp mot både økonomiske gevinster og konsekvenser for lokalsamfunn, rekruttering, elevtilhørighet og gjennomføring.

2c: Hvordan ta i bruk kompenserende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Dersom tilbud samles og flere elever får lengre reisevei, må kompenserende tiltak være mer enn transportløsninger alene. For det første bør VG1-elever skjermes mest mulig mot lange daglige reiser og tidlig hybelliv. Flere unge elever er ikke modne for å flytte hjemmefra som 15- eller 16-åringer, og dette kan få konsekvenser for både psykisk helse og gjennomføring. For det andre må hybelboere få tettere oppfølging. Dette kan skje gjennom miljøarbeidere, faste kontaktpersoner og organiserte møteplasser som bidrar til trygghet og tilhørighet. For det tredje må kollektivtilbudet styrkes. På Innherred finnes det områder hvor avstander

i kilometer er relativt korte, men hvor mangelfulle bussforbindelser gjør reisetiden unødvendig lang. For mange elever er det den faktiske tidsbruken som avgjør om tilbudet er tilgjengelig. Digitale undervisningsformer kan være et supplement i enkelte fag, men bør ikke erstatte den daglige fysiske skolen. Ungdom trenger læringsfellesskap, relasjoner og sosial tilhørighet. Dette er viktige deler av skolens dannelsingsoppdrag og av målene i overordnet del av læreplanverket.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Jeg opplever at vurderingene i tabell 4 i stor grad bygger på en forutsetning om at større enheter automatisk gir bedre kvalitet og bedre læringsmiljø. Etter min vurdering er dette ikke tilstrekkelig dokumentert. Kvalitet i skole handler ikke bare om størrelse på fagmiljøer, men også om elevoppfølging, lærer-elev-relasjoner, skolekultur, tilhørighet og muligheten til å se den enkelte elev. Dette framstår etter min mening som undervurdert i oppsummeringen. Jeg savner særlig en tydeligere vurdering av: betydningen av relasjonell undervisning konsekvenser for psykososialt læringsmiljø konsekvenser for elevtilhørighet og identitet betydningen av nærhet mellom skole og hjem på VG1 skolens rolle i å oppfylle overordnet del av læreplanverket framtidige kompetansebehov innen teknologi og digitalisering. Jeg mener derfor at elevens beste bør vektles sterkere i den videre prosessen. Selv om elevtallsnedgang og økonomiske utfordringer gjør endringer nødvendige, må kvalitet forstås bredere enn ressursutnyttelse og organisatorisk effektivitet. Skolen skal ikke bare produsere studiepoeng og fagbrev. Den skal også bidra til dannelse, inkludering, demokrati, livsmestring og utvikling av hele mennesker. Dette må etter min oppfatning være et sentralt premiss når framtidens skole- og tilbudsstruktur skal utformes.

FAGFORBUNDET/UDF IVGS

Type innsender: Gruppe/råd (uten organisasjonsnummer)

Kontaktperson: Monica Holberg

Stilling: Tillitsvalgt vara

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Vi stiller oss bak Fylkesdirektørens forslag til samling av tilbud. Samtidig ønsker vi å påpeke at et krav om oppfylling av klasser kan føre til en svekkelse av kvaliteten på undervisningen og oppfølgingen av elevene. I det offisielle høringsinnspillet til Regjeringens Fellesskoleutvalg påpeker rektorgruppa i Trøndelag fylkeskommune følgende: "Det er en stor økning i antall innsøkende elever med meldinger om at det er behov for noe ekstra ("meldingselever")." (Rektorgruppa i Trøndelag fylke, 2026). Dette medfører et større behov for tilrettelegging og oppfølging fra kontaktlærere og faglærere. Alternative endringer i tilbudsstrukturen bør ses i sammenheng med elevenes forutsetninger for å gjennomføre studieløpet. Kilde: Rektorgruppa i Trøndelag fylke (2026, 5. februar) Utvalget for framtidens fellesskole - Se Innspill <https://fellesskoleutvalget.no/se-innspill/>

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

2: legge ned to musikktilbud i fylket (da beholder vi kvaliteten, men færre elever får tilbudet)

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Fylkesdirektørens forslag tar i stor grad utgangspunkt i de demografiske endringene i fylket og hvilke økonomiske konsekvenser disse får. Skal vi lykkes med målsetting om god kvalitet i opplæringen, høy gjennomføring og best mulig læringsresultater, mener vi at også andre rammevilkår må tas med i vurderingen av hvordan framtidens skole skal organiseres. Et viktig rammevilkår er endringer i elevgrunnlaget. Vi opplever et økende antall "meldingselever", altså elever som starter i videregående opplæring med behov for ekstra tilrettelegging og oppfølging. Samtidig viser rapporten "Elever uten grunnskolepoeng" fra Statistisk sentralbyrå (2026) en betydelig økning i andelen elever som avslutter grunnskolen uten grunnskolepoeng i Trøndelag fylke, fra 2,6% i 2015 til 4,9% i 2025 (Statistisk sentralbyrå, 2026, s. 58). Dette er elever som videregående skole skal ta imot og gi et opplæringstilbud som gir mulighet for mestring og gjennomføring. Ringvirkningene av denne utviklingen kjenner vi på i klasserommet daglig. Dersom de nye økonomiske rammevilkårene fører til større klasser og høyere krav til oppfylling, må dette ses i sammenheng med et elevgrunnlag der flere har behov for tilrettelegging og tett oppfølging. Skal fylkeskommunen fortsatt ha høye ambisjoner om kvalitet, læringsresultater og

gjennomføring, må det følge tilstrekkelige ressurser med disse ambisjonene. Det innebærer blant annet ressurser til oppfølging både i og utenfor klasserommet. Innsparingstiltak som isolert sett gir bedre ressursutnyttelse, kan få motsatt effekt dersom de samtidig svekker skolenes mulighet til å følge opp den enkelte elev. Samtidig mener vi at tidsperspektivet fram mot 2040 gjør det nødvendig å ta høyde for at selve videregående opplæring er i endring. Utdanningsdirektoratet arbeider nå med framtidens videregående opplæring og utviklingen av et nytt rammeverk for innhold og struktur. Dette arbeidet kan føre til endringer i blant annet fag- og timefordeling, organisering og fleksibilitet i opplæringen. Slike endringer vil igjen kunne påvirke både ressursbehov, økonomi og hvilke forutsetninger skolene har for å organisere tilbudene sine. Vi mener derfor det er grunn til å være varsom med omfattende og irreversible endringer i skole- og tilbudsstrukturen fram mot 2040 før de nasjonale rammene for framtidens videregående opplæring er tydeligere. En struktur som framstår økonomisk riktig med dagens fag- og timefordeling, er ikke nødvendigvis den strukturen som er best tilpasset framtidens videregående skole. Endringer i for eksempel timetall og organisering av studieforbereende utdanningsprogram kan få direkte betydning for skolens ressursbruk og økonomi. Skal vi oppnå målsetningene gitt de nye rammevilkårene, må vi derfor se hele bildet. Demografi og økonomi er viktige premisser, men elevgrunnlag, behovet for tilrettelegging, kvalitet i opplæringen og kommende nasjonale endringer må inngå i det samme vurderingsgrunnlaget. En bærekraftig skolestruktur fram mot 2040 må være robust nok til å møte både de elevene som faktisk kommer inn i skolen, og en videregående opplæring som vi ennå ikke kjenner den endelige utformingen av. Kilde: Statistisk sentralbyrå. (2026). Elever uten grunnskolepoeng (Rapporter 2026/7).

https://www.ssb.no/utdanning/grunnskoler/artikler/elever-uten-grunnskolepoeng/_/attachment/inline/99bdaeb4-1c5c-4018-b0f5-9ed62fe7913d:37ecd551f90c04dbaf88f1272199ae0026c4e54d/RAPP2026-07.pdf

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

For oss handler trøndelagssamfunnets beste om at det skal være mulig å leve, utdanne seg og virke i hele fylket. Det innebærer at vi også i framtida må ha et reelt og bredt skoletilbud i Trøndelag. Samtidig må skoletilbudet ses i sammenheng med behovene og forutsetningene i de ulike regionene. Skal det opprettes og opprettholdes yrkesfaglige tilbud, må det finnes relevante læreplasser og et arbeidsliv som etterspør kompetansen. På samme måte bør studieforbereende tilbud ses i sammenheng med fagmiljøer, kompetanse og andre ressurser som allerede finnes i regionen. De nye rammevilkårene vil kreve prioriteringer, og vi må påregne at noen tilbud samles på færre skoler, med lengre reisevei for enkelte elever som konsekvens. Samling av tilbud må imidlertid ikke bli ensbetydende med sentralisering mot de største skolene og befolkningssentrene. Trøndelagssamfunnets beste må også handle om å ta vare på sterke fagmiljøer og regionale fortrinn der disse allerede finnes. Trøndelagssamfunnets beste handler også om mer enn arbeidslivets behov. Trøndelag har en sterk kulturarv og et ansvar for å forvalte og videreutvikle denne. Dersom framtidens skole- og tilbudsstruktur først og fremst vurderes ut fra økonomisk innsparing og

elevtall, risikerer vi å undervurdere hvilken betydning de videregående skolene har for lokalsamfunnene og regionene de er en del av. Skolene utdanner ikke bare elever. De bidrar også med kompetanse, aktivitet, samarbeid og rekruttering til arbeids- og kulturliv. Inderøy og Innherred er et godt eksempel på dette. Over tid er det bygd opp et omfattende miljø for kunst og kultur i regionen, der Inderøy videregående skole inngår som en viktig del av en større helhet. Samspillet mellom skolen og kulturlivet bidrar til kompetanse og rekruttering til blant annet dans, teater, musikk og andre kunst- og kulturuttrykk. I regionen finnes en rekke profesjonelle og frivillige kulturaktører og -miljøer innen blant annet dans, film, teater, musikk og spel, Dans i Trøndelag, Huldance, teaterutdanning ved Nord Universitet og Spelet om Heilag Olav er eksempler på institusjoner og aktører som har sterke bånd til Inderøy videregående skole. Her møtes krefter som utvikler seg til noe større, og kompetanse som bygges opp ett sted, kommer resten av regionen til gode. Inderøy er et arnested for kunst og kultur. Inderøy videregående skole må derfor ikke vurderes isolert ut fra antall elever, bygningsmasse eller kostnad per elev. Skolens betydning må også vurderes ut fra hvilken funksjon den har i dette regionale økosystemet. En nedleggelse vil ikke bare innebære at et skolested forsvinner, men kan få ringvirkninger for rekruttering, kompetanse og kulturliv både på Innherred og i Trøndelag for øvrig. Det samme perspektivet må legges til grunn når fylkeskommunen vurderer skolestrukturen i andre deler av Trøndelag. En videregående skole kan ha en betydning for sitt lokalsamfunn som går langt utover selve opplæringstilbudet. Tilgang til videregående opplæring, arbeidsplasser og fagmiljøer påvirker også attraktivitet, tilflytting og bolyst. Skolestruktur kan derfor ikke vurderes som skolepolitikk alene, men må ses i sammenheng med regional utvikling og målet om levende lokalsamfunn i hele Trøndelag. For oss betyr derfor trøndelagssamfunnets beste å se helheten: elevenes behov, kvaliteten i opplæringen, arbeids- og næringslivets kompetansebehov, sterke fagmiljøer, kultur, bolyst og regional utvikling. Når skole- og tilbudsstrukturen skal tilpasses framtidens rammevilkår, må konsekvensene for hele lokalsamfunnet og regionen være en del av vurderingsgrunnlaget. Målet må være et Trøndelag der det fortsatt er mulig å bo, utdanne seg, arbeide og skape i hele fylket.

2c: Hvordan ta i bruk kompenserende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Det viktigste kompenserende tiltaket er å plassere tilbudene der ressursene allerede finnes. Når endringer i tilbudsstrukturen fører til lengre reisevei og flere hybelboere, må fylkeskommunen vurdere hvilke skoler og lokalsamfunn som allerede har kompetanse og strukturer for å ivareta disse elevene. Inderøy videregående skole er rigget for dette. Omtrent 40 % av elevene bor allerede på hybel, og rundt skolen finnes et etablert støtteapparat med erfarne hybelverter, ungdomsklubb, ungdomskafé med middagsservering og ungdomskontakt. Evnen til å ivareta elever som må flytte hjemmefra, bør derfor være et kriterium når tilbud skal samles. Det er bedre å bygge videre på eksisterende strukturer enn å legge tilbud andre steder og deretter måtte kompensere for konsekvensene.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Innspill som ikke dekkes av fritekst: Gjelder endringer i musikktilbud (1C) Endringer i musikktilbudet åpner en mulighet for å styrke et allerede solid fagmiljø ved Inderøy videregående skole. Skolen har i dag både musikk, dans og drama, og er den eneste skolen i fylket som tilbyr denne tverrfaglige samlingen. En fordel ved dette er at vi allerede i dag jobber og samarbeider på tvers av fagene. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom større og mindre produksjoner, hvor elever og lærere får en unik tverrfaglig kompetanse som er verdifull både for videre studier og for deltakelse i kulturlivet i regionen. Inderøy videregående er i dag et regionalt tyngdepunkt for MDD, som både rekrutterer til og bidrar aktivt i det mangfoldige kulturfeltet i regionen. Dersom musikktilbudet skal samles på færre skoler, mener vi det er viktig å se på hvilke skoler som allerede har forutsetninger for å ivareta et slikt samlet tilbud. Inderøy ligger sentralt i Trøndelag, med lik reiseavstand fra både Namdals-, Fosen-, Værnes- og Trondheimsregionen. En følge av nedleggelse av musikktilbud kan likevel bli lengre reisevei og større behov for at elever flytter på hybel. Inderøy videregående har i dag et stort antall elever som bor på hybel (ca. 40 %), og flere elever kommer blant annet fra Ytre Namdal. De møter et lokalmiljø som er rigget for hybelboere, med erfarne hybelverter, godt samarbeid med skolen og flere arenaer for oppfølging og inkludering, blant annet ungdomsklubb, ungdomskafé med middagsservering og ungdomskontakt. For elever og foresatte gir dette en stor trygghet i møte med hybellivet. Dette er en etablert struktur som vil være særlig viktig dersom et mer samlet musikktilbud fører til at flere elever må flytte hjemmefra for å ta ønsket utdanning. Inderøy videregående skole er en del av AKSET kultur- og skolesamfunn. Skolen samarbeider med Inderøy kulturhus, Inderøy kulturskole, Inderøy bibliotek, Sakshaug skole og Inderøy ungdomsskole. Skolen er dermed en del av en unik infrastruktur hvor skole, kulturskole, bibliotek, kulturhus og andre aktører kan samarbeide og bruke fasiliteter og kompetanse på tvers. Dette gir gode faglige rammer for et samlet og robust MDD-miljø. I et økonomisk perspektiv stiller det også Inderøy videregående i en særstilling med tanke på FDV, sambruk og utnyttelsesgrad av rom. Fasiliteter benyttes av flere aktører, samtidig som utgifter til drift og vedlikehold deles. Når fylkeskommunen nå må finne en balanse mellom økonomiske innsparinger, kvalitet og tilgjengelighet i musikktilbudet, mener vi at kvaliteten i tilbudet må veie tungt. Vi støtter derfor alternativ 2, der musikktilbudet samles på færre skoler gjennom nedleggelse av to tilbud. Vi ser at dette vil føre til at færre elever får et musikktilbud i sitt nærområde, og at noen elever vil få lengre reisevei eller behov for å flytte på hybel. Samtidig mener vi at en samling av tilbudet gir bedre forutsetninger for å opprettholde robuste fagmiljøer og sikre kvaliteten i undervisningen. I vurderingen av hvor tilbudet skal videreføres, bør eksisterende fagmiljø, tverrfaglighet, infrastruktur, ressursutnyttelse og skolens og lokalsamfunnets evne til å ivareta tilreisende elever tillegges stor vekt.

AKSET KULTUR- OG SKOLESAMFUNN

Type innsender: Gruppe/råd (uten organisasjonsnummer)

Kontaktperson: Ingrid Stai

Stilling: Koordinerende leder for samarbeidsorganet i AKSET, skoleåret 2026-27

Region: Innherred

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

4: la musikktilbudet forbli uendret, og heller ta innsparingene ved å øke kuttene på spisset toppidrett, yrkesfag eller øke kravet til samling av klasser/oppfylling av tilbud primært i distriktene

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Ved å sørge for et godt og fullstendig utdanningstilbud på Innherred, opprettholdes gode fagmiljø, gode bomiljø videreutvikles, og befolkningsnedgang på Innherred kan motvirkes heller enn man bidrar til sjøloppfyllende profeti. "De nye rammevilkårene" er en prognose som vi må jobbe med, men vi må passe oss for ikke å foregripe.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Ved å ivareta likeverdige muligheter i hele fylket, ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste. Et levende og aktive Innherred er derfor helt klart til Trøndelags beste.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Inderøy videregående skole er langt mer enn bare et ordinært skoletilbud. Skolen utgjør en sentral del av AKSET kultur- og skolesamfunn, der grunnskole (1.-10. trinn), videregående opplæring, kulturskole, bibliotek og kulturhus gjennom snart ti år har utviklet et unikt samarbeid basert på faglig deling og felles samfunnsansvar. Dette samspillet har skapt sterke og stabile fagmiljøer som gir elevene tilgang til kompetanse og læringsarenaer som få andre steder kan tilby. Særlig har de estetiske fagene og musikktilbudet vokst fram i tett samspill med kulturlivet på Inderøy og i Innherredsregionen. En reduksjon eller flytting av tilbud ved Inderøy videregående vil derfor ikke bare påvirke den enkelte elev, men også svekke et velfungerende utdannings- og kulturfellesskap som er utviklet over tid og som har stor verdi for hele regionen. Inderøy videregående skole har også stor betydning for lokalsamfunnets utvikling og framtidige bærekraft. Skolen bidrar til å gjøre Inderøy og Innherred attraktive bosteder for unge og familier, samtidig som den sikrer tilgang på kompetanse og rekruttering til lokalt arbeids- og kulturliv. Mange tidligere elever vender tilbake som ansatte og bidrar til kontinuitet og lokal utvikling. Å opprettholde dagens tilbudsstruktur ved Inderøy videregående handler derfor ikke bare om utdanningskvalitet,

men også om regional utvikling, bosetting og likeverdige muligheter i hele Trøndelag. Dersom målet er et levende og mangfoldig Trøndelag, må utdanningstilbudene i distriktene styrkes og videreutvikles, ikke svekkes. Inderøy videregående bidrar til et større kulturtilbud i regionen gjennom sine publikumsvisninger innenfor både musikk, dans og drama. Det tette samarbeidet med Inderøy kulturhus gir elevene ved Inderøy vgs mulighet til å ha større profesjonalitet i sine visninger, de får utfolde seg på en arena som få andre har, og de når et større publikum som følger deres aktivitet. Dette gir et stort læringsutbytte innenfor produksjon av arrangement, få trent bedre på fremføring til et publikum mm. Inderøy Kulturhus og Inderøy vgs har gjennom mange år utviklet et godt og viktig samarbeid som skaper kulturaktivitet vi ellers kanskje ikke hadde hatt mulighet til å ha. Inderøy vgs er en stor bidragsyter til å skape et godt og hyggelig miljø for alle, og en viktig aktør for aktivitet også på biblioteket. Inderøy bibliotek har i samspill med elever og lærere utviklet et godt formidlingstilbud til ungdom, og har en veldig god samling ungdomslitteratur på bakgrunn av deres ønsker og interesser. Ungdommene får selv sette i gang aktiviteter for sin målgruppe, som f.eks. spillkvelder, i samarbeid med biblioteket og ungdomskontakten. Når Straumen nå har blitt landets tredje bokby, er det bl.a. planer om en lesesirkel for ungdom. En styrke ved Inderøy videregående skole er det trygge og inkluderende skolemiljøet. Både nåværende og tidligere elever beskriver skolen som oversiktlig, nær og preget av gode relasjoner mellom elever og ansatte (elev – elev og elev – ansatt). Dette er ikke bare enkeltstående erfaringer, men et bilde som også bekreftes gjennom skolens undersøkelser og tilbakemeldinger over tid. Et godt skolemiljø er en viktig forutsetning for læring, trivsel og gjennomføring, spesielt for elever som flytter hjemmefra eller kommer fra ulike deler av regionen. Den sterke fellesskapsfølelsen ved skolen, kombinert med nærhet til kultur-, helse- og læringsarenaene på AKSET, gir elevene et helhetlig og støttende oppvekst- og læringsmiljø som det vil være krevende å erstatte andre steder.

SNÅSA UNGDOMSRÅD

Type innsender: Gruppe/råd (uten organisasjonsnummer)

Kontaktperson: Åge Eriksen

Stilling: Kommunalsjef oppvekst

Region: Innherred

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Ungdomsrådet velger å se bort fra denne måten å sende inn høringssvaret på.

Ungdomsrådet velger å svare på høringen ved å sende saksdokumenter og vedtak til fylkeskommunen ved postmottak og saksbehandler Martin Pütz

VERDAL VIDEREGÅENDE SKOLE

Type innsender: Offentlig videregående skole i Trøndelag

Kontaktperson: Bjørn Sivert Woll

Stilling: Rektor

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Verdal videregående skole har forståelse for de økonomiske utfordringene og de demografiske endringene som ligger til grunn for arbeidet med å tilpasse tilbudsstrukturen i Trøndelag. Samtidig mener vi at endringene må gjennomføres på en måte som ivaretar elevenes behov, regionens kompetansebehov og fylkeskommunens mål om levende lokalsamfunn og bærekraftig samfunnsutvikling. Vi støtter fylkesdirektørens vurdering om at et bredt og tilgjengelig VG1-tilbud bør opprettholdes så langt som mulig, og at samling av tilbud i større grad bør vurderes på VG2-nivå enn på VG1-nivå. Behov for å opprettholde sterke yrkesfaglige miljøer: Vi er bekymret for at de foreslåtte reduksjonene i yrkesfaglige tilbud på Innherred kan få konsekvenser som går utover de umiddelbare økonomiske besparelsene. Innherredsregionen har et arbeidsliv som i betydelig grad er avhengig av fagarbeidere innen industri, bygg og anleggssektoren, matproduksjon, teknologi og service. Selv om søkertall og konjunkturer varierer fra år til år, mener vi det er viktig å legge et langsiktig perspektiv til grunn ved dimensjonering av tilbudene. Midlertidige svingninger i arbeidsmarkedet og søkermønsteret bør ikke alene danne grunnlag for varige reduksjoner i utdanningskapasiteten. Balanse mellom studieforberedende og yrkesfag: Vi støtter ønsket om å opprettholde solide studieforberedende fagmiljøer i regionen. Rekrutteringen til studieforberedende utdanningsprogram må i større grad stimuleres gjennom veiledning, informasjon og attraktive tilbud, enn gjennom reduksjon av kapasiteten på yrkesfag. Ungdom må fortsatt oppleve reell valgfrihet, og dimensjoneringen må baseres på både elevenes interesser, arbeidslivets behov og samfunnets samlede kompetansebehov. Trøndelag vil i årene framover ha behov for både flere fagarbeidere og flere med høyere utdanning. Derfor mener vi at målet om flere elever på studieforberedende utdanningsprogram må nås gjennom positive virkemidler, ikke gjennom reduksjon av yrkesfaglige tilbud med stor betydning for regionalt arbeidsliv. Oppfylld framfor reduksjon av tilbud: Verdal vgs støtter prinsippet om bedre oppfylld av klasser og grupper. Oppsummering: Verdal vgs anbefaler at fylkeskommunen i størst mulig grad: - opprettholder bredden i VG1-tilbudene i regionene. - benytter økt oppfylld og samordning av mindre tilbud som hovedvirkemiddel. - vurderer konsekvensene for regional arbeidskraftforsyning før yrkesfaglige tilbud reduseres. - sikrer en langsiktig dimensjonering som ivaretar både behovet for fagarbeidere og behovet for kandidater til høyere utdanning. Verdal vgs ønsker å beholde følgende Vg2-kode knyttet til det treårige tilbudet med Helse- og oppvekstfag med studiekompetanse: Kode HDBUA2N---

Barne- og ungdomsarbeiderfag, SK 3år Begrunnelser for at vi mener vi bør beholde den er følgende: -Vi er eneste skolen i fylket som gir tilbud på dette kurset (helse- og oppvekst med studiekompetanse innenfor Barne- og ungdomsretningen) -Da vi fikk starte opp tilbudet var det for å ha begge fordypningen, både helsearbeiderfag og Barne- og ungdomsarbeiderfaget. Det var det vi søkte om, og fikk godkjenning til -Vi har gode lærerkrefter på området, som ellers kan ende opp som overtallig arbeidstaker -Vi har romkapasitet som er tilpasset Barne- og ungdomsarbeiderfaget -Vi har en vertskommune som tar imot elever til praksisperioder og ulike aktiviteter -Vi ser at dette er viktig for rekrutteringen til barnehagelærer og lærerstudiene spesielt -Vi får til dette innenfor de ressursene vi har. -Vi ser at vi får gode resultater på gjennomføring for denne gruppen. -Å kunne ha et tilbud med barne- og ungdomsretningen ser vi er viktig for skolemiljøet og arrangementer på skolen, feks internasjonal uke.

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Verdal vgs støtter at satsingen på spisset toppidrett videreføres med redusert økonomisk omfang. Samtidig støttes forslaget om å forenkle og effektivisere ordningen, blant annet gjennom et helhetlig og avklart samarbeid mellom skole og aktuelle idretter (klubb/krets/team). Det er viktig at den offentlige videregående skolen fortsatt kan tilby ungdom muligheten til å kombinere videregående opplæring med satsing på konkurranseidrett. Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet? Verdal vgs støtter fylkesdirektørens vektlegging av stabile fagmiljø og langsiktige løsninger, og mener dette peker mot alternativ 2. Subsidiært støtter vi Alternativ 1 som i noen grad svekker kvaliteten ved alle gjenværende musikktilbud i fylket uten å løse de underliggende økonomiske utfordringene fram mot 2040, det blir en midlertidig løsning som uansett må tas opp igjen senere, fra et svekket utgangspunkt. Valget mellom alternativ 2 og alternativ 3 bør baseres på hvor stor innsparing som faktisk er nødvendig for å sikre bærekraftig drift, ikke på et ønske om å slippe en krevende prioritering. Alternativ 2 er etter vår vurdering det beste utgangspunktet og er et bedre valg enn alternativ 1. Innherred som region: Innherred/Værnes er fylkets nest største inntaksregion etter Trondheim, og vil trolig fortsatt være det i 2040. Uten et regionalt MDD-tilbud mister ungdom i Steinkjer, Verdal, Levanger, Inderøy, Frosta og Stjørdal et opplæringstilbud, med ringvirkninger for hele regionens arbeids- og kulturliv, ikke bare skolen. Avslutning: Verdal vgs anbefaler at fylkeskommunen i størst mulig grad: -støtter alternativ 2 for musikktilbudet, for å sikre et forutsigbart og kvalitativt sterkt tilbud fram mot 2040, og legger alternativ 1 til grunn som et alternativ dersom det nødvendige innsparingsbehovet tilsier det, -legger avgjørende vekt på Innherred-regionens størrelse og fortsatte vekst i lokaliseringsdiskusjonen.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

2: legge ned to musikktilbud i fylket (da beholder vi kvaliteten, men færre elever får tilbudet)

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Hovedutvalg for utdanning ønsker at flere yrkesfagelever skal oppnå fagbrev i stedet for å gå påbygg (sak 20/26). Vi vurderer dette opp mot forslag om å redusere antall plasser på påbygg for å redusere kostnader. Elever på påbygg kan deles i flere grupper: 1. Har planlagt å gå yrkesveien til studiekompetanse. De søker påbygg rett etter vg2. 2. Finner ut i løpet av de to første årene på videregående at de ønsker høyere utdanning. Velger påbygg rett etter vg2. 3. Velger påbygg i tillegg til fagbrev for å ha mulighet for høyere utdanning i fremtiden. Har ikke nødvendigvis konkrete planer om høyere utdanning. 4.

Velger påbygg fordi de ikke får læreplass. Har ingen planer/ønske om høyere utdanning. Gruppe 1: Disse elevene har ofte rimelig gode karakterer, og vil komme inn på påbygg selv om antall plasser reduseres. Veiledning vil være et mer effektivt tiltak for å få elever til å velge studiespesialiserende. Arbeidslivet ønsker seg disse personene. I mange yrker er det verdifullt med folk med kompetanse i den praktiske yrkesutøvelsen, i tillegg til at de har høyere utdanning. Hvis vi reduserer innenfor denne gruppen er det av rent økonomiske hensyn, ikke av hensyn til kompetansen som arbeidslivet ønsker. Gruppe 2 og 3: Det må være nok fleksibilitet i systemet til at ungdommer kan endre planer underveis. Hvis antall plasser på påbygg reduseres, er det lite sannsynlig at disse elevene søker seg over på studiespesialiserende, siden de allerede er i gang med videregående opplæring. Konsekvensen kan heller bli at flere tar fagbrev. Dette gir økt kostnad, men samtidig svarer det ut Hovedutvalgets bestilling om at flere skal ta fagbrev. Gruppe 4: Disse elevene har ofte lave karakterer, og vil ikke komme inn på påbygg hvis inntakskrav blir høyere. Det mener vi er greit. Her må det heller jobbes for å skaffe nok læreplasser. Oppsummering: Verdal vgs mener at innstramming av dimensjonering på påbygg er: -positivt for å få økt gjennomføring på påbygg. -positivt for å få flere yrkesfagelever til å ta fagbrev. -negativt for kompetansebehovet av høyere utdannede i regionen. -usikkert med tanke på økonomisk innsparing. Dette forutsetter at tiltaket får noen elever til å velge studiespesialiserende i stedet for yrkesfag.

1e: Hvordan bør vi plassere skoletilbud til elever med individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og hvilke tilbud bør vi flytte ut av skolene?

Status i dag er at det tilbys ITO ved fire av de totalt fem skolene på Innherred. Vi mener at en fortsatt desentralisert modell med tilbud på nærskolen er å foretrekke. Det er lange avstander i distriktet og det er de mest sårbare elevene som har dette tilbudet. Alle skolene på Innherred har tett kontakt med avgiverskolene som gjør overgangene forutsigbar og trygge.

1f: Hvordan bør vi dimensjonere tilbudet ved Olav Duun videregående skole? Bør vi gå for alternativ 1 eller alternativ 2 i forslaget?

Intet.

1g: Er utdanningstilbudene innen videregående opplæring for voksne i overenstemmelse med arbeidslivets behov, skolens opplæringskapasitet og arbeidslivets opplæringskapasitet i Trøndelag?

Verdal vgs kan tilby MFY Barne- og ungdomsarbeiderfag med følgende begrunnelse: -Vi har opparbeidet oss god kompetanse på MFY og ved å også tilby dette på barn og ungdomsarbeiderfaget kan vi bruke denne kompetansen og vi vil få et større fagmiljø også innenfor MFY, norsk og samfunnsfag. -VI har rom egnet for dette -Vi har godt med lærerkapasitet på området -Vi har en vertskommune som stiller seg positiv til å ta imot MFY – deltakere i praksis -Vi ser for oss stordriftsfordeler blant annet ved orienteringer, språkstøtte, fellesfag mm

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Trøndelag fylkeskommune står overfor nye rammevilkår med synkende elevtall, økte økonomiske utfordringer og et arbeidsliv i endring fram mot 2040. Det er nødvendig å tilpasse skole- og tilbudsstrukturen, men endringene må gjennomføres på en måte som ivaretar elevenes læringsutbytte, gjennomføringsgrad og fylkets behov for kompetanseutvikling. For å møte utfordringene med synkende elevtall og strammere økonomiske rammer er det nødvendig å samle tilbud og stille tydeligere krav til oppfylling av grupper og klasser. Små elevgrupper gir ofte høye kostnader per elev og kan gjøre det krevende å opprettholde et bredt og kvalitativt godt tilbud over tid. Hensynet til kvaliteten i opplæringen og en bærekraftig fylkeskommunal økonomi veier tungt. Målet må være å sikre et best mulig opplæringstilbud for flest mulig elever, fremfor å opprettholde tilbud med svært lavt elevgrunnlag. Ved vurdering av framtidig tilbudsstruktur bør det derfor være aksept for at enkelte tilbud samles ved færre skoler, hvis dette styrker kvaliteten, sikrer bedre ressursbruk og bidrar til et mer bærekraftig videregående opplæringstilbud i Trøndelag. Organisatoriske sammenslåinger kan være et virkemiddel dersom de bidrar til sterkere fagmiljøer og mer effektiv ressursbruk uten at det går ut over elevenes tilhørighet og tilgang til opplæring. Gevinsten av dette må imidlertid utredes nøye og i høringsskrivet står det at det mest sannsynlig er lite å spare på dette tiltaket. Vi er enig i dette resonementet. I bakgrunnsdokumentet sies det at skolenedlegging må vurderes på Innherred i perioden 2025-2035. I samme dokument sies det at det kommer en skolenedleggelse på Innherred i perioden 2035-2040. Før eventuelle nedleggelser besluttet, bør konsekvensene for elevgjennomføring, rekruttering til arbeidslivet, bosetting og regional utvikling vurderes grundig. Innherredsregionen er den største regionen i antall elever, etter Trondheim. En evt. skolenedleggelse må sikre at bredden i opplæringstilbudet i regionen består. Verdal vgs har hatt og vil kunne legge til rette for tilbud innenfor drama-faget om det skulle bli aktuelt. Vi har hensiktsmessige lokaler til ett slikt tilbud. Skolen tilbød dette som 2-årig kombinert grunnkurs i perioden fram til nedleggelsen i forbindelse med Reform 94'. For å nå målsetningene fram mot 2040 bør fylkeskommunen legge til grunn følgende prinsipper: -Eleven først: Læringsutbytte, trivsel og gjennomføring må være styrende for alle beslutninger. -Likeverdige muligheter i hele Trøndelag: Tilgangen til videregående opplæring må ikke bli for avhengig av bosted. -Bærekraftig ressursbruk: Ressursene må brukes effektivt, men økonomiske hensyn bør balanseres mot de langsiktige samfunnskonsekvensene. -Regional kompetanseutvikling: Tilbudsstrukturen må støtte arbeidslivets behov for kompetanse i hele fylket. -Fleksibilitet og innovasjon: Teknologi og nye organisasjonsformer bør brukes.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Trøndelagssamfunnets beste handler om å utvikle sterke og bærekraftige lokalsamfunn i hele fylket, samtidig som ungdom sikres et likeverdig opplæringstilbud av høy kvalitet. Videregående opplæring er viktig for både kompetanseutvikling, arbeidskraft, bosetting og regional verdiskaping. Ved vurdering av skole- og tilbudsstruktur bør det legges vekt på elevenes læring og gjennomføring, kvalitet i utdanningstilbudet, arbeidslivets kompetansebehov, sterke fagmiljø og god ressursutnyttelse. Langsiktige samfunnskonsekvenser må veie tyngre enn kortsiktige økonomiske gevinster. Trøndelagssamfunnets beste må derfor vurderes ut fra både utdanningsfaglige, samfunnsmessige og regionale hensyn.

2c: Hvordan ta i bruk kompenserende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Dersom Trøndelag fylkeskommune gjennomfører endringer i skole- og tilbudsstrukturen, er det avgjørende at kompenserende tiltak ikke bare blir et supplement, men en integrert del av beslutningen. Tiltakene må bidra til å sikre likeverdige opplæringsmuligheter og ivareta elevenes læringsmiljø, helse og gjennomføringsevne. 1. Forbedret skoleskyss må prioriteres. Lengre reisevei kan gi økt fravær, mindre tid til skolearbeid, fritidsaktiviteter og sosial deltakelse. Det bør derfor etableres fleksible og effektive transportløsninger som reduserer samlet reisetid og ventetid for elevene. For enkelte områder bør det vurderes særskilte skyssordninger utover minimumskravene. 2. Styrket oppfølging av hybelboere. Ungdom som må flytte hjemmefra for å ta videregående opplæring, trenger tett oppfølging. Fylkeskommunen bør sikre: -Regelmessig oppfølging fra skole og elevtjenester. -Tilgang til rådgivning og psykososial støtte. -Samarbeid med vertskommuner og foresatte. -Økonomiske støtteordninger som kan redusere belastningen ved å bo på hybel. Særlig for de yngste elevene kan overgangen til hybelliv være krevende og påvirke både trivsel og læringsutbytte. 3. Alternative opplæringsmodeller som supplement. Digitale og fleksible opplæringsløsninger kan i enkelte fag og situasjoner være hensiktsmessige, spesielt for å redusere reisebelastningen. Samtidig bør slike løsninger være et supplement til, ikke en erstatning for, det fysiske læringsfellesskapet. Praktiske fag, elevmiljø og relasjonsbygging krever i stor grad fysisk tilstedeværelse. Kompenserende tiltak må ha som mål å sikre at elever som berøres av strukturendringer får et like godt opplæringstilbud som tidligere. Forbedret skoleskyss, sterkere oppfølging av hybelboere og gjennomtenkte, fleksible opplæringsløsninger er sentrale virkemidler, men de kan ikke fullt ut erstatte nærhet til skole, læringsmiljø og lokale utdanningstilbud. Dette må derfor være et viktig hensyn i den videre behandlingen av saken.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Den skolefaglige vurderingen bør i større grad synliggjøre elevperspektivet og konsekvensene for gjennomføring, tilhørighet og læringsmiljø. Følgende forhold bør gis

særlig vekt: -Hvordan endringene påvirker elevenes sannsynlighet for å fullføre og bestå videregående opplæring. -Konsekvenser av økt reisetid og etablering av fleksible skoleskyssordninger -Konsekvenser for økt behov for hybelbosetting. -Betydningen av tilhørighet, trygge læringsmiljø og nærhet til støtteapparat. -Konsekvenser for rekruttering til yrkesfag og lokale læreplasser. -Skolens rolle som regionale kompetansesentra og samarbeidspartnere for arbeidslivet. -Sårbarheten som oppstår når tilbud samles på færre steder og valgmulighetene for elever reduseres. Oppsummert bør de skolefaglige vurderingene balansere hensynet til økonomi og ressursutnyttelse mot målsettingene om høy gjennomføring, likeverdige utdanningsmuligheter og en bærekraftig samfunnsutvikling i hele Trøndelag.

STEINKJER KOMMUNE

Type innsender: Organisasjon/kommune/fagskole/øvrig skole eller utdanningsinstitusjon

Kontaktperson: Susanne Bratli

Stilling: Fagleder politisk sekretariat

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Fylkeskommunens viktigste oppgave som samfunnsbygger er å levere den kompetansen regionene i Trøndelag trenger. Arbeidslivet har et sterkt behov for fagarbeidere, men vi må også dekke opp regionenes behov for akademisk utdannede i dimensjoneringen av tilbudet innen studiespesialisering. Innherred må utvikles som én samlet kompetanseregion med komplementære videregående skoler. Tilbudsstrukturen må dimensjoneres ut fra framtidige kompetansebehov i arbeidslivet. Det er viktigst å ha et bredest mulig tilbud på VG1, med en økende spesialisering på VG2. Satsingen på spisset toppidrett videreføres på Innherred, men forenkles og effektiviseres som foreslått i saksgrunnlaget. Det er viktig å sikre et regionalt tilbud innen musikk, dans og drama på Innherred. Eventuelle strukturendringer må gjennomføres gradvis og i tett dialog med ungdommene, kommunene, arbeidslivet og øvrige regionale aktører. Elevens beste må konkretiseres gjennom vurderinger av reisevei, kollektivtransport, gjennomføring, tilhørighet og oppfølging av sårbare elevgrupper. Steinkjer kommune ber Trøndelag fylkeskommune utrede muligheten for å etablere et tilbud innen entreprenørskap og innovasjon ved Steinkjer videregående skole, etter modell blant annet fra entreprenørskapslinja ved Thora Storm videregående skole. Utredningen bør se på hvordan tilbudet kan utvikles i samarbeid med næringslivet på Innherred og eksisterende kompetanse- og innovasjonsmiljøer i regionen. Voksenopplæring: Steinkjer kommune støtter et krafttak for videregående opplæring for voksne. Tilbudene må utvikles i tett samarbeid med arbeidslivet og ta utgangspunkt i dokumenterte behov for arbeidskraft. Særlig bør unge i utenforskap gis bedre muligheter til å kvalifisere seg for arbeidslivet. Tilbud innen naturbruk og skogfag ved Mære landbruksskole er av stor betydning i en region som er blant landets viktigste innen landbruk og skogbruk. Steinkjer er blant få norske kommuner som har komplette verdikjeder innen disse næringene. Skolens samarbeid med landbruket, skognæringa, Nord universitet og NIBIO knytter utdanning, forskning og næringsliv sammen og gir Mære en særskilt rolle innen matproduksjon og grønn omstilling. Restaurant og matfag: Innherreds ledende posisjon som matregion og spydspiss for lokalmat må understøttes av relevante fagutdanningstilbud. Vg1 restaurant- og matfag og Vg2 matproduksjon er viktige for verdikjedene i landbruket. Videreforedling i slakterier, næringsmiddelindustri og lokalmatproduksjon gir store ringvirkninger for sysselsetting og verdiskaping. Tilbudene i Steinkjer har gode fasiliteter, blant annet et nytt kjøkken med utstyr for industriell produksjon, og skolen kan ta imot flere elever dersom tilbud besluttet samlet.

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Se samlet vedtak fra kommunestyret i pkt.1 a

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Se samlet vedtak fra kommunestyret i pkt.1 a

1e: Hvordan bør vi plassere skoletilbud til elever med individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og hvilke tilbud bør vi flytte ut av skolene?

Se samlet vedtak fra kommunestyret i pkt.1 a

1f: Hvordan bør vi dimensjonere tilbudet ved Olav Duun videregående skole? Bør vi gå for alternativ 1 eller alternativ 2 i forslaget?

Se samlet vedtak fra kommunestyret i pkt.1 a

1g: Er utdanningstilbudene innen videregående opplæring for voksne i overensstemmelse med arbeidslivets behov, skolens opplæringskapasitet og arbeidslivets opplæringskapasitet i Trøndelag?

Se samlet vedtak fra kommunestyret i pkt.1 a

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Se samlet vedtak fra kommunestyret i pkt.1 a

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Se samlet vedtak fra kommunestyret i pkt.1 a

2c: Hvordan ta i bruk kompenserende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Se samlet vedtak fra kommunestyret i pkt.1 a

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Se samlet vedtak fra kommunestyret i pkt.1 a

LEVANGER KOMMUNE

Type innsender: Organisasjon/kommune/fagskole/øvrig skole eller utdanningsinstitusjon

Kontaktperson: Håkon Okkenhaug

Stilling: Næringssjef

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Tilbudsstrukturen må dimensjoneres ut fra framtidige kompetansebehov i arbeidslivet, ikke bare historiske søkertall og kortsiktige økonomiske hensyn. Det er viktigst å ha et bredest mulig tilbud på VG1, med en økende spesialisering på VG2. Eventuelle strukturendringer må gjennomføres gradvis og i tett dialog med ungdommene, kommunene, arbeidslivet og øvrige regionale aktører. Elevens beste må konkretiseres gjennom vurderinger av reisevei, kollektivtransport, gjennomføring, tilhørighet og oppfølging av sårbare elevgrupper. Levanger videregående skole har det eneste utdanningstilbudet innen kjemiprosess i norddelen av fylket. At dette tilbudet sikres videre er avgjørende viktig for store bedrifter som Norske Skog Skogn, Biokraft, Ecopro, Normilk, MM FollaCell og Tine. Innherred har en sterk yrkesfaglig profil og stort behov for fagarbeidere. Yrkesfaglige tilbud må vurderes som en investering i regional verdiskaping og framtidig arbeidskraft, og dimensjoneres ut fra langsiktige kompetansebehov. Levanger kommune går imot forslaget om å redusere Vg1 teknologi- og industrifag ved Levanger videregående skole fra tre til to klasser. Dagens kapasitet må opprettholdes.

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Satsingen på spisset toppidrett videreføres på Innherred, men forenkles og effektiviseres som foreslått i saksgrunnlaget.

1c: Hvilket alternativ bør vi velge knyttet til endringer i musikktilbudet?

3: lage en kombinasjon av alternativ 1 og 2, ved å legge ned bare ett musikktilbud i fylket, og i mindre grad redusere elevsatsen enn foreslått i alternativ 1

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Tilbudsstrukturen må dimensjoneres ut fra framtidige kompetansebehov i arbeidslivet, ikke bare historiske søkertall og kortsiktige økonomiske hensyn. Det er viktigst å ha et bredest mulig tilbud på VG1, med en økende spesialisering på VG2. Eventuelle strukturendringer må gjennomføres gradvis og i tett dialog med ungdommene, kommunene, arbeidslivet og øvrige regionale aktører. Elevens beste må konkretiseres gjennom vurderinger av reisevei, kollektivtransport, gjennomføring, tilhørighet og oppfølging av sårbare elevgrupper.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Fylkeskommunens viktigste oppgave som samfunnsbygger er å levere den kompetansen regionene i Trøndelag trenger. Arbeidslivet har et sterkt behov for fagarbeidere, men vi må også dekke opp regionenes behov for akademisk utdannede i dimensjoneringen av tilbudet innen studiespesialisering.

2c: Hvordan ta i bruk kompensierende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Elevens beste må konkretiseres gjennom vurderinger av reisevei, kollektivtransport, gjennomføring, tilhørighet og oppfølging av sårbare elevgrupper.

VERDAL KOMMUNE

Type innsender: Organisasjon/kommune/fagskole/øvrig skole eller utdanningsinstitusjon

Kontaktperson: Harald Morten Steen

Stilling: Kommunalsjef oppvekst

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Fylkeskommunens viktigste oppgave som samfunnsbygger er å levere den kompetansen regionene i Trøndelag trenger. Arbeidslivet har et sterkt behov for fagarbeidere, men vi må også dekke opp regionenes behov for akademisk utdannede i dimensjoneringen av tilbudet innen studiespesialisering. - Innherred må utvikles som én samlet kompetanseregion med komplementære videregående skoler. Tilbudsstrukturen må dimensjoneres ut fra framtidige kompetansebehov i arbeidslivet, ikke bare historiske søkertall og kortsiktige økonomiske hensyn. Det er viktigst å ha et bredest mulig tilbud på VG1, med en økende spesialisering på VG2.

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Satsingen på spisset toppidrett videreføres på Innherred, men forenkles og effektiviseres som foreslått i saksgrunnlaget.

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Innherred har et tett og godt samarbeid mellom videregående skoler, kommuner og arbeidsliv. Gjennom praksisplasser, læreplasser og langsiktige partnerskap bidrar skolene til å dekke regionens behov for kompetanse innen blant annet industri, bygg, helse, landbruk og servicefag. Det er en rekke samarbeidsavtaler mellom skolene og arbeidslivet som er vellykkede og må sikres i framtida. Innherredskommunene mener at disse samarbeidene er en viktig regional ressurs som må vektlegges ved framtidige strukturendringer. Påbygging til generell studiekompetanse må vurderes i forhold til arbeidslivets behov for kompetanse i regionen. Elever velger påbygg av ulike grunner: noen planlegger tidlig å kombinere yrkesfag med studiekompetanse, andre endrer utdanningsplaner underveis, ønsker både fagbrev og studiekompetanse eller søker påbygg fordi de ikke får læreplass. En reduksjon i kapasiteten kan bidra til at flere fullfører fagbrev og kan gi bedre gjennomføring blant dem som tas inn, men kan samtidig redusere tilgangen til høyere utdanning og dermed svekke regionens framtidige tilgang på høyt utdannet arbeidskraft. Dimensjoneringen bør derfor sees i sammenheng med behovet for både flere fagarbeidere og flere med høyere utdanning, og kombineres med god karriereveiledning og en målrettet innsats for å sikre flere læreplasser. Det er den samlede

kompetanseforsyningen til regionen som bør være styrende, ikke vurderinger av den enkelte skole isolert.

1e: Hvordan bør vi plassere skoletilbud til elever med individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og hvilke tilbud bør vi flytte ut av skolene?

Elevenes beste må konkretiseres gjennom vurderinger av reisevei, kollektivtransport, gjennomføring, tilhørighet og oppfølging av sårbare elevgrupper.

1g: Er utdanningstilbudene innen videregående opplæring for voksne i overenstemmelse med arbeidslivets behov, skolens opplæringskapasitet og arbeidslivets opplæringskapasitet i Trøndelag?

Fylkeskommunens viktigste oppgave som samfunnsbygger er å levere den kompetansen regionene i Trøndelag trenger. Arbeidslivet har et sterkt behov for fagarbeidere, men vi må også dekke opp regionenes behov for akademisk utdannede i dimensjoneringen av tilbudet innen studiespesialisering. Innherred må utvikles som én samlet kompetanseregion med komplementære videregående skoler. Tilbudsstrukturen må dimensjoneres ut fra framtidige kompetansebehov i arbeidslivet, ikke bare historiske søkertall og kortsiktige økonomiske hensyn.

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Innherredsregionen har særlige forutsetninger for å utvikle en framtidsrettet tilbudsstruktur som kombinerer sterke fagmiljøer med nærhet til elevene og tett samarbeid med arbeidslivet. Regionens samlede kompetansebehov bør være det viktigste utgangspunktet for dimensjoneringen av videregående opplæring fram mot 2040. Samtidig bør framtidige endringer gjennomføres på en måte som ivaretar både den regionale helheten og de lokale funksjonene skolene har i sine kommuner. En ensidig vektlegging av økonomi og elevtall vil kunne svekke etablerte samarbeidsstrukturer og redusere regionens samlede evne til å utdanne den kompetansen arbeidslivet etterspør. Fra konkurranse mellom skoler til samarbeid mellom kompetansemiljø - Den framtidige diskusjonen om tilbudsstruktur bør flyttes fra spørsmålet om hvilken skole som skal ha hvilke tilbud, til spørsmålet om hvordan skolene sammen kan utvikle Innherred som én kompetanseregion. Innherreds største styrke er ikke de enkelte skolene hver for seg, men samarbeidet mellom dem. Gjennom flere år er det etablert et omfattende samarbeid mellom videregående skoler, kommuner, næringsliv, Nord universitet, fagskoler, NAV, opplæringskontor og frivillige organisasjoner. Dette gir regionen et konkurransefortrinn som bør videreutvikles. Den videre utviklingen av tilbudsstrukturen bør ta utgangspunkt i dette samarbeidet. Dette innebærer blant annet: sterkere faglig samarbeid, felles utviklingsprosjekter, mer fleksibel bruk av digitale læringsarenaer, tettere samarbeid med høyere utdanning, felles planlegging av læreplasskapasitet, koordinert dimensjonering av utdanningstilbud. En slik tilnærming vil kunne styrke både kvaliteten og effektiviteten i opplæringen uten at regionen mister viktige fagmiljøer. Tilpasning av tilbudsstrukturen fram mot 2029 - Fylkeskommunen foreslår flere tiltak for å redusere kostnadene fram mot 2029, blant annet høyere

klasseoppfylling, redusert utjevningstildeling, endringer i dimensjoneringen av enkelte utdanningsprogram og en gjennomgang av kostnadskrevende tilbud. Det er forståelse for behovet for økonomisk tilpasning. Samtidig vurderes det som viktig at innsparingstiltakene ikke svekker regionenes langsiktige evne til å utdanne den kompetansen arbeidslivet etterspør. Det bør derfor skilles tydelig mellom tiltak som gir effektivisering uten vesentlige konsekvenser for kvalitet og tilgjengelighet, og tiltak som kan få langsiktige konsekvenser for kompetanseforsyning og gjennomføring. Det anbefales derfor at: - administrative effektiviseringstiltak prioriteres, - økt klasseoppfylling vurderes individuelt ut fra fag og elevgrunnlag, - kostnadsvurderinger kombineres med analyser av arbeidslivets kompetansebehov, - innsparingstiltak evalueres fortløpende med hensyn til kvalitet og gjennomføring. Høringsgrunnlaget peker på at yrkesfaglige utdanningsprogram er mer kostnadskrevende enn studieforberedende programmer, blant annet på grunn av mindre grupper, spesialutstyr og verksteder. Det vurderes at dette er riktig beskrevet, men at kostnadene må ses i sammenheng med den verdiskapingen utdanningene bidrar til. Innherred er en region med høy andel yrkesfaglige søkere og et næringsliv som i økende grad etterspør fagarbeidere. Regionen har sterke miljøer innen industri, bygg og anlegg, landbruk, logistikk og helse- og oppvekstfag. En reduksjon av yrkesfaglige tilbud kan derfor få større samfunnsøkonomiske konsekvenser enn de kortsiktige innsparingene tilsier. Yrkesfag må vurderes som en investering i regional verdiskaping og framtidig arbeidskraft. Dimensjoneringen bør bygge på dokumenterte kompetansebehov og læreplasskapasitet, og ikke primært på driftskostnader. Studieforberedende utdanning - Det legges opp til en gjennomgang av kapasitet og dimensjonering innen studieforberedende utdanningsprogram, blant annet som følge av endringer i elevgrunnlaget. En regional arbeidsdeling kan være hensiktsmessig også innen studieforberedende utdanning. Samtidig er det viktig at tilbudene fortsatt gir ungdom i hele regionen reell valgfrihet og tilgang til et bredt fagmiljø. Studieforberedende tilbud er viktige både for rekruttering til høyere utdanning og for utviklingen av sterke fagmiljøer i regionen. Endringer må derfor vurderes opp mot elevgrunnlag, reiseavstand og regionens samlede utdanningsbehov.

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Nærhet, tilhørighet og gjennomføring Et sentralt mål for videregående opplæring er at flest mulig elever skal fullføre og bestå. Nærhet til skolen, tilhørighet, trygghet og gode relasjoner er faktorer som har stor betydning for gjennomføring. For mange elever, særlig sårbare grupper, er muligheten til å gå på skole nær hjemstedet viktig. Reisetid, deltakelse i fritidsaktiviteter og opprettholdelse av sosiale nettverk bør derfor være sentrale hensyn i vurderingen av elevens beste. Folkehelse Fylkeskommunen har etter folkehelseloven ansvar for at skolestrukturen fremmer folkehelse og reduserer risiko for frafall i videregående opplæring. Økt reisetid, skolebytte eller tidlig hybelflytting kan særlig ramme sårbare elever og øke risikoen for ensomhet, psykisk uhelse, rusbruk og frafall. Fullført videregående opplæring er sterkt knyttet til god helse, lang levealder og mindre sosiale helseforskjeller. Derfor må fylkeskommunen unngå strukturelle grep som svekker distriktsungdoms tilgang til utdanning og mulighet til å fullføre skolegangen. Videregående

skoler er også viktige for regional utvikling, bosetting og framtidig demografisk bærekraft. Et bredt lokalt utdanningstilbud styrker rekruttering til kritiske yrker, fremmer mangfold og bidrar til robuste lokalsamfunn og god folkehelse.

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Det er viktig å sikre et regionalt tilbud innen musikk, dans og drama på Innherred. Eventuelle strukturendringer må gjennomføres gradvis og i tett dialog med ungdommene, kommunene, arbeidslivet og øvrige regionale aktører. Elevens beste må konkretiseres gjennom vurderinger av reisevei, kollektivtransport, gjennomføring, tilhørighet og oppfølging av sårbare elevgrupper. Verdal kommune mener det er svært viktig å beholde VG2 helsearbeiderfag ved Verdal vgs for framtidig rekruttering av fagarbeidere innenfor helsearbeiderfag. Verdal Kommune ønsker at Verdal vgs beholder barne og ungdomsarbeiderfag på sitt tre årige studietilbud "Helse og oppvekstfag med studiekompetanse". At Verdal vgs har et tilbud med barne- og ungdomsretning er svært viktig for Verdal kommune.

SNÅSA KOMMUNE

Type innsender: Gruppe/råd (uten organisasjonsnummer)

Kontaktperson: Åge Eriksen

Stilling: Kommunalsjef oppvekst

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Se vedlegg 2, kapittel 12

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Se vedlegg 2, kapittel 12

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Se vedlegg 2, kapittel 12

1e: Hvordan bør vi plassere skoletilbud til elever med individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og hvilke tilbud bør vi flytte ut av skolene?

Se vedlegg 2, kapittel 12

1f: Hvordan bør vi dimensjonere tilbudet ved Olav Duun videregående skole? Bør vi gå for alternativ 1 eller alternativ 2 i forslaget?

Se vedlegg 2, kapittel 12

1g: Er utdanningstilbudene innen videregående opplæring for voksne i overensstemmelse med arbeidslivets behov, skolens opplæringskapasitet og arbeidslivets opplæringskapasitet i Trøndelag?

Se vedlegg 2, kapittel 12

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Se vedlegg 2, kapittel 12

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Se vedlegg 2, kapittel 12

2c: Hvordan ta i bruk kompenserende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Se vedlegg 2, kapittel 12

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Innstilling og saksframlegg er oversendt som egen PDF. Kommunestyres behandling av sak 47/2026 i møte den 17.09.2026: Formannskapetets forslag til innstilling legges til grunn: I tillegg til formannskapetets innstilling foreslås følgende ekstra punkt: Kommunestyret støtter også uttalelse fra Grong kommune. Votering: Enstemmig vedtatt. Kommunestyret sitt vedtak: Fylkeskommunens viktigste oppgave som samfunnsbygger er å levere den kompetansen regionene i Trøndelag trenger. Arbeidslivet har et sterkt behov for fagarbeidere, men vi må også dekke opp regionenes behov for akademisk utdannede i dimensjoneringen av tilbudet innen studiespesialisering. Tillegg for Snåsa kommune: Høring tilbudsstruktur i videregående opplæring i Trøndelag fram mot 2040 tas med som et vedlegg. Innherred må utvikles som én samlet kompetanseregion med komplementære videregående skoler. Sørsamisk språk- og kulturtilbud må sikres og videreutvikles på tvers av alle utdanningslinjer. Tilbudsstrukturen må dimensjoneres ut fra framtidige kompetansebehov i arbeidslivet, ikke bare historiske søkertall og kortsiktige økonomiske hensyn. Det er viktigst å ha et bredest mulig tilbud på VG1, med en økende spesialisering på VG2. Satsingen på spisset toppidrett videreføres på Innherred, men forenkles og effektiviseres som foreslått i saksgrunnlaget. Det er viktig å sikre et regionalt tilbud innen musikk, dans og drama på Innherred. Eventuelle strukturendringer må gjennomføres gradvis og i tett dialog med ungdommene, kommunene, arbeidslivet og øvrige regionale aktører. Elevens beste må konkretiseres gjennom vurderinger av reisevei, kollektivtransport, gjennomføring, tilhørighet og oppfølging av sårbare elevgrupper. Vedtatt endring av tekst i andre avsnitt i "Tillegg for Snåsa kommune: Høring tilbudsstruktur i videregående opplæring i Trøndelag fram mot 2040." Endres fra: Elevene fra Snåsa velger bredt mellom ulike utdanningstilbud i hele fylket, og det skal de også gjøre i tiden som kommer. Men det er viktig at de to nærmeste skolene til Snåsa, Steinkjer vgs og Grong vgs, har tilbud som sikrer at ungdommene på Snåsa har mulighet til å bo hjemme så lenge som mulig. Endres til: Elevene fra Snåsa velger bredt mellom ulike utdanningstilbud i hele fylket, og det skal de også gjøre i tiden som kommer. Men det er viktig at vår nærscole Grong vgs, har tilbud som sikrer at ungdommene på Snåsa har mulighet til å bo hjemme så lenge som mulig. Kommunestyret støtter også uttalelse fra Grong kommune.

INNHERRED REGIONRÅD IPR

Type innsender: Gruppe/råd (uten organisasjonsnummer)

Kontaktperson: Susanne Bratli

Stilling: Sekretær

Region: Innherred

1a: Hva mener du om forslag til alternative endringer i tilbudsstrukturen på yrkesfag og studieforberedende for skoleåret 2027-2028?

Fylkeskommunens viktigste oppgave som samfunnsbygger er å levere den kompetansen regionene i Trøndelag trenger. Arbeidslivet har et sterkt behov for fagarbeidere, men vi må også dekke opp regionenes behov for akademisk utdannede i dimensjoneringen av tilbudet innen studiespesialisering. - Innherred må utvikles som én samlet kompetanseregion med komplementære videregående skoler. -Tilbudsstrukturen må dimensjoneres ut fra framtidige kompetansebehov i arbeidslivet, ikke bare historiske søkertall og kortsiktige økonomiske hensyn. Det er viktigst å ha et bredest mulig tilbud på VG1, med en økende spesialisering på VG2. -Satsingen på spisset toppidrett videreføres på Innherred, men forenkles og effektiviseres som foreslått i saksgrunnlaget. -Det er viktig å sikre et regionalt tilbud innen musikk, dans og drama på Innherred. -Eventuelle strukturendringer må gjennomføres gradvis og i tett dialog med ungdommene, kommunene, arbeidslivet og øvrige regionale aktører. -Elevens beste må konkretiseres gjennom vurderinger av reisevei, kollektivtransport, gjennomføring, tilhørighet og oppfølging av sårbare elevgrupper

1b: Hva mener du om de foreslåtte endringene i satsningen på idrett i Trøndelag?

Se svar 1a

1d: Hvordan skal vi dimensjonere tilbudet om påbygging til generell studiekompetanse i framtiden?

Se svar 1a

1e: Hvordan bør vi plassere skoletilbud til elever med individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og hvilke tilbud bør vi flytte ut av skolene?

Se svar 1a

1f: Hvordan bør vi dimensjonere tilbudet ved Olav Duun videregående skole? Bør vi gå for alternativ 1 eller alternativ 2 i forslaget?

Se svar 1a

1g: Er utdanningstilbudene innen videregående opplæring for voksne i overensstemmelse med arbeidslivets behov, skolens opplæringskapasitet og arbeidslivets opplæringskapasitet i Trøndelag?

Se svar 1a

2a: Hvordan skal vi oppnå målsetningene, gitt de nye rammevilkårene?

Se svar 1a

2b: Hvordan ivaretar vi trøndelagssamfunnets beste? Og hva legger du i trøndelagssamfunnets beste?

Se svar 1a

2c: Hvordan ta i bruk kompensierende tiltak for elever ved endring av skole- og tilbudsstruktur?

Se svar 1a

2d: Har du noen innspill til vårt forslag til oppsummering av skolefaglige vurderinger ved endring av opplæringstilbud og skolestruktur i regionen i vedlegg 2, kapittel 12?

Se svar 1a

Høringsinnspill om tilbudsstruktur i videregående skole

Verdal ungdomsråd og Levanger ungdomsråd begynte arbeidet med denne saken sammen før sommeren. Hensikten var både å sette oss grundig inn i problemstillingen og å gi oss selv tid til å reflektere over hvilke konsekvenser ulike valg kan få for ungdom, fram mot 2030. For oss var det et poeng å se på saken på tvers av kommunegrensen da vi ser at det blir en tøff og kompleks sak som krever et større perspektiv enn kommunegrensen.

Vi er kjent med at befolkningsutviklingen viser at det blir færre barn og unge i årene som kommer. Derfor mener vi at dette er en reell og viktig diskusjon som kommunene og fylket må ta på alvor. Samtidig er det nettopp fordi denne saken får store konsekvenser for dagens og framtidige elever at ungdommenes stemmer må tillegges betydelig vekt. I saksgrunnlaget understrekes også nettopp dette. Vår opplevelse er likevel at prosessen så langt i begrenset grad har vært tilpasset reell medvirkning fra ungdom. Vi kommer tilbake til dette temaet senere i vårt innspill.

Med dette som utgangspunkt ønsker vi å gi våre vurderinger av saken og hvilke hensyn vi mener bør vektlegges når framtidens skolestruktur diskuteres.

Høringsgrunnlaget sier at elevens beste skal være viktigst når framtidens skoletilbud planlegges. Det støtter vi. Samtidig mener vi at det må forklares bedre hva «elevens beste» faktisk betyr i praksis.

Det handler om mer enn økonomi og organisering. Det må også vurderes hvordan forslagene påvirker ungdommenes hverdag. Reisetid, busstilbud, behov for hybel, trivsel, læringsmiljø, fritidsaktiviteter, gjennomføring av skolegangen og samarbeid mellom hjem og skole må veie tungt.

Vi mener derfor at trivsel bør være et like viktig kriterium som økonomi. Mindre skoler blir ofte diskutert ut fra kostnader, men flere av dem rapporterer høy trivsel og et sterkt fellesskap. Det er verdier som er viktige for både elevene og samfunnet. Ungdom som

trives og føler tilhørighet, har større sjanse for å fullføre skolen og mindre risiko for å falle utenfor senere.

Verdal ungdomsråd mener også at det er uheldig at høringen legger opp til å sette ulike tilbud opp mot hverandre. Spisset idrett og musikk bør for eksempel ikke behandles som et enten-eller-spørsmål. Begge tilbudene representerer ungdom med sterke interesser og talent innenfor områder som bidrar til lokal identitet, kultur og tilhørighet.

Samtidig ser vi verdien av å tenke helhetlig. Vi mener det kan være smart å ha brede Vg1-tilbud på flere skoler, slik at flest mulig kan starte i nærmiljøet sitt, mens mer spesialiserte Vg2- og Vg3-tilbud samles på færre skoler.

Å kunne velge å gå på nærskolen er viktig. Mange velger skolen der venner eller søsken går, og der kortere reisevei gjør det enklere å delta på fritidsaktiviteter og være en del av lokalmiljøet. For mange ungdommer er det heller ikke realistisk å pendle hver dag. Bussrutene passer ikke alltid med skolehverdagen, og reiseveien kan bli lang. Selv for en ungdom som bor i Verdal sentrum er det å pendle til Steinkjer videregående skole, krevende nok. Bussen går fra sentrum 07:05 og er tilbake 16:30. I sentrum.

Hvis du ikke bor i Verdal sentrum, men eksempelvis Vuku må du legge til 30 minutter ekstra hver vei. Det som for voksne er 30 minutter med bil, er for en som er avhengig av kollektivtransport noe helt annet. Vi synes det er viktig å løfte fram dette eksemplet fordi det viser hvor lange dager det faktisk er snakk om og understreker hvor lite tid det er igjen til fritidsaktiviteter og lignende.

Derfor mener vi at kollektivtilbudet må styrkes og inntaksordningen vurderes på nytt om tilbudsstrukturen endres.

Til slutt vil vi si noe om selve høringsprosessen. Vi mener tidspunktet har gjort det vanskelig for ungdom å delta. Høringen har vært i en periode med eksamen og sommerferie, altså akkurat når det er vanskeligst å få gode innspill fra dem som blir mest berørt.

Hvis elevens beste skal være styrende, må ungdom også få reelle muligheter til å sette seg inn i sakene og si hva de mener. Informasjonen må være enklere å forstå, språket mer tilpasset ungdom og medvirkningen bedre lagt til rette.

Verdal ungdomsråd mener derfor at ungdoms medvirkning ikke har blitt godt nok ivaretatt. Skal elevens beste være mer enn et prinsipp på papiret, må både ungdommenes hverdag og ungdommenes stemmer få større vekt i den videre behandlingen av saken.

Verdal ungdomsråd

Verdal kommune

Ungdomsrådet²

Høring om tilbudsstruktur i videregående opplæring i Trøndelag

Styret i Utdanningsforbundet Steinkjer velger å sende inn noen generelle betraktninger rundt tilbudsstruktur i videregående opplæring i framtida. Vi synes det er vanskelig å svare direkte på spørsmålene i høringsportalen på nett, og velger derfor å sende inn våre betraktninger utenom skjemaet.

Trøndelag fylkeskommune skal gi opplæring av god kvalitet, slik at flest mulig fullfører og får best mulig læringsutbytte. Fokus skal være på elevens og trøndelagssamfunnets beste, og et utdanningstilbud som dekker regionens behov for kompetanse.

For å lykkes med disse ambisjonene mener vi at det er viktig at nærscoleprinsippet gjøres gjeldende, slik at elevene slipper å flytte hjemmefra tidlig. Spesielt viktig for elever på vg1. Ungdommer velger i all hovedsak nærskolen sin, så lenge skolen har det tilbudet de ønsker seg. I Innherredsregionen bør det være slik at regionen til sammen har et bredt spekter av tilbud, slik at de færreste må søke ut over regionen.

Vi fraråder å tilby nettundervisning til ungdommer i videregående opplæring. Svært få elever i videregående skole er modne for nettbasert undervisning. Det er ikke til elevens beste, og vil ikke gi godt nok læringsutbytte. Vi tror også det vil være negativt for fullføringsgraden. For å løse samfunnsoppdraget om å danne og utdanne elever, er fellesskap, samhandling og interaksjon med både medelever og lærere viktig. Med nettbasert undervisning mister man en vesentlig dimensjon i undervisningen.

Det er stort behov for yrkesfaglig kompetanse i næringslivet på Innherred, derfor mener vi det er feil å legge ned yrkesfagklasser bare fordi de koster mer. Vi må ruste utdanningstilbudet slik at vi utdanner den arbeidskrafta som etterspørres i regionen. Vi synes også at det blir feil å sette idrett og musikk/dans/drama opp mot hverandre. Regionen bør ha tilbud både innen idrett og musikk.

Vi mener at videregående opplæring først og fremst skal være et offentlig ansvar, og at alle elever skal ha tilbud om et likeverdig, offentlig og gratis skoletilbud. Det vil være uklokt å bygge ned det offentlige skoletilbudet, da det vil gi rom for private kommersielle aktører. Det er ikke nødvendigvis penger å spare på det.

Vi tror heller ikke at det er penger å spare på felles ledelse/administrasjon på flere skoler. Daglig ledelse er viktig for drift av skolen og for oppfølging av personalansvaret. Vi tror at man uansett må ha en viss stedlig ledelse på hver skoleenhet, så felles administrasjon blir mer upraktisk og arbeidskrevende enn besparende.

For styret i Utdanningsforbundet Steinkjer
Hilde Waaseth Nicolaisen, lokallagsleder

Høringssvar til skolestruktur – Trøndelag fylkeskommune

Av: Styret i Rødt Inderøy

Elevprognoser som selvoppfyllende profetier

Fylkeskommunens prognoser spår nedgang i elevtallene i kommunene. Mye av dette kommer som en følge av en demografisk utvikling hvor det nå kommer en periode med lavere barnekull fram mot 2040. Men disse prognosene kan fort vise seg å bli selvoppfyllende profetier ved at man også tar som en selvfølge at de små kommunene skal ha den sterkeste nedgangen i elever. Dette er det all grunn til å stille spørsmål ved. Legger man ned videregående skoler i distriktskommuner, så vil det selvsagt gå ut over bosetting og dermed også elevtall.

Mekanismer som driver sentralisering

Norge har vært gjennom en lang og hard sentraliseringsprosess gjennom alle år etter krigen. Denne prosessen drives av at sentrale maktpolitikere hele tiden tildeler alle fellesressurser til de store byene, som helse og utdanning og handel. Dette uten at man kan vise til noen samfunnsnytte av denne sentraliseringen.

Premissene for sammenslåing av Trøndelag

Da Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag ble slått sammen, var det bred enighet om at begge delene av fylket skulle beholde administrative arbeidsplasser og et variert tjenestetilbud. Ikke minst innen utdanning. Det er det viktig å holde fast ved.

Distriktene trenger et rikt tjenestetilbud

Det er i distriktsnorge at den primære verdiskapningen skjer, og vi trenger folk som driver denne verdiskapningen. For å skaffe nødvendig kompetanse og skape bolyst trenger man et likeverdig tjenestetilbud, inklusive videregående skole.

Utdanningssystemet former hvor folk vil bo

Byen stjeler ungene våre, og det er ikke en bra ting. Når ungdom utsettes for det urbane livet i ungdomsårene, så preges de inn på et urbant liv akkurat i de årene hvor deres livsvaner og identitet formes. Når alle dine venner og kanskje kjæresten du fant i skoletiden bor i byen, er det ikke lett å flytte tilbake til kommunen du kom fra.

Det er i dag et problem at distriktene ikke klarer å rekruttere fagfolkene de trenger. Og den urbane pregingen kan være en viktig årsak til dette. Bedre liksom å ta en litt ukurant jobb i byen enn å bruke utdanningen i en distriktskommune. Det er av denne grunn viktig med et variert utdanningstilbud også i rurale deler av fylket.

Reiseavstand for elevene

Det bør være et mål at elevene ikke trenger å reise mer enn en halv time hver vei hver dag for å komme på skolen. Blir reiseavstandene større enn dette, tar de uforholdsmessig mye av elevenes tid, som heller burde vært brukt på noe nyttig. Da blir ofte hybeltilværelse eneste muligheten.

Noen elever bør bo hjemme

Det er ikke alle 16 åringer som er klare for å bo alene, av helsemessige eller sosiale årsaker, og det er for dem ofte bedre å bo hjemme noen år til mens de tar videregående utdanning. Dette blir vanskelig om det ikke finnes et aktuelt utdanningstilbud der de bor. Alternativet kan da fort bli at hele familien må flytte, eller at de må gi opp sitt primære utdanningsønske.

Også distriktene bør ha et rikt linjetilbud.

Det er selvsagt vanskelig å tilby alle linjer ved alle skoler, men for elever bosatt i en distriktskommune, er det da kanskje bedre å pendle til en distriktskommune i nærheten enn å flytte inn til en storby, hvor bokostnadene er mye større og hvor det kan være vanskeligere å finne seg til rette.

Balanserte elevstrømmer

Det er som kjent like langt fra byen til distriktet som omvendt. Men det ser ikke ut til at folk bosatt i byene skjønner det. En god regel bør være at elevstrømmen fra byene til distriktene burde være omtrent like stor som fra distriktene til byene, både for dagpendlig og ukependling

Er det flere skoler med samme tilbud i nærheten?

Når elevtallet går ned, og man vurderer å stenge ned klasser, så mener vi at det er naturlig å se på tilbudet i de store byene først. Er det flere skoler i byene som tilbyr det samme, så er det vel mest riktig å legge ned tilbudet ved en av skolene i byen, framfor å gå løs på tilbudet i distriktskommunene. Her er det viktig at man ser på tilbudsbalansen også for nærliggende kommuner.

Langsiktighet, rekruttering og samlokalisering

Det er viktig at fylkeskommunen planlegger langsiktig for et gjennomtenkt skolesystem over tid. Linjer kan ikke legges ned eller opprettes bare fordi søkningen til en skole varierer fra år til år. Skolenes viktigste resurs, er lærerne. Skoler eksisterer i en større sammenheng, og det er viktig at lærere kan føle seg trygge på arbeidsplassene sine. Det er ikke lett å rekruttere fagfolk til distriktskommuner. Om en linje legges ned, må lærere ofte flytte fra kommunen. Vi har sett at mange videregående skoler samlokaliseres med kommunens øvrige kulturliv for best utnyttelse av felles lokaler. Det blir da uheldig om fylkeskommunen ikke klarer å opprettholde tilbudet over tid. Bygninger skal helst stå i flere generasjoner når de først er satt opp.

SPESIELT OM INDERØY VGS

Inderøy vgs er den eneste skolen hvor fylkeskommunen faktisk vurderer nedleggelse. Dette mener vi er lite gjennomtenkt av flere grunner.

Inderøy har eneste fullverdige MDD linje i Trøndelag

Inderøy er nå den eneste kommunen i Trøndelag som tilbyr en fullstendig Musikk, Dans og Drama linje. Å ha alle disse scenefagene samlet på ett sted, gjør det mulig å lage gode samproduksjoner for scenen. Denne linja har også stor verdi ved å skape engasjement gjennom å generere et rikt kulturtilbud i regionen. Ikke minst bidrar synergieffekten med kulturskolene og det frivillige kulturlivet til dette.

Tidligere var det slike linjer også i Ørland og Åfjord. Ved Olav Duun i Namsos har de nå bare musikk og dans. Samtidig har Cissi Klein i Trondheim økt sitt tilbud ved å opprette en ny klasse. (dans og drama). Trondheim har også musikklinje på Heimdal vgs og ved Trondheim Katedralskole. Det er også dans og musikklinje ved Ole Vig i Stjørdal.

Inderøy vgs og kulturlivet

MDD linja på Inderøy er kulturbærende for store deler av Nord-Trøndelag, det rike kulturlivet i regionen nyter direkte godt av denne linja. Dette gjelder ikke minst Olavsspillet på Stiklestad.

Inderøy er plassert midt i smørøyet i Nord-Trøndelag

Inderøy's plassering mellom Steinkjer, Levanger og Verdal, er innen rimelig dagpendler avstand fra alle disse byene og tettstedene. Det er slik sett den mest fornuftige plasseringen om Nord-Trøndelag bare skal ha en linje med dette tilbudet.

Har Intressen for kulturliv egentlig gått ned?

Det kan være grunn til å spørre om hvorfor interessen for utdanning innen kultur har gått ned i Norge de senere år, og i så fall, hvorfor skjer det nå? Er det innstramming av budsjettet til kulturskolene som er årsaken? Vi tror pendelen kommer til å svinge og at nye regjeringer vil vise større forståelse for viktigheten av et rikt kulturliv.

Skolemiljøet ved Inderøy vgs

Det bør også nevnes at Inderøy vgs har et unikt og godt elevemiljø med stor grad av trivsel og lite mobbing. Det er et oversiktlig skolemiljø. Skolen samler ungdommene med sterke fellesinteresser, og det motiverer slik at de fullfører. Skolen ligger veldig høyt i forhold til landsgjennomsnittet når det gjelder fullføring. Vi har ungdom som er sterkt politisk og kulturelt engasjerte. Det er ingen selvfølge at dette skolemiljøet vil følge med om tilbudet flyttes til en annen skole.

Hybellivet på Inderøy.

EA selger middager til redusert pris for skoleelever, mest med tanke på hybelboere, og tilbyr forskjellige aktiviteter på fritida. Inderøy har også et tilbud om gratis kunstklasser for ungdom. Det er et godt samarbeid mellom kommunen og vgs elevene gjennom ungdomskontakten.

Inderøy vgs er viktig for Inderøy kommune

Skolen skaper viktige arbeidsplasser for folk bosatt i kommunen, og bidrar til at Inderøy kan fortsette å eksistere som en selvstendig kommune. Skolen er utrolig viktig for lokalsamfunnet. For folk som bor her, vil det være et stort tap å miste skolen, både direkte som ansatte i skolen, men også ringvirkninger utenfor skolen er viktig. Musikk, Dans og Drama linjen genererer et levende kulturliv, tilflytting, arbeidsplasser, og et godt ungdomsmiljø.

Ikke vår tur å kutte nå

Linjetilbudet ved skolen er allerede redusert, ved at linjen for Helse og Oppvekst er flyttet til Verdal. Skolen har ikke fått andre linjer som erstatning, og har ledig kapasitet. Kanskje Inderøy allerede har tatt sin del av nedskjæringene, og at man nå heller bør se på tilbudet i andre deler av fylket?

Boligvekst tyder ikke på redusert bosetting

At det nå bygges flere boliger i kommunen tyder vel også på at vi forventer tilflytting heller enn avfolking. Folk har lyst til å bo langs den gyldne omvei. Prognosene for elevutviklinga kan dermed være for lave.

Hvem har ansvar for balanse i tilbudet mellom nord og sør?

Når Cissi Klein i Trondheim nå oppretter dansekasse nr 2 samtidig som det trues med nedleggelse for Inderøy, så medfører det lavere søkning til Inderøy. Dette gjelder også tilgang til faglærere.

Nord-Trøndelag kan likevel bedre rekrutteringen til MDD på Inderøy ved å støtte kulturskolene i sine kommuner. Det kan gi en synergieffekt gjennom flere faglærere i MDD fag i regionen og etter hvert større søkning av elever til MDD ved Inderøy.